

Datum: 2025-11-20

Tid: 16:00

Plats: Bollebygdskolans matsal

Ordförande

Emma Isfeldt (S)

1. Upprop

2. Val av protokollsjusterare

Ärendet i korthet

Förslag digital signering: Torsdag 27 november, kl 17.

Föreslagna justerare: Stefan Hederdal (M), Daniel Persson (SD),
ersättare Lars-Erik Olsson (S).

3. Meddelanden

Anmälningar

- KS2025/39-3 Socialnämndens svar på medborgarförslag om hemtjänstens bilar
- KS2024/154-7 § 177 KS Svar på medborgarförslag om pendelparkeringar
- KS2024/302-7 § 178 KS Svar på medborgarförslag om förbättrade bussförbindelser till Göteborg och Borås
- KS2025/282-1 Föreläggande om yttrande

4. Inkommet medborgarförslag: Medborgarförslag om barnvagnsparkeringar med väderskydd vid förskolor
KS2025/264

5. Inkommen motion (SD/KD) om vildsvinspremie
KS2025/283

6. Inkommen motion: Motion (FR) om att anordna ett event; Fäst i Bollebygd
KS2025/279

7. Revidering av VA-taxa i Bollebygds kommun
KS2024/287

8. Revidering av taxa för upplåtelse av offentlig plats i Bollebygds kommun
KS2024/195
9. Ny förskola i Bollebygd (södra Fjällastorp) - beslut om investeringsbudget för förstudie och projektering
KS2025/256
10. Utbyggnad idrottshall i Töllsjö - beslut om investeringsbudget för utbyggnad
KS2025/255
11. Mål och budget 2026-2028 för Bollebygds kommun
KS2025/232

Sammanfattning

Ordningen för budgetdebatten:

1. Majoritetens budgetförslag (S, M, MP, V): inledning max 10 min.
2. Budgetförslag SD och KD: inledning max 10 min.
3. Budgetförslag FR: inledning max 10 min.
4. Budgetförslag C: inledning max 10 min.

Därefter lämnas tid för övriga partiers gruppledare/representant att framföra sina respektive partiers budgetförslag, om sådana finns. Max 5 min. Inga repliker medges under denna första inledningsdel.

Efter första inledningen lämnas tid för nämndsordförandena att prata om sina respektive nämnders budgetar. Max 5 min. Inga repliker medges under denna del.

Därefter lämnas ordet fritt för debatt, med rätt till replik och kontrareplik.

12. Lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun
KS2025/145

- 13.** Befrielse från uppdrag (KD), samt kompletteringsval,
som nämndeman i Borås tingsrätt (för resten av
mandatperioden 2024-2027)

KS2023/31

Sammanfattning

Observera att nämndemannavalen genomförs ett år efter de allmänna valen, därav är mandatperioden för nämndemän till och med 2027.

- 14.** Kompletteringsval av ledamot (M) i valnämnden

KS2022/235

Sammanfattning

Efter Anna-Stina Anderssons (M) bortgång.

- 15.** Kompletteringsval av ersättare (M) i socialnämnden

KS2022/233

Sammanfattning

Efter Anna-Stina Anderssons (M) bortgång.

4. Inkommet medborgarförslag:
Medborgarförslag om barnvagnsparkeringar
med väderskydd vid förskolor KS2025/264

Medborgarförslag till Bollebygds kommun

Ärende: Barnvagnsparkeringar med väderskydd vid förskolor

Inlämnad av:

Jessica Lidén

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Bakgrund

I dagsläget saknas möjlighet för föräldrar som pendlar utan bil att på ett smidigt sätt lämna barnvagnen vid förskolan. Många som cyklar, går eller åker kollektivt behöver kunna lämna vagnen utanför förskolan under dagen, men det finns sällan någon trygg och väderskyddad plats för detta. Detta skapar praktiska problem och riskerar att fler väljer bilen i stället för hållbara transportalternativ, vilket både ökar trafiken och minskar kommunens miljöprofil.

Förslag

Jag föreslår att Bollebygds kommun inrättar **barnvagnsparkeringar med väderskydd** – så kallade *barnvagnsförråd* – vid kommunens förskolor. Dessa bör vara enkla men robusta konstruktioner där barnvagnar kan stå under tak och gärna kunna låsas fast för ökad säkerhet. Om kommunala medel saknas kan projektet genomföras i samarbete med **lokala företag**, exempelvis byggföretag, som kan bidra med material, arbete eller sponsring. Företagen kan i gengäld få synlighet genom att utforma eller märka "sitt" barnvagnsförråd i egen design, vilket också kan skapa en trivsamt och personlig miljö vid förskolorna.

Syfte och nytta

- Underlätta vardagen för föräldrar som pendlar utan bil
- Främja hållbara transportval såsom gång, cykel och kollektivtrafik
- Öka trivselt och tillgängligheten vid förskolorna
- Stärka samarbetet mellan kommunen och det lokala näringslivet

Datum:

25/01/14

Underskrift:

Jessica Lidén

5. Inkommen motion (SD/KD) om
vildsvinspremie KS2025/283

Motion om införande av vildsvinspremie i Bollebygds kommun.

Bakgrund

Under de senaste åren har vildsvinsstammen ökat kraftigt i stora delar av Västsverige, och utvecklingen påverkar i allt högre grad även Bollebygds kommun. Den växande populationen orsakar betydande skador på jordbruksmark, vägar, trädgårdar och annan infrastruktur. Dessutom medför den ökade förekomsten av vildsvin en påtagligt större risk för trafikolyckor, särskilt på landsvägar där sikten är begränsad.

Problematiken med vildsvin innebär inte bara ekonomiska konsekvenser för jordbrukare och fastighetsägare, utan också ökade samhällskostnader i form av reparationer, försäkringsärenden och saneringar. Samtidigt representerar vildsvinsköttet en lokal och hållbar livsmedelsresurs som i dagsläget inte nyttjas i tillräcklig omfattning. För att både minska skadorna och ta vara på en värdefull naturresurs föreslås att Bollebygds kommun inför en vildsvinspremie.

Förslag

Jägare och markägare får tillsammans 1 000 kronor i ersättning för varje godkänt fällt vildsvin, men högst för två djur per jägare och vecka. Markägaren och jägaren kommer själva överens om hur ersättningen ska fördelas mellan dem. Försöket gäller 1 december 2025 - 31 december 2026 och omfattar maximalt 100 djur. Godkända djur levereras till ett av kommunen anvisat slakteri där köttet tas tillvara för kommunal verksamhet, exempelvis i skolor och äldreomsorg.

Förslaget bidrar till minskade skador på jordbruksmark, ökad trafiksäkerhet, minskade kostnader för skador samt ett mer hållbart och lokalt livsmedelssystem.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna:

1. att Bollebygds kommun inför en vildsvinspremie enligt ovanstående intentioner,
2. att berörda nämnder ges i uppdrag att utarbeta administrativa rutiner för genomförandet, samt
3. att försöket utvärderas senast under första kvartalet 2027, i syfte att bedöma effekterna och överväga en eventuell förlängning av systemet

Fredrik Lind (SD)

Rune Kennborn (KD)

Ewa-Maria Andorff-Ripa (SD)

Patrik Karlsson (KD)

Daniel Persson (SD)

6. Inkommen motion: Motion (FR) om att
anordna ett event; Fäst i Bollebygd
KS2025/279

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Michael Plogell

Skickat: den 2 november 2025 12:54

Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>

Ämne: Motion

På hemsidan

<https://eur04.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.vastsverige.com%2F&data=05%7C02%7Csuzanna.bengtsson%40bollebygd.se%7Cfed1a8159dfc4f31f55b08de1aa75301%7Cfb3a7616080c48418cf47e31fc59cdc2%7C0%7C0%7C638977503113239408%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJFbXB0eU1hcGkiOnRydWUsIlYiOiIlwLjAuMDAwMCIsIlAiOiJXaW4zMilslkFOljoitWFPbCIslldUljoyfQ%3D%3D%7C0%7C%7C%7C&sdata=MN8zc5boA5DofikbrPPOYbnVVhQMyhLy5LJ5945Djzg%3D&reserved=0>

finns publicerat olika event och evenemang som anordnas i Västra Sverige.

I flera kommuner i vårt närområde anordnas evenemang såsom Ljusfestivalen i Alingsås, Medeltidsveckan i Herrljunga mm. Flera evenemang arrangeras av kommunen, direkt eller genom kommunala bolag. Det är kommuner med visioner. Ljusfestivalen i Alingsås ska enligt hemsidan ha 90 000 besökare. Tänk vilket värde evenemang som dessa har för besöksnäringen och det lokala näringslivet samt invånarna i kommunen som märker att det händer saker på hemmaplan. Det ger dem en positiv uppfattning om hembygden.

Bollebygd är som en vit fläck på kartan. Vi kan känna oss stolta över vissa arrangemang som anordnas av ideella krafter såsom cykelracet och kubbtturneringen. Det är inget som kommunen som organisation ska slå sig på bröstet för. Vi har tidigare haft lyckan att privata krafter anordnat Fäst i Bollebygd, ett evenemang som har uppskattats i huvudsak av invånarna, men även besökare från närkommuner. Projektet har pågått under en dag med inslag för både barn och äldre. Butikerna i kommunen har hållit extra öppet. För barn och unga har olika aktiviteter anordnats. Det har kommit en mängd besökare av olika åldrar. Kända artister har uppträtt. Öltält har anordnats för de äldre. Restaurangerna i kommunen har medverkat på olika sätt.

Kostnaden för evenemanget har uppgått till ca 200-300 tkr, varav den största delen ska ha avsett arvode till känd artist. Sedan har ideell tid lagts ner på att administrera projektet, bygga upp och ta ner tält, bord och bänkar, bajamajor mm. Beräknad preliminärt 40 timmar.

De som arbetat med projektet har av olika skäl tappat gnistan och som jag förstår det har deras kassa om 80 tkr skickats in till kommunen för användning vid framtida Fäst projekt. Men inget händer...

För att återfå lite av den visionära tanken i vår kommuns utveckling (som förlorats på sistone) föreslår vi följande Motion:

Vi vill att kommunen som huvudarrangör under våren 2026 anordnar ett event med namnet Fäst i Bollebygd som innebär anordnande av ett evenemang av det slag som beskrivs ovan. Vi bedömer att det kan anlitas lokala artister som tar avsevärt lägre arvoden, att lokala företag säkerligen ställer upp på att sponsra delar av eventet och att den bruttokostnad som landar på kommunen kommer att stanna vid 100 tkr. Tas då de medel som redan skickats in till kommunen beräknas den preliminära nettokostnaden för kommunen till 20 tkr och arbetstid 40 timmar. Vi är övertygade om att frivilliga krafter kan medverka vid arrangemanget, varför den tid som bekostas av kommunen kommer att ligga på en bråkdel av detta. Förhoppningsvis kan detta sedan upprepas i vart fall varannat år.

En BRA investering för kommunen med andra ord.

Med vänlig hälsning

FOLKETS RÖST

Michael Plogell

Med vänlig hälsning/Best regards

Michael Plogell

7. Revidering av VA-taxa i Bollebygds kommun KS2024/287

§180

KS2024/287

Revidering av VA-taxa

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att höja VA-taxan med 1,2 %, med undantag för anläggningsavgifterna som lämnas oförändrade.

Ärendet

Inför 2025 beslutade kommunfullmäktige att höja VA-taxan med 23,5% för att kompensera för tidigare års uteblivna höjningar, högre inflation, minskad vattenförbrukning, med mera. Årets föreslagna höjning är i linje med teknik- och serviceförvaltningens långsiktiga VA-kalkyl. VA-branschen kantas av flera utmaningar och huvudmännen har väsentligt olika förutsättningar att hantera dessa. Bollebygds kommun har en hög kostnad för vatten och avlopp vilket främst förklaras av skalutmaningar, underhålls- och investeringsbehov samt en mycket låg skattefinansieringsgrad. Under de senaste åren har VA-verksamhetens ekonomiska situation varit instabil till följd av upplösning av VA-fonden, uteblivna taxehöjningar, inflation, utbud och efterfrågan.

Teknik- och servicenämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2025-09-17, § 68, och föreslår att kommunfullmäktige beslutar att höja VA-taxan med 1,2 %, med undantag för anläggningsavgifterna som lämnas oförändrade.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker teknik- och servicenämndens

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

förslag; kommunfullmäktige beslutar att höja VA-taxan med 1,2 %, med undantag för anläggningsavgifterna som lämnas oförändrade.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 134 KSAU Revidering av VA-taxa
- Reviderad VA-taxa 2026
- Reviderad VA-taxa 2026

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

§68

TSN2025/248

Reviderad VA-taxa 2026

Beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta höja VA-taxan med 1,2%, med undantag för anläggningsavgifterna som lämnas oförändrade.

Ärendet

Inför 2025 beslutade kommunfullmäktige att höja VA-taxan med 23,5% för att kompensera för tidigare års uteblivna höjningar, högre inflation, minskad vattenförbrukning, med mera. Årets föreslagna höjning är i linje med teknik- och serviceförvaltningens långsiktiga VA-kalkyl.

VA-branschen kantas av flera utmaningar och huvudmännen har väsentligt olika förutsättningar att hantera dessa. Bollebygd har en hög kostnad för vatten och avlopp vilket främst förklaras av skalutmaningar, underhålls- och investeringsbehov samt en mycket låg skattefinansieringsgrad. Under de senaste åren har VA-verksamhetens ekonomiska situation varit instabil till följd av upplösning av VA-fonden, uteblivna taxehöjningar, inflation, utbud och efterfrågan.

Under det senaste året har teknik- och serviceförvaltningen arbetat aktivt genom verksamhetsplanering, effektivisering och långsiktig budgetering med målet att stabilisera VA-verksamhetens ekonomiska ställning. Under 2025 ser förvaltningen kraftigt förbättrad stabilitet, vilket indikerar att arbetet har gett goda resultat. Den

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

föreslagna höjningen inför 2026 är 1,2% för samtliga avgifter exklusive anläggningsavgifterna. Förslaget är grundat i den långsiktiga VA-kalkylen. Höjningen är sannolikt mycket lägre än snitthöjningen i riket och indikerar att verksamheten numera står på en stabilare grund. Förslaget att inte höja anläggningsavgifterna grundar sig i att balansera de olika intäktsformerna. Intäkterna för anläggningsavgifterna bedöms ligga på en bra nivå i relation till de långsiktiga kostnaderna för ledningsnätet.

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta höja VA-taxan med 1,2%, med undantag för anläggningsavgifterna som lämnas oförändrade.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Reviderad VA-taxa 2026
- Taxa 2026

Skickas till

Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Styrdokument

ÅÅÅÅ-MM-DD

Fastställt: Kommunfullmäktige ÅÅÅÅ-MM-DD,

§ XXX

Gäller för: Bollebygds kommun

Dokumentansvarig: VA/Gatuchef

Bollebygd VA-taxa 2026

Innehållsförteckning

TAXA	3
Anläggningsavgifter (§§ 5–11).....	5
Brukningsavgifter (§§ 12–17)	10
TAXANS INFÖRANDE.....	14

TAXA

för Bollebygds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Bollebygds kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt § 2 och § 5 lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostads-fastighet jämföras fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	Sjukvård
Hantverk	Småindustri	Utbildning
Kyrka	Lagerbyggnader	Salonger

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggs.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämförd fastighet, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Lagerbyggnad: byggnader, som till större delen används som lagerutrymme, där endast anställda eller annan arbetskraft har tillträde, räknas varje påbörjat **300-tal** m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en lägenhet per taxans definition. Hela lagerbyggnaden eller delar av lagerbyggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmd. Definitionen avser endast tolkning i anläggningsavgift.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

<i>Ändamål</i>	<i>Anläggningsavgift</i>	<i>Brukningsavgift</i>
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja *)
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Nej **)

*) Brukningsavgift Df ingår som en ospecificerad del i S.

**) Brukningsavgift Dg finansieras via kommunbidrag till VA-verksamheten.

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–11)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För *bostadsfastighet* och därmed jämställd fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

2026 års taxa

Avgift utgår per fastighet med:		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	78 705	98 381
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	78 705	98 381
c)	en avgift per m ² tomtyta	49,73	62,16
d)	en avgift per lägenhet	36 986	46 232
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats	21 041	26 301

* Avgift enligt 5.1 e) tas inte ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För *annan fastighet* skall erläggas anläggningsavgift. Avgift utgå per fastighet med:

2026 års taxa

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	157 409	196 761
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	157 409	196 761
c)	en avgift per m ² tomtyta	75,94	94,93
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	48 327	60 410

* Avgift enligt 6.1 d) tas inte ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 I det fall avgiftsskyldighet för engångsavgift för det lokala ledningsnätet fullgjorts på annat sätt än via anläggningsavgift, skall ändå en avgift utgå med ett belopp motsvarande 15% av anläggningsavgift beräknad enligt § 5 respektive § 6 med justering enligt § 8.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

<i>Avgifter för framdragen servisledning</i>	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100%	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100%	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för

tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 10

10.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

10.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

10.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 10.2.

10.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7 eller 6.6 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – till exempel ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 10.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 11

11.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

11.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare

servisledningens allmänna del.

11.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

11.4 Begär fastighetsägare att befintlig servisledning inte längre skall brukas beroende på att han påkallat nytt servisläge eller av annat skäl, skall huvudmannens kostnad för proppning av servisanslutning ersättas av fastighetsägaren med belopp enligt § 5.1 a) respektive § 6.1 a).

Brukningsavgifter (§§ 12–17)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 12

För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift. Avgift utgår per fastighet med:

2026 års taxa

			<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en fast avgift per vattenmätare och år:			
	Taxeklass	Mätarstorlek		
	1	qn 2,5 (småhus 1–2 lgh)	4 292	5 366
	2	qn 2,5 (grundtaxa)	5 341	6 678
	3	qn 6	10 515	13 143
	4	qn 10	21 364	26 706
b)	en avgift per m ³ levererat vatten		44,29	55,36
c)	en avgift per år och lägenhet för bostads-fastighet och därmed jämställd fastighet		2 134	2 671
d)	en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet		153	190

13.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>
Mätaravgift	12.1 a)	50%	50%
Avgift per m ³	12.1 b)	40%	60%
Avgift per lägenhet	12.1 c)	50%	50%
Avgift efter tomtyta	12.1 d)	50%	50%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

13.2 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tills vidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 12.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 200 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 200 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

13.3 För så kallat byggvatten skall erläggas bruksavgift enligt 12.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

13.4 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller provning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDAC's föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära provning av frågan hos domstol.

13.5 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 16.

13.6 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 10 % av avgiften enligt 12.1 b).

§ 13

13.1 Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågasvarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

13.2 Fastighetsägare som trots huvudmannens erinran släpper ut dagvatten i det allmänna spillvattensystemet påförs avloppsavgift. Beloppet baseras på yta som avvattnas och årsmedelnederbörden 900 mm.

§ 14

14.1 För obebyggd fastighet inom detaljplan som tidigare varit ansluten och som fullgjort sina skyldigheter gentemot huvudmannen avseende anläggningsavgift skall erläggas bruksavgift enligt 12.1 a) Taxeklass 1.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>
Fast avgift	12.1 a) Taxeklass 1	50%	50%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.2 Begär fastighetsägaren att servisen proppas skall huvudmannen tillgodose sådan begäran. Detta sker på fastighetsägarens bekostnad, se §12.4. Huvudmannen äger rätt påfordra sådan proppning om anläggning, enligt föregående stycke, under minst 3 års tid inte varit i bruk. Även om proppning av servisledning skett skall bruksavgift enligt 15.1 erläggas.

§ 15

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet, vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

2026 års taxa

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare	964	1207
Uppsättning av vattenmätare	964	1207
Byte av vattenmätare till mätare med pulsgivare	1748	2184
Utbyte av sönderfrusen mätare qn 2,5 m ³	1573	*)
Omplombering av vattenmätare	964	1207
Montering respektive demontering av sommarvattenmätare	964	1207
Svåråtkomlig mätarplacering eller länspumpning av mätarbrunn (per besök efter påtalande)	964	1207
Avstängning av vattentillförsel	964	1207
Påsläpp av vattentillförsel	964	1207
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare (inte momsbelagt*)	964	-
Undersökning av vattenmätare - kontrollprovning	1047	1310
Förgäves besök	964	1207
Ståndrörmätare debiteras enligt taxeklass 4, dock lägst 400 kr per tillfälle		
Olovlig inkoppling eller borttagning av vattenmätare	3493	4368

*) Moms utgår inte då mätaren är kommunens egendom.

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 % av ovan angivna belopp.

15.1 För tömning av olje- eller fettavskiljare hos abonnent som inte har tecknat avtal med entreprenör har huvudmannen rätt att beställa sådan tömning för fastighetsägares räkning. Avgiften utgörs av självkostnad för tömning med ett omkostnadspålägg om 20 %.

Tömningsfrekvensen, som bestäms av huvudmannen för varje abonnent, är beroende av avskiljarens storlek och belastning.

15.2 Fastighetsägare som saknar för ändamålet avsedd avskiljaranordning, eller vars anordning eller tillsyn av anordning av huvudmannen konstaterats bristfällig, påförs huvudmannens kostnad för extraordinära åtgärder i det allmänna va-systemet.

Avgiften som grundar sig på huvudmannens faktiska kostnad skall dock minst täcka två kontroll- och rensolningsåtgärder per år eller motsvarande inkl. moms 11 434 kr

15.3 Fastighetsägare som i samband med borrning av energibrunn inte på förhand träffat överenskommelse med huvudmannen om godkänd avskiljaranordning för borrhax, eller vars anordning eller tillsyn av anordning konstaterats bristfällig påförs huvudmannens kostnad för extraordinära åtgärder i det allmänna va-systemet.

Avgiften som grundar sig på huvudmannens faktiska kostnad skall dock inklusive moms minst uppgå till 11 434 kr.

§ 16

Avgift enligt 12.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 12.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 12 och 13.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Mätaravläsning kan ske antingen av VA-verkets personal eller av fastighetsägaren via självavläsning. Avläsning och debitering bör där jämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 17

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

TAXANS INFÖRANDE

§ 18

Denna taxa träder i kraft 2026-01-01. De brukningsavgifter enligt 12.1, 12.3 och 12.6 samt § 13, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av domstol jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

8. Revidering av taxa för upplåtelse av
offentlig plats i Bollebygds kommun
KS2024/195

§179

KS2024/195

Revidering av taxa för upplåtelse av offentlig plats**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunstyrelsen tillstyrker teknik- och servicenämndens förslag;

Kommunfullmäktige antar den nya taxan för upplåtelse av offentlig plats och att denna ersätter tidigare taxa som antogs i kommunfullmäktige 2024-11-21.

Kommunstyrelsen föreslår följande tilläggsförslag till kommunfullmäktige;

- Den reviderade taxan gäller från och med 2026-01-01.
- På sida 5 stryks följande på taxan för enstaka tillfällen - (ej torghandel).
- På sida 6 stryks "Elkostnad torghandel, 0 kr" med förklaringen att det står under punkt 3: Allmänna bestämmelser; "El ingår i avgiften där elförsörjning tillhandahålls av kommunen."

Ärendet

Kommunfullmäktige antog 2024-11-21 en reviderad prislista för torghandel i kommunen (KS2024-195). Nu har taxan varit gällande i strax under ett år och den högre prisnivån har haft en negativ påverkan på antalet företagare som ansöker om att upplåta plats för torghandel. Teknik- och serviceförvaltningen föreslår därför en reviderad prislista som är mer anpassad till kommunens storlek, invånarantal och företagarnas möjlighet att bedriva handel i kommunen. Den nya taxan har en väsentligt lägre basnivå och tar större hänsyn till etableringar som behöver hyra fler torghandelsplatser än en för sin verksamhet. Samtidigt erbjuder den nya taxan bättre flexibilitet då månadsabonnemang erbjuds och mindre

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

avgifter för till exempel el har tagits bort för att förenkla tolkningen. Taxan täcker fortfarande de administrativa kostnaderna för gatuenheten och förvaltningen bedömer att ändringen kommer vara positiv såväl för företagare som för kommunen som helhet.

Teknik- och servicenämnden har behandlat ärendet på sammanträde 2025-09-17, § 67, och föreslår att kommunfullmäktige antar den nya taxan för upplåtelse av offentlig plats och att denna ersätter tidigare taxa som antogs i kommunfullmäktige 2024-11-21.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen tillstyrker teknik- och servicenämndens förslag;

Kommunfullmäktige antar den nya taxan för upplåtelse av offentlig plats och att denna ersätter tidigare taxa som antogs i kommunfullmäktige 2024-11-21.

Kommunstyrelsen föreslår följande tilläggsförslag till kommunfullmäktige;

- Den reviderade taxan gäller från och med 2026-01-01.
- På sida 5 stryks följande på taxan för enstaka tillfällen - (ej torghandel).
- På sida 6 stryks "Elkostnad torghandel, 0 kr" med förklaringen att det står under punkt 3: Allmänna bestämmelser; "El ingår i avgiften där elförsörjning tillhandahålls av kommunen."

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

- § 133 KSAU Revidering av taxa för upplåtelse av offentlig plats
- Taxa för upplåtelse av offentlig plats i Bollebygds kommun
- Expediering av beslut teknik- och servicenämndens sammanträde 2025-09-17 (3/3)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Fastställt: Kommunfullmäktige 2024-11-21, § 111

Reviderad: Kommunfullmäktige 2025-xx-xx,
§ x

Gäller för: Bollebygds kommun

Dokumentansvarig:

Förvaltningschef teknik- och
serviceförvaltningen

Dnr: KS2024/195

Taxa för upplåtelse av offentlig plats i Bollebygds kommun

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Webbplats	E-post
517 83 Bollebygd	Ballebovägen 2	033-231300	033-231428	www.bollebygd.se	kommunen@bollebygd.se

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Avgifter för att använda offentlig plats	3
3.	Allmänna bestämmelser	5
4.	Taxa	6

1. Inledning

Polistillstånd krävs för att använda offentlig plats. Offentlig plats är allmän mark inom detaljplanelagt område och avser bland annat vägar, gator, gångbanor, cykelvägar, torg och parker. I de flesta fall ägs offentlig plats av kommunen.

Allmänheten, näringsidkare, föreningar med mera har en möjlighet att få använda offentlig plats till andra ändamål än vad platsen är avsedd för. Offentlig plats kan upplåtas för till exempel en uteservering, försäljning utanför butik, tillfällig bärförsäljning, evenemang som exempelvis festivaler, musikframträdanden eller marknader, en byggnadsställning vid arbete på en husfasad, manskapsbodar eller upplag under ett grävarbete.

För att nyttja offentlig plats krävs i flera fall tillstånd enligt ordningslagen (SFS 1993:1617), vilket utfärdas av polismyndigheten. Polistillstånd krävs inte om offentlig plats används endast tillfälligt, i obetydlig omfattning och utan att inkräkta på någon annans tillstånd.

Enligt samma lag ska markägaren, det vill säga kommunen, yttra sig över ansökan om tillstånd och har vetorätt. Om kommunen säger nej kan inte polisen utfärda tillståndet. Kommunen prövar ärendet med hänsyn till bland annat skötsel, markanvändning, stadsbild, miljö, trafik och tillgänglighet. Om kommunen säger ja till ett tillstånd, kan kommunen även ange vissa villkor som ska följas.

Utöver de nämnda lagarna ska också vid varje tillfälle Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Bollebygds kommun följas. Dessa finns att läsa på kommunens hemsida. I vissa fall krävs även särskilda tillstånd, beslut och/eller yttranden från andra förvaltningar eller myndigheter. Det kan till exempel gälla tillstånd vid grävning/schaktning, bygglov eller regler som rör livsmedel, hälsa och miljö.

2. Avgifter för att använda offentlig plats

Kommunen har även rätt att ta ut en avgift, vilket kan jämföras med en hyresavgift, av tillstånds- havaren för att denne använder den offentliga platsen. Detta regleras i lag (SFS 1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser. Sida 38 av 167

offentlig plats m.m. (avgiftslagen). Enligt denna lag gäller följande: "Avgiften skall vara skälig med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter."

Avgifterna är fastställda i en taxa som antagits av kommunfullmäktige. En översyn av taxan ska enligt kommunfullmäktiges beslut göras vart 3:e år för eventuella ändringar och tillägg.

Vid fastställande av avgiftsbelopp ska utöver platsens belägenhet skälig hänsyn tas till särskilda omständigheter såsom rörelsens utövande under begränsad del av året samt tid för öppethållande per dygn även som till mindre lönsamt läge, verksamhetens karaktär av välgörande eller allmännyttig art, sociala skäl eller liknande ömmande omständigheter.

3. Allmänna bestämmelser

- Avgifterna avser påbörjad dag, vecka eller månad.
- Ansökan om tillstånd medges inte om avgifter för tidigare upplåtelse eller andra kostnader till kommunen inte är betalda
- Avgifterna är momsbefriade enligt nuvarande lagstiftning. Om reglerna om moms ändras ska avgifterna justeras.
- Minimavgifter eller grundavgift innefattar administrativa kostnader såsom handläggning av ärendet
- El ingår i avgiften där elförsörjning tillhandahålls av kommunen.
- För politiska organisationer, ideella föreningar och skolklasser tas ingen avgift ut. För välgörenhetsföreningar som godkänts som 90-konto innehavare tas heller ingen avgift ut.
- Användaren av platsen är skyldig att återställa marken i det skick den hade före upplåtelsen. Om det uppstår skador vid användandet kan kostnader tillkomma för återställande.
- Om anläggningen kräver bygglov kan andra avgifter och/eller avtal tillkomma och då komplettera eller ersätta avgifterna i denna taxa.
- Om större yta används än vad som medgivits i tillståndet eller om ytan har använts under tider då tillstånd saknas, ska anläggningen omedelbart tas bort eller tredubbel avgift tas ut. Kommunen ska uppmärksamma användaren att tillstånd krävs eller har överskridits.
- Om tillstånd söks i efterhand tas 3 gånger avgift ut för den tid som tillståndet saknats.
- Vid vissa platsupplåtelser kan flera avgifter i taxan tillämpas.
- Endast i undantagsfall får avsteg från taxan göras om det leder till orimliga avgifter.

4. Taxa

Abonnemang	Kr per månad
En torghandelsdag/vecka	
1 plats	600 kr
2 platser	900 kr
3 platser	1 050 kr
4 platser	1 200 kr
Två torghandelsdagar/vecka	
1 plats	900 kr
2 platser	1 350 kr
3 platser	1 575 kr
4 platser	1 650 kr
Tre torghandelsdagar/vecka	
1 plats	1 050 kr
2 platser	1 575 kr
3 platser	1 850 kr
4 platser	2 000 kr

Enstaka tillfällen (~~ej torghandel~~)	400 kr/dag
---	------------

Upplåtelsens ändamål		Anmärkningar
Gångbaneserveringar , restaurangverandor och friluftsserveringar	70 kr per m ² och månad.	
Tillfälliga kiosker	10 000 kr per år	
Julgransförsäljning	400 kr per månad	-
Byggnadsställningar, bodar, upplag med mera (ordnad mark) månad 1	2:50 kr per m ² och dag	Minimiavgift 600 kr
Byggnadsställningar, bodar, upplag med mera (ordnad mark) månad 2-6	2:50 kr per m ² och vecka	Minimiavgift 600 kr
Byggnadsställningar, bodar, upplag med mera (ordnad mark) månad 7 och framåt	72 kr per m ² och år	Minimiavgift 600 kr
Byggnadsställningar, bodar, upplag med mera (ej ordnad mark)	25 kr per m ² och år	Minimiavgift 600 kr
Annat utnyttjande av allmän plats (tex cirkus)	103 kr per m ² och dag exklusive renhållning	Minimiavgift 600 kr
Reklamskylt, skyltavgift	513 kr per m ² och år	-
Reklamskylt, grundavgift	800 kr per år	
Friflytande mobilitetstjänster (eldrivna enpersonsfordon såsom sparkcyklar och elcyklar)	1 500 kr per år och fordon	-

~~Elkostnad torghandel (max 2kwh)~~	~~0 kr(*)~~	~~Påslaget för el- lyfts bort från taxan.~~
Regleras under punkt 3 Allmänna bestämmelser; El ingår i avgiften där elförsörjning tillhandahålls av kommunen.		

§67

TSN2025/250

Reviderad taxa för upplåtelse av offentlig plats 2026

Beslut

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att anta den nya taxan för upplåtelse av offentlig plats och att denna ersätter tidigare taxa som antogs i kommunfullmäktige 2024-11-21.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog 2024-11-21 en reviderad prislista för torghandel i kommunen (KS2024-195). Nu har taxan varit gällande i strax under ett år och den högre prisnivån har haft en negativ påverkan på antalet företagare som ansöker om att upplåta plats för torghandel. Förvaltningen föreslår därför en reviderad prislista som är mer anpassad till kommunens storlek, invånarantal och företagarnas möjlighet att bedriva handel i kommunen.

Den nya taxan har en väsentligt lägre basnivå och tar större hänsyn till etableringar som behöver hyra fler torghandelsplatser än en för sin verksamhet. Samtidigt erbjuder den nya taxan bättre flexibilitet då månadsabonnemang erbjuds och mindre avgifter för till exempel el har tagits bort för att förenkla tolkningen. Taxan täcker fortfarande de administrativa kostnaderna för gatuenheten och förvaltningen bedömer att ändringen kommer vara positiv såväl för företagare som för kommunen som helhet.

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden föreslår kommunfullmäktige att anta den nya taxan

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

för upplåtelse av offentlig plats och att denna ersätter tidigare taxa som antogs i kommunfullmäktige 2024-11-21.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Reviderad taxa för upplåtelse av offentlig plats 2026
- Taxa för upplåtelse av offentlig plats i Bollebygds kommun(180776)

Skickas till

Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

9. Ny förskola i Bollebygd (södra Fjällastorp) -
beslut om investeringsbudget för förstudie och
projektering KS2025/256

§182

KS2025/256

Ny förskola i Bollebygd (södra Fjällastorp)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om investeringsbudget på 4 mnkr för förstudie och projektering år 2026.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att inleda förstudie avseende ny förskola på södra Fjällastorp i enlighet med projektdirektiven.

Ärendet

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram underlag för nybyggnation av förskola på södra fjällastorp. Den nya förskolan föreslås ha 6 eller 8 avdelningar och kommer ersätta Nolåns förskola och eventuellt Ekdalens förskola. I dagsläget finns ingen beslutad detaljplan för området, men ska bli klart under oktober 2026, detaljplaneprocess och byggprocess kan löpa parallellt men innebär en risk för ökade kostnader. Det första steget i den kommunala byggprocessen efter uppdrag är att ta fram ett projektdirektiv som ligger till grund för förstudie vilken senare följs av projektering och byggnation. I detta projekt föreslås en totalentreprenad för ny förskola. Det innebär att första steget är att upphandla konsulter för genomförande av en förstudie. Det kan ske så fort kommunfullmäktige beviljat investeringsmedel. En preliminär tidplan är upprättad och innebär att den nya förskolan kan vara klar under 2029.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Södra fjällastorp finns även med som ett alternativ för lokalisering av nytt äldreboende. Om beslut fattas behöver projektdirektiven ses över och eventuellt annan upphandlingsform väljas då komplexiteten i projektet ökar.

Kommunstyrelseförvaltningen ser ett minskat antal barn i förskoleåldern. Fram till dess att förskolan beräknas vara klar bedöms behovet av förskoleplatser minska med ca 50 barn (motsvarande 3-4 avdelningar) enligt kommunens trendbaserade befolkningsprognos. I dagsläget har kommunen tomställt en förskoleavdelning. Det finns alltså risk för överkapacitet om inte inflyttningen och/eller barnafödandet ökar kraftigt.

Investeringsutgiften beräknas upp gå till ca 50 mnkr för 6 avdelningar och 67 mnkr för 8 avdelningar. Kapitalkostnader för 6 avdelningar uppgår till ca 2,9 mnkr och om 8 avdelningar byggs ca 3,9 mnkr. Avgående kostnader för Nolåns moduler på ca 1,5 mnkr om året. Kostnadsminskningar till följd av ev. nedläggning av Ekdalen beräknas vidare under förstudien. Övriga driftskostnader kommer beräknas under förstudien och behöver också ställas i relation till befintliga driftskostnader på Nolån och ev. Ekdalen, ett rimligt antagande är att kostnaden för fastighetsdrift är ungefär lika stora eller något lägre. Kostnader för personal och övrig verksamhetsdrift beräknas bli samma som om förskolan inte byggs då förskolan kommer ersätta befintlig kapacitet.

I dagsläget finns ingen beslutad detaljplan för området, det uppdraget görs parallellt av plan- och exploateringsenheten och beräknas gå ut på samråd i februari 2026 och antagande under oktober 2026. Det är först därefter som bygglov kan sökas, det finns dock ingenting som hindrar att påbörja kommunala byggprocessen redan nu då dessa kan löpa parallellt, men det kommer innebära

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

en risk för ökade kostnader. Antalet barn beräknas minska under de närmsta åren, trenden är samma för Bollebygd som resten av Sverige och flera kommuner har påbörjat avveckling av förskolor. I Bollebygds tätort finns en överkapacitet motsvarande en avdelning i dagsläget och fram till 2029 då en nybyggd förskola beräknas klar beräknas behovet minska med ytterligare 3-4 avdelningar enl. kommunens trendbaserade befolkningsprognos, för att därefter öka något fram till 2034. Det som kan motverka minskningen av antalet barn är att det sker detaljplanearbete för att möjliggöra bostäder i området som kan leda till inflytt till kommunen, tidigare års erfarenhet visar att inflyttningen till stor del är nyblivna förändrar. Dock tar den trendbaserade prognosen redan höjd för ca 30 tillkommande bostäder om året så viss inflytt är redan medräknad i nedanstående tabell. Det ska också noteras att befolkningsprognoser för barn är osäkra och osäkerheten ökar i takt med åren framåt.

Uppdraget är att ta fram projektdirektiven utifrån tidigare års lokalresursplaner och planer på ombyggnation av nuvarande skolområde men utifrån ovanstående kan det vara aktuellt att avvakta hur övriga projekt i området löper på samt hur antalet barn i förskoleåldern utvecklas.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet, delen om investeringsbudget.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att inleda förstudie avseende ny förskola på södra Fjällastorp i enlighet med projektdirektiven.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om investeringsbudget på 4 mnkr för förstudie och projektering år 2026.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 139 KSAU Ny förskola i Bollebygd (södra Fjällastorp)
- Projektdirektiv Ny förskola Södra Fjällastorp 2025-10-05

Skickas till

Ekonomiavdelningen, kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

10. Utbyggnad idrottshall i Töllsjö - beslut om
investeringsbudget för utbyggnad
KS2025/255

§183

KS2025/255

Utbyggnad idrottshall i Töllsjö

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om investeringsbudget på totalt 43 mnkr för utbyggnad till fullstor idrottshall i Töllsjö under tiden 2026-2028.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att inleda processen med tillbyggnad till fullstor idrottshall i enlighet med projektdirektiven.

Ärendet

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram underlag för utbyggnad av befintlig idrottshall i Töllsjö. Det första steget i den kommunala byggprocessen efter uppdrag är att ta fram ett projektdirektiv som ligger till grund för förstudie vilken senare följs av projektering och byggnation. I detta projekt föreslås en samverkansupphandling då det finns stor osäkerhet kring utförande och genomförande. Det innebär att hela kedjan från förstudie till byggnation görs tillsammans med en samverkanspartner och första steget i just detta projekt är därför att genomföra en upphandling av en samverkanspartner. Det kan ske så fort kommunfullmäktige beviljat investeringsmedel. En preliminär tidplan är upprättad och innebär att en fullstor idrottshall kan vara klar under 2028.

Kostnaden beräknas uppgå till 43 mnkr, i det ligger en stor riskfaktor eftersom det handlar om en om-/och tillbyggnation och det finns många osäkerhetsmoment

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

och risker i projektet. Allteftersom projektet fortlöper kommer bättre och mer precisa kalkyler tas fram. Baserat på en investeringsutgift på 43 mnkr blir driftskostnaden ca 3,2 mnkr per år.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet, delen om investeringsbudget.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att inleda processen med tillbyggnad till fullstor idrottshall i enlighet med projektdirektiven.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om investeringsbudget på totalt 43 mnkr för utbyggnad till fullstor idrottshall i Töllsjö under tiden 2026-2028.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 140 KSAU Utbyggnad idrottshall i Töllsjö
- Projektdirektiv Töllsjö Idrottshall 2025-10-05

Skickas till

Ekonomiavdelningen, kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

11. Mål och budget 2026-2028 för Bollebygds kommun KS2025/232

§184

KS2025/232

Mål och budget 2026-2028 för Bollebygds kommun**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige fastställer mål och ekonomiska ramar enligt budgetförslag från (S) (M) (V) och (MP), daterat 2025-10-21.

Kommunfullmäktige fastställer preliminära ramar för år 2027–2028 enligt budgetförslag från (S) (M) (V) och (MP), daterat 2025-10-21.

Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen för 2026 till 21,59 vilket innebär att skattesatsen lämnas oförändrad.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen rätt att besluta om tilläggsanslag för ofördelade kostnader upp till det belopp som anges i budgetförslaget.

Kommunfullmäktige beslutar om tak för nyupptagning av lån på 110 mnkr för att finansiera verksamhetens investeringar. Utöver det kan nyupplåning ske till följd av strategisk markförsörjning med upp till 25 mnkr.

Kommunfullmäktige ger ekonomiavdelningen mandat att verkställa tekniska justeringar av nämndernas ramar till följd av förändrade PO-tillägg, internhyra samt kapitalkostnader.

Kommunfullmäktige fastställer borgensavgiften för 2026 till 0,55 % i enlighet med KF beslut 2022-09-22, § 93, vilket är oförändrat jämfört med 2025.

Ärendet

Kommuner och regioner ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). En kommunal budget är en plan för hur en kommun ska använda sina ekonomiska resurser under ett kommande år. Det är ett verktyg för att styra och

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

prioritera kommunens verksamheter och projekt.

Eftersom resurserna är begränsade måste kommunen bestämma vad som är viktigast att lägga pengar på. Budgeten speglar därför de politiska prioriteringar som den styrande majoriteten i kommunen har.

Kommunens budget delas upp i driftbudget och investeringsbudget:

Driftbudget: Här tas kostnader för den dagliga driften upp, såsom löner till personal, underhåll av skolor, äldreboenden och andra kommunala verksamheter.

Investeringsbudget: Här planeras större projekt som att bygga nya skolor, renovera vägar eller investera i nya IT-system.

Kommunfullmäktige fastställer budgeten efter att den har beretts av kommunstyrelsen.

I budgeten ska skattesatsen och anslagen anges. Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheterna ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges. För 2027–2028 innebär ärendet också att de preliminära ramarna enligt budgetförslaget antas.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige fastställer mål och ekonomiska ramar enligt budgetförslag från (S) (M) (V) och (MP), daterat 2025-10-21.

Kommunfullmäktige fastställer preliminära ramar för år 2027–2028 enligt budgetförslag från (S) (M) (V) och (MP), daterat 2025-10-21.

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen för 2026 till 21,59 vilket innebär att skattesatsen lämnas oförändrad.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen rätt att besluta om tilläggsanslag för ofördelade kostnader upp till det belopp som anges i budgetförslaget.

Kommunfullmäktige beslutar om tak för nyupptagning av lån på 110 mnkr för att finansiera verksamhetens investeringar. Utöver det kan nyupplåning ske till följd av strategisk markförsörjning med upp till 25 mnkr.

Kommunfullmäktige ger ekonomiavdelningen mandat att verkställa tekniska justeringar av nämndernas ramar till följd av förändrade PO-tillägg, internhyra samt kapitalkostnader.

Kommunfullmäktige fastställer borgensavgiften för 2026 till 0,55 % i enlighet med KF beslut 2022-09-22, § 93, vilket är oförändrat jämfört med 2025.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Mål och budget 2026-2028 för Bollebygds kommun
- Majoritetens budgetförslag 2026-2028

Skickas till

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Mål och budget 2026- 2028 för Bollebygds kommun

Förord

Framtidstro, hopp och gemenskap, det är fortfarande ledorden och de grundläggande principer som vägleder oss, när vi nu går in i det sista året den mandatperiod 2026. Bollebygds kommun, precis som samhället i stort, står inför utmaningar som kräver mod och samarbete. Vi befinner oss i en tid med långsam återhämtning efter en lång tid med ovanligt hög inflation. Historiskt höga resultat av löneförhandlingar som kräver omfördelning av den kommunala budgeten kompenserar ändå inte hushållen för den tappade köpkraften.

Vi har ett politiskt landskap i vårt land och vår kommun som inte liknar det vi tidigare varit vana vid. Och det handlar inte längre bara om ekonomi eller vägen fram till ett ofta gemensamt mål om ett bättre Bollebygds kommun. Vilka värderingar skall vi ha för att Bollebygd skall må bra och stå trygga i den värld vi nu ser? Vi måste ha värderingar som skapar tillit och gemenskap. Det är viktigt för våra medborgare, våra anställda och inte minst oss själva! Bara genom ökad tillit mellan alla nivåer i organisationen bygger vi en starkare kommun.

Kontinuitet är avgörande och den här mandatperioden har präglats av det. Vi måste ha tålamod, pröva våra förslag, fatta beslut som håller i längden och sedan utvärdera dem. När vi blickar framåt, kliver vi över ideologiska gränser och lyfter det som förenar oss: framtidstro, hopp och gemenskap. Detta är inte bara ord, utan vår moraliska kompass.

Vi i de samverkande partierna, Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet de Gröna och Vänsterpartiet, tror på Bollebygds framtid. Vi ser möjligheterna till utveckling och tillväxt i vår kommun, men vi vet också att detta kräver gemensamma insatser och ett solidariskt ansvarstagande.

Bollebygd har förutsättningarna att vara en kommun där människor kan leva goda liv. Här erbjuder vi trygga skolor, meningsfull fritid och omsorg om såväl unga som gamla. De som behöver vårt stöd ska alltid kunna räkna med att få det. Vi lämnar ingen efter.

Vår uppgift är att skapa möjligheter för invånare, företag och föreningar att växa och blomstra. Vi är övertygade om att Bollebygd kan vara en förebild för hållbar utveckling och tillväxt.

I 2026 års budget gör vi klart: Bollebygd ska fortsätta erbjuda god service till sina invånare. Vi ska bevara och utveckla våra skolor, stödja familjer, skapa trygghet och förbereda våra unga för ett gott liv. Våra äldre ska känna sig trygga och värdigt omhändertagna. Vi växlar upp arbetet med att förbättra förutsättningarna för våra befintliga och kommande företag att etablera och utveckla sina verksamheter.

Genom snabb och effektiv handläggning, god serviceinriktad myndighetsutövning och samarbete med utbildning och forskning ska vi stärka Bollebygd som en plats där människor och idéer kan växa.

Hållbarhet är nyckeln. Ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet ska genomsyra vårt arbete. Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda villkor och konkurrenskraftiga löner.

Vi skall bidra till klimatomställningen och minska vår klimatpåverkan. Vi skall vara aktsamma om våra naturvärden och värna den biologiska mångfalden. Vi vill fortsätta skapa förutsättningar för att minska vårt användande av fossil energi. Detta är inte bara en uppgift för framtiden, utan ett ansvar för här och nu.

Med dessa ord överlämnar vi 2026 års budget till fullmäktige för behandling och beslut. Låt oss gå framåt tillsammans, med framtidstro, hopp och gemenskap som våra ledstjärnor för en stabil och framtidsinriktad verksamhet i hela vår kommun.

**Socialdemokraterna, Moderaterna,
Miljöpartiet de Gröna, Vänsterpartiet**

Övergripande riktlinjer

Enligt kommunallagen ska kommuner:

- ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer
- besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen

I de fall kommunen avser inrätta en resultatutjämningsreserv ska riktlinjen även omfatta hanteringen av denna.

Riktlinje för god ekonomisk hushållning

Kommunallagen stadgar att varje kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges för verksamheten. Utöver detta ska finansiella mål anges. I regeringens proposition 2004/05:100 ges följande tolkning av begreppet ”god ekonomisk hushållning”:

”Varje generation bör bära kostnaden för den service som generationen själv beslutat om och själv konsumerar.”

Genom att formulera tydliga mål har de förtroendevalda möjlighet att staka ut den politiska färdriktningen. För att kunna följa upp om verksamheten är effektiv eller inte krävs att det av nämnderna formuleras mål som är tydliga och mätbara. De mål som anges för verksamheten ska stå i relation till de ekonomiska resurser som ställs till förfogande.

I mål och budget beslutar kommunfullmäktige om såväl mål för verksamheten som finansiella mål som framgår under stycket ”Kommunfullmäktiges mål” nedan. De finansiella målen sätts utifrån en långsiktig investeringsplan och begränsar verksamhetens omfattning samt det tillgängliga investeringsutrymmet.

Utöver dessa mål ska kommunens verksamhet bedrivas så att hemmapanslösningar eftersträvas utifrån ett långsiktigt socialt och ekonomiskt försvarbart perspektiv.

I samband med årsredovisningen utvärderas kommunens mål och en analys utifrån de finansiella målen genomförs. God ekonomisk hushållning råder då merparten av målen uppfylls och den finansiella analysen visar på en god finansiell ställning.

Riktlinje för resultatutjämningsreserv (RUR)

Avsättning

Sedan bokslutet för år 2023 får inte medel reserveras till RUR till följd av en förändring i kommunallagen. Dock får medlen som kvarstår i resultatutjämningsreserven få användas fram till 2033. Därför har de delarna i riktlinjen som rör avsättning till RUR tagits bort.

Användning

Medel från RUR kan användas om båda dessa kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt Sveriges kommuner och regioners beräkningar)
- Balanskravsresultatet är negativt

Beslut om planerad användning av medel från RUR fattas i samband med antagande av mål och budget. Vid behandlingen av årsredovisningen fastställs eventuell användning av medel.

Vision och mål

Vision Bollebygds kommun 2035

Bollebygd är en kommun under utveckling och tillväxt. Här bor 12 000 invånare.

Leva och bo i Bollebygds kommun

Här får du en by- och småstadskänsla. Det finns bostäder för alla och i hela kommunen. Närheten, oavsett om det är till stad, flygplats eller natur, är påtaglig.

Vi har vatten och luft av god kvalitet, vackra dalgångar och blandad skog. Kraften vi får från naturen ger oss livskvalitet. Detta bevarar vi för kommande generationer.

En av kommunens många fördelar är att alla känner alla. Det är enkelt att samtala med varandra – invånare, politiker och kommunens anställda. Kommunen genomsyras av öppenhet, tillgänglighet och delaktighet. Samtal och det goda mötet är förutsättningen för bra relationer och tryggheten i vår kommun.

Här lever vi tryggt och säkert. Närheten till varandra skapar tillit och samhörighet. Vi är engagerade och bryr oss om kommunens framtid.

Här finns mötesplatser, kultur och fritidsaktiviteter för alla. Kommunen stöttar och uppmuntrar civilsamhällets initiativ och dess engagerade ledare.

Här trivs vi och lever gott!

Arbeta och verka i Bollebygds kommun

Här finns goda förutsättningar för ett rikt näringsliv både på landsbygden och i tätorterna med kreativa och innovativa företagare. Kunskap, engagemang och entreprenörsanda skapar förutsättningar för en hållbar kommun där idéer utvecklas.

Våra skolor i toppklass utbildar framtidens företagare och medarbetare. Satsningar på hela utbildningskedjan lägger grunden för en kommun präglad av kunskap, innovation och kreativitet. Oavsett om du åker inom, till eller från kommunen kan du göra det på ett säkert och hållbart sätt. Utbyggda gång- och cykelvägar och en väl fungerande kollektivtrafik gör det enkelt ta sig till skola, arbete, aktiviteter och rekreation.

Bollebygd är en attraktiv kommun för besökare. Vår natur, närhet till sjöar och utbudet av aktiviteter erbjuder något för alla att uppleva och välkomnar gäster från när och fjärran.

I samverkan går vi framåt!

Värdegrund

Vi har en gemensam värdegrund som vi vill förmedla. Vi vill att kommunen ska under mandatperioden verka för ökad öppenhet, närhet till invånarna och väsentligen utökad medborgardialog. Kommunens verksamhet ska i alla delar genomsyras av grundprincipen att vi är till för de som bor och arbetar i Bollebygds kommun. Det är skattebetalarna som är vår uppdragsgivare. Samtidigt måste vi värna om våra medarbetare. Utan deras arbetsglädje och insatser kommer värdegrunden inte nås.

Mål och uppdrag

Våra barn och elever

Vi står inför en utmaning som inte bara handlar om att bygga nya väggar och salar, utan om att bygga framtiden. Den nuvarande Bollebygdskolan är inte längre tillräcklig. Trångboddheten påverkar våra lärare, vår personal, och i förlängningen våra barn. Vi vet att lärandets miljö är avgörande för hur varje elev formas, utvecklas och blomstrar. Därför fortsätter vi arbetet med den nya skolan för årskurserna 7-9, idrottshallen i Töllesjö och förskolan i Södra Fjällastorp. Inte bara för att skapa moderna klassrum, utan för att skapa en plats där alla elever kan mötas av de bästa pedagogerna, välutbildade och kompetenta.

Men en skola är mer än sina fysiska utrymmen. Den styrning vi sätter i Bollebygd ska präglas av långsiktighet och kontinuitet. Vår kommun ska vara en attraktiv arbetsplats, en plats där lärare inte bara stannar, utan också växer och utvecklas. Genom att värna om våra pedagogers fortbildning bygger vi framtidens kunskap.

I Bollebygd ska våra skolor tillhöra de bästa i landet. Varje elev ska ses, varje elev ska mötas där den står, och lotsas fram till godkända betyg och behörighet till gymnasiet. Detta är inte bara en vision, det är en självklarhet. Och vi ska ge alla elever samma förutsättningar. Vi börjar redan i förskolan med konkreta och målmedvetna satsningar på färre barn per pedagog och kompletterar det med en stor satsning på barn och elever i behov av särskilt stöd. Om du behöver skolskjuts, ska det inte hindra dig från att delta i musik, dans, teater, kulturens själ som skolan ska erbjuda. Vi vill också se till att våra skolbibliotek blir en livsnerv i våra barns utbildning.

Kommunfullmäktiges mål är tydliga: Vi ska systematiskt utveckla våra förskolor och skolor för att leverera höga och stabila resultat. Vi ska mäta våra framgångar och visa att Bollebygd tar täten, våra elever ska uppnå högre betygskriterier, fler ska vara behöriga till yrkesprogram, och vårt meritvärde i årskurs 9 ska stiga.

Vi gör detta tillsammans. För våra barn, för vår framtid, för ett starkare Bollebygd.

Våra företagare

Företagande är en av de mest avgörande frågorna för vår kommuns framtid och vi måste ta ansvar för att skapa de förutsättningar som krävs för att företag

ska vilja etablera sig, växa och stanna kvar hos oss. När företag väljer att investera i vår kommun, bidrar de inte bara till att skapa arbetstillfällen, utan också till att bredda utbudet av tjänster och möjligheter för våra invånare. Det handlar om att skapa ett samhälle där alla kan bidra och där alla får chansen att växa.

Vi måste se till att det finns fler byggklara tomter för företag, så att arbetsmarknaden kan expandera och fler människor får möjlighet till en meningsfull sysselsättning. Vi anslår en miljon för att kunna öka takten i planläggningen. Samtidigt måste vår dialog med företagen stärkas. Det offentliga ska vara en pålitlig partner, där både förvaltning och politiker möter företagen med respekt och förståelse. Våra politiker måste vara tillgängliga, och besked ska ges snabbt och tydligt där det är möjligt. Myndighetsutövningen ska vara serviceinriktad. Vi kan inte förvänta oss att företagen ska navigera byråkratin på egen hand, vi måste säkerställa att resurser finns för att underlätta deras väg in i kommunen, i dialog och i beslut. Vi satsar både på att anställa fler handläggare och kompetensutveckling.

Näringslivsfrågorna är centrala för kommunens utveckling och det är kommunledningen som måste bära ansvaret för att dessa frågor hanteras med den vikt de förtjänar. Politikerna måste ha kontakt med företagare, lyssna på deras behov och agera för att skapa de bästa möjliga villkoren.

Kommunfullmäktiges mål är att företag i Bollebygd ska ha utmärkta förutsättningar att både etableras och utvecklas. Detta följs upp genom konkreta indikatorer, som att resultatet i SKR:s insiktsmätning ska öka och kommunen ska uppnå ett förbättrat resultat i Svenskt Näringslivs företagsranking. Alla nämnder måste aktivt arbeta för att bidra till detta mål, genom konkreta åtgärder som främjar företagande och stärker vår kommun som en attraktiv plats för näringslivet.

Det är så vi bygger ett Bollebygd som blickar framåt, med ansvar, handlingskraft och en vilja att skapa en stark och levande kommun för framtiden.

Våra medarbetare

Demografin ger utmaningar. Fler lämnar arbetsmarknaden för en välförtjänt pension jämfört med de som efter utbildningen går in i den. Att säkerställa att våra kommunala medarbetare, som bär upp vår välfärd och service, får de långsiktiga förutsättningar

de förtjänar är viktigt. Vår övertygelse är enkel: trygga och stabila anställningar ska vara normen. Heltid ska vara en självklarhet, medan deltid är en möjlighet.

Vi behöver skapa en arbetsmiljö som präglas av tillit och samarbete. Genom att stärka våra anställda och erbjuda kontinuerlig kompetensutveckling, ska vi bygga en arbetsplats där våra medarbetare inte bara trivs, utan kan utvecklas och känna stolthet över sitt arbete. Vi fortsätter utveckla vårt kliniska träningscenter, där medarbetare och elever praktiskt ska kunna öva sina färdigheter i vårdmoment så autentiskt som möjligt. En organisation byggd på dialog och förtroende är nyckeln till en hållbar framtid.

Men vi kan inte stanna där. Vi måste också våga tänka framåt, pröva nya vägar för att stärka Bollebygds kommun som arbetsgivare. Vi tror att vårt satellitkontor i Göteborg tillsammans med avtalen om distansarbete där så är möjligt fortsatt kommer minska den tid som läggs på arbetspendling. Vi ska använda digitaliseringens möjligheter för att skapa rättssäkra och effektiva arbetsprocesser och vi ska se över våra administrativa rutiner för att skära bort onödigt arbete. Allt för att våra medarbetare ska kunna ägna sin tid åt det som verkligen betyder något; våra invånare, föreningar och företag.

Vårt mål är tydligt: varje nämnd ska ta sitt ansvar för att göra Bollebygd till en ännu mer attraktiv arbetsgivare. Vi mäter våra framsteg genom den årliga medarbetarenkäten, men det handlar inte bara om siffror och statistik. Det handlar om människors välbefinnande, om deras framtidstro och om vår gemensamma vilja att bygga ett samhälle där varje individ ges möjligheten att bidra fullt ut.

Vår fritid

Fritiden är inte en lyx, den är en nödvändighet. Vi behöver platser där människor, oavsett ålder, kan mötas där de kan röra sig, utöva sina intressen och låta kulturen blomma.

Vi nöjer oss inte med det som redan finns, utan kämpar också vidare med äldre initiativ. Rinnaområdet ska fortsätta utvecklas till ett levande fritids- och friluftsområde, en plats där naturen möter människans behov av rekreation och aktivitet. Elljusspåret är bara början. Föreningslivet, en vital del av vår demokrati, ska stärkas, och vårt föreningsråd ska utvecklas till ett dynamiskt forum för dialog och samarbete.

Men vi får inte heller glömma dem som står utanför föreningslivet. För varje ung människa, oavsett om intresset ligger i idrott eller något annat, måste vi skapa möjligheter att delta. Våra tätortsnära skogar och naturområden ska vara till för alla, ett inbjudande rum för stilla promenader eller äventyrliga utflykter. Fritidsgården Krafthuset ska vara en tillgänglig plats där våra ungdomar ska trivas med ett brett utbud av aktiviteter.

Det förebyggande arbetet börjar i samverkan mellan skola och fritid. Genom att skapa en nära och aktiv kontakt mellan dessa två, kan vi förebygga otrygghet och istället bygga en grund för tillit och samhörighet. Biblioteken ska vara tillgängliga för alla kommunens invånare och få den prioritet de förtjänar. Genom fastighetsförvärven i Olsfors ges unika möjligheter att utveckla skolområdet och allmänhetens synpunkter skall beaktas i medborgardialogen. I Töllsjö tas steg för att äntligen bygga den så länge efterlängtade fullstora idrottshallen.

Kommunfullmäktige sätter ambitiösa mål – vi ska utveckla vårt utbud av fritids- och kulturaktiviteter, planlägga och fortsätta bygga upp Rinnaområdet och stärka kulturskolan i alla våra skolor. Uppdraget till utbildningsnämnden är att utreda hur vi bäst och effektivast kan bedriva kulturskola. I samverkan med andra eller i egen regi.

Vår samhällsutveckling, hållbarhet och miljö

Vi står idag inför en av de mest avgörande uppgifterna i vår tid, att säkerställa en hållbar utveckling för Bollebygds kommun. Hela Bollebygds kommun ska växa, inte bara centrum utan även de mindre orterna som Töllsjö, Olsfors och Hultafors. Dessa orter har rätt till en framtid som präglas av utveckling, men det kräver politisk vilja, handlingskraft och visioner som sätter hela kommunen i rörelse. Vi fortsätter arbetet med att utveckla kollektivtrafiken, växlar upp processen om tillbyggnad av Töllsjö idrottshall till fullstora mått samt tar nästa steg med att utveckla skolområdet i Olsfors.

Vår gemensamma framtid bygger på en hållbar tillväxt, både för människor och miljö. Det måste vara lätt att göra rätt i Bollebygd, lätt att vara miljömedveten. Vi inför 4 fackskärar för hantering av hushållsavfall och ökar servicen till invånarna genom införande av Avfallsapp.

Varje liten insats vi gör, var och en för sig, kan till-

sammans skapa en stor förändring. Och vi ser med tillförsikt på både privata och kommunala initiativ för att satsa på sol-, vind- och vattenkraft. Detta är inte bara en ambition, det är ett ansvar vi bär för framtida generationer.

När vi talar om upphandlingar sätter vi ribban högre. Fossilfria fordon är inget vi ska önska, det är något vi ska kräva och vi fortsätter bygga ut laddinfrastrukturen. Vår tid fordrar prioriteringar, en helhetssyn och en tydlig fördelning av ansvar, där varje insats, varje beslut, är ett steg mot en hållbar framtid.

Det räcker inte att prata om framtiden – vi agerar här och nu. Vi vill att varje ny byggnad i Bollebygd ska ha solceller på taken. Det är inte bara en fråga om att möta dagens energibehov, det handlar också om att sänka kostnaderna. Därför ser vi till att fortsätta arbetet med utbyte av belysningar av gator, vägar och torg till miljö-, djur- människovänlig ledbelysning.

I arbetet med att ta kontroll över vår egen energiförsörjning fortsätter vi inventera våra befintliga fastigheter, hittar de som kan bära solceller, installerar och därmed påbörjar vår egen elproduktion.

Detta är ingen liten uppgift, men tillsammans kan vi bygga en hållbar, rättvis och växande framtid för Bollebygd där miljön och människan går hand i hand.

Vi har fantastiska möjligheter framför oss, men vi måste också ha modet att ta ansvar för helheten, för varje samhälle, för varje individ.

Vår kollektivtrafik

Kollektivtrafiken är inte bara en fråga om att förflytta människor från punkt A till B. Det handlar om rättvisa. Om varje människas rätt till rörlighet, till tillgång till arbete, utbildning och fritid, oavsett var man bor.

Dialogen med Västragötalandsregionen och Västtrafik har intensifierats. Och vi fortsätter arbetet med att skapa fler turer, finansiera dem där det behövs, och kämpar för att ingen del av vår kommun lämnas efter. Olsfors, Hultafors och Töllsjö, de orter som länge varit försummade och där kollektivtrafiken idag är eftersatt ska stå i centrum för vår strävan.

Och detta är inte en fråga om bara visioner och mål. Vi fortsätter att möjliggöra konkreta satsningar i vår budget med fler tillköp av kollektivtrafik. En första utvärdering kommer hösten -26.

Men det räcker inte med fler bussar. Vi måste ta ett helhetsgrepp. En mobilitetsplan, baserad på en grundlig behovsundersökning, ska tas fram. Den ska vara en plan som involverar de som faktiskt reser, invånarna, arbetsgivarna, de anställda. För det är de som vet var skon klämmer.

Våra seniorer

Att allt fler lever allt längre är i grunden positivt och ställer krav på att kommunen möter upp så att alla ska kunna leva fritt och självständigt med social gemenskap och ett aktivt liv. Vi vill att äldreperspektivet ska finnas med i all stadsplanering och där fyller det kommunala pensionärsrådet en viktig funktion som bollplank och remissinstans.

Kommunen ska samverka med pensionärsorganisationerna och det ska finnas ett utbud på olika boendeformer och aktiviteter.

Vi vill att äldre ska få bestämma själva över sitt liv och sin vardag, oavsett om det handlar om deltagande i arbetslivet eller vad de vill få hjälp med från hemtjänsten. Så skapar vi ett starkare samhälle och ett tryggare Bollebygd.

Kommunfullmäktiges mål- och uppdragssammanställning

Kommunfullmäktiges mål

Skola

Förskolor och skolor i Bollebygds kommun ska systematiskt utveckla utbildning och undervisning för att nå höga och jämna resultat.

Merparten av följande nyckeltal ska visa på positiv progression jämfört med tidigare år, samt ett högre utfall jämfört med sjuhäradskommunerna och riket:

- Uppnått betygskriterierna i alla ämnen
- Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram
- Meritvärde åk 9

Företagande

Företag i Bollebygd ska ha goda möjligheter att etableras, verka och utvecklas i kommunen.

Indikatorer:

- Resultatet i SKRs insiktsmätning ska förbättras.
- Samtliga nämnder ska arbeta med aktiviteter som bidrar till att nå målet.
- Kommunens placering i svenskt näringslivs företagsranking ska förbättras.

Attraktiv arbetsgivare

Samtliga nämnder ska arbeta med insatser för att bidra till målet om att Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras. Målet följs upp genom årlig medarbetarenkät

- Utfall i HME totalindex ska vara över 80, vilket motsvarar genomsnittet i riket.

Fritid

Kommunens utbud av fritids- och kulturaktiviteter ska utvecklas. Målet mäts genom aktiviteter inom kommunens olika verksamheter

Indikatorer:

- Utveckla Rinnaområdet som rekreations-, fritids- och friluftsområde. Planlägga rekreationsområdet.
- Utveckla en aktiv och väl fungerande kultur skola på alla kommunala skolor.

Hållbarhet, samhällsutveckling och miljö

Bollebygds kommuns ska ha en hög ambitionsnivå och öka takten i omställningen till hållbar utveckling.

Mål 1

Vi sätter fokus på ekologiska och närproducerade livsmedel i vår matproduktion.

Indikatorer:

- Andelen ekologiska livsmedel ska vara minst 52 % 2026.
- Andelen närproducerade livsmedel ska vara minst 75 % 2026.

Mål 2

Våra kommunala verksamhetsfastigheter ska vara energieffektiva och nybyggnation ska ske på ett långsiktigt hållbart och cirkulärt sätt.

Indikatorer:

- Samtliga nämnder ska arbeta med insatser som bidrar till att kommunens energianvändning minskar.
- Kostnadseffektiva åtgärder vidtas för att tydligt minska byggnadens klimatpåverkan under hela livscykeln.
- Våra nya byggnader ska uppfylla kraven för att kunna låna via så kallade gröna lån.

Mål 3

Senast 2030 är kommunens fordon fossilfria i den mån krisberedskap, teknik och ekonomi tillåter.

Indikatorer:

- Andel fossilfria fordon ska öka varje år i den mån krisberedskap, teknik och ekonomi tillåter det.

Mål 4

I Bollebygd ska mobilitet vara tillgänglig för många, ekonomiskt effektiv för samhälle och individ samt orsaka så liten miljö- och klimatpåverkan som möjligt. Särskilt fokus behöver vara på utökad kollektivtrafik samt gång- och cykelvägar.

Indikatorer:

- Gång, cykel och kollektivtrafik ökar i tillgänglighet.

Kollektivtrafik

Kommunen ska verka för en utökad kollektivtrafik i hela kommunen med störst fokus på Olsfors, Hultafors och Töllsjö.

Finansiella mål

Det ekonomiska resultatet ska motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag för en rullande fyraårsperiod.

Över samma tid ska minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel.

Kommunfullmäktiges uppdrag 2026

I budget 2025–2027 avsattes 1 mnkr för att kunna möjliggöra tillköp av kollektivtrafik. Under förutsättning att överenskommelse om tillköp tecknas skulle kommunstyrelsen ges i uppdrag att utvärdera satsningen under 2025 och 2026. Då överenskommelse tecknats ska satsningen utvärderas under 2026

Kommunen står inför stora investeringar som innebär ökade driftskostnader. För att kunna möjliggöra dessa behöver samtliga verksamheter bidra till att frigöra budgetutrymme. Samtliga nämnder ges därför i uppdrag att analysera kostnadsnivån i sina verksamheter utifrån nettokostnadsavvikelsen och ta fram och genomföra åtgärder så att verksamheter med högre kostnader närmar sig genomsnittet i riket.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med övriga facknämnder, jämföra och analysera kostnadsnivån för administration, stöd och ledningsfunktioner i respektive förvaltning. Jämförelsen och analysen ska redovisas i god tid inför nästkommande års budgetarbete.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att göra en inventering och sammanställning av strategiska objekt som är möjliga att förvärva eller hyra.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram tids- och kostnadsuppskattning för att tillskapa mer verksamhetsmark.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en kommunövergripande kompetensförsörjningsplan.

Bygg- och miljönämnden får i uppdrag att se över taxan för gårdsförsäljning för att stimulera branschen

Bygg- och miljönämnden får i uppdrag att ansöka om nytt LONA-bidrag för spridning och utveckling av resultat från tidigare uppdrag kring landskapets vattenhållande förmåga.

Utbildningsnämnden får i uppdrag att ta fram åtgärder för att säkerställa fortsatt verksamhet i våra kommunala grundskolor (ex. Upptagningsområde, elevunderlag).

Utbildningsnämnden får i uppdrag att utvärdera och återskapa budgetsatsningarna på färre barn per pedagog samt på barn/elever i behov av extra stöd.

Utbildningsnämnden ges i uppdrag att utreda hur vi bäst och effektivast kan bedriva kulturskola. I samverkan med Härryda, Borås eller i egen regi.

Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att ta fram en skogspolicy.

Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna att anlägga gång-/cykelväg på sträckan Holmen-Brandshed inkluderande tids- samt kostnadsuppskattning i samverkan med Trafikverket samt i egen regi.

Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att utreda hur vägverkstomten kan utvecklas samt kostnad för det.

Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att ta fram möjliga användningsområden för modulerna på Lokes väg och kostnad för det.

Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att ta fram underlag för att utveckla Återbruket.

Samtliga nämnder genomför en kartläggning av, för respektive verksamhet prioriterade hållbarhetsområden och formulerar aktiviteter och mål till sina verksamhetsplaner. Kartläggning aktualiseras varje mandatperiod.

I beredning av alla politiska beslut som är strategiska, kommunövergripande eller med större samhällspåverkan ska konsekvensen för hållbarhetens tre dimensioner redovisas i beslutsunderlagen. Till stöd för bedömningen tas det fram en handbok.

Samtliga nämnder får i uppdrag att genomföra en verksamhetsanpassad hållbarhetsutbildning för såväl medarbetare som politiker. Utbildningen ska uppdateras var fjärde år.

Följande behov är beskrivna i lokalresursplan 2026–2035 och uppdrag ges till kommunstyrelsen att: Ta fram projektdirektiv, innehållande verksamhets-, behovs-, samt ekonomiska beskrivningar, för ombyggnation av nuvarande 7–9.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra utbyggnad av befintlig idrottshall i Töllesjö till fullstor idrottshall.

Budgetförutsättningar 2026–2028

Befolkningsutveckling 2024–2028

Nedan presenteras den senaste befolkningsprognosen för Bollebygds kommun 2024–2028 som togs fram av Statisticon i mars 2025. Prognosen är en trendbaserad befolkningsprognos vilket innebär att bostadsbyggandet förutsätts hålla samma nivå som ett genomsnitt av de senaste tre åren. I den första kolumnen redovisas faktiska befolkningssiffror per 31 december 2024 vilket är lite fler än den befolkningssiffran som används i det kommunala utjämningsystemet som låg till grund för kommunens skatteintäkter och bidrag under 2025.

Tabell 1 Befolkningsprognos 2024–2028

Alder	2024	2025	2026	2027	2028
1–5	581	554	544	526	521
6	109	132	114	122	110
7–15	1 199	1 176	1 175	1 150	1 148
16–18	375	373	388	402	396
13–15	425	417	424	418	418
6–12	883	865	865	854	840
65–79	1 511	1 488	1 488	1 482	1 507
80+	602	649	674	709	747
Summa	9 802	9 858	9 907	9 952	9 998

Befolkningstillväxten enligt den trendbaserade prognosen beräknas vara 0,5 % per år under perioden 2024–2028. Ökningstakten i riket beräknas bli ca 0,2 % per år under samma period, vilket innebär att befolkningen beräknas öka mer i Bollebygd jämfört med riket

Under perioden beräknas antalet barn inom förskola och grundskola minska, medan antalet gymnasieelever öka. Minskningen syns framför allt bland yngre barn och ligger i linje med utvecklingen i riket i stort.

Antalet äldre minskar något för åldrarna 65–79, medan den förväntas öka med ca 24 % för äldre 80+.

Volymförändringar

I styrmodellen kompenseras inte nämnderna direkt av volymförändringar. Däremot ska volymförändringarna ligga till grund för de preliminära ramar som presenteras i detta dokument. Då modellen för socialnämnden verksamhet har förändrats är det enbart modellen för utbildningsnämndens verksamheter som finns kvar. Modellen bygger på den förändring som förväntas ske i relevant utifrån kommunens befolkningsprognos, utjämning sker på två

år för att lättare kunna hantera upp- och nedgångar.

Tabell 2 Volymförändring utbildningsnämnd 2026–2028 (mnkr)

Verksamhet	2026	2027	2028
Förskola	-0,6	-1,7	-0,6
Förskoleklass	0,9	0,4	-0,6
Fritidshem	-0,1	-0,2	-0,2
Anpassad grundskola	0,0	1,5	1,5
Grundskola	2,3	-1,7	-0,1
Gymnasieskola	1,5	2,0	-1,0
Summa per år	2,2	0,3	-1,1
Utjämning 2 år	-1,6	1,3	0,2

För utbildningsnämndens del blir det alltså för 2026 en minskning på 1,6 mnkr samt en ökning på 1,3 mnkr 2027.

För socialnämndens verksamheter finns ingen modell med volymförändringar som påverkar budget. Istället görs en bedömning av budgettillskott på samma sätt som för övriga verksamheter. För långsiktig planering finns dock en sidoordnad redovisning baserad på befolkningsprognosen för 80+ samt förändring i antal LSS insatser och har sin utgångspunkt från år 2024.

Tabell 3 Volymförändring socialnämnd 2026–2028 (mnkr)

Verksamhet	2026	2027	2028
Befolkning 65-79	-0,1	-0,2	0,7
Befolkning 80+	1,2	2,7	2,9
Boende, LSS	0,8	0,8	0,8
Daglig verksamhet	0,2	0,2	0,2
Summa per år	2,2	3,5	4,6

För treårsperioden 2026 till 2028 motsvarar dessa parametrar ett behov av budgettillskott på ca 10 mnkr. För 2025 bedömdes behovet till 4,2 mnkr varav 2,9 mnkr fördelades till nämnden p.g.a. utökning av köpta boendeplatser inom LSS. Det återstår alltså utöver tabellen ovan 1,3 mnkr för 2026.

I årets budget avsätts 0,4 mnkr från den sidoordnade redovisningen, vilket innebär att 3,1 mnkr finns kvar utöver tabellen ovan för år 2027.

Lön-/ prisuppräknings

Som grund för lön-/prisuppräknings används den av SKR framtagna prisindex för kommunal verksamhet (PKV). En generell budgetuppräkning för

lönerörelsen görs så att kompensation kan ges upp till 3,0 % för 2026, vilket är i linje med det avtal som tecknats mellan SKR och de fackliga parterna. För åren 2027–2028 beräknas kostnaden för lönerörelsen till 2,5 % per år, vilket är i linje med det historiska snittet. Budgeten för lönerörelsen hanteras centralt och fördelas till nämnderna under innevarande år efter utfallet i löneöversynen där avsatt budget utgör högsta möjliga kompensationen till nämnderna. Budgeten för 2026 avser 9 månaders kompensation då 2025 års löner gäller för januari till mars, för 2027 och 2028 avser de helårseffekt.

För övriga kostnader görs en uppräknings med ca 2,5 % per år och framgår i tabell 4.

Tabell 4 lön-/prisuppräknings (mnkr)

	2026	2027	2028
Lönerörelse	9,3	10,0	10,0
PKV övrig förbrukning	2,2%	2,5%	3,0%
Indexuppräknings	4,7	5,4	5,6
Summa lön-/indexuppräknings/	14,0	15,4	15,6

För 2026 räknas nämndernas budgetramar upp med prisuppräknings enl. tabell 5, medan den för de preliminära ramarna 2027–2028 avsätts centralt.

Tabell 5 indexering 2026 (tkr)

	2026
Kommunstyrelsen	703
Utbildningsnämnden	2 995
Socialnämnden	1 020
Revisionen	25
Bygg- och miljönämnden	-12
Teknik- och servicenämnden	33
Summa	4 764

Detta innebär alltså att nämndernas budgetar för 2026 är satta utifrån 2025 års lönerörelse och med 2026 års prisnivåer.

Pensionskostnader

Tabell 6 nedan beskriver de pensionskostnader som prognosticeras för planperioden. Pensionskostnader avser samtliga pensionskostnader exkl. alternativlösningar. Prognosen är genomförd av Skandia i augusti 2026.

Tabell 6 pensionskostnader 2024-2027

	2025	2026	2027	2028
Avgiftsbestämd del	22,2	22,7	23,7	24,7
Förändring av pens.avsättning	-1,7	-1,4	-1,5	-1,5
Pensionsutbetalningar	8,4	8,5	8,6	8,7
Finansiell kostnad	2,4	1,1	1,6	2,2
Löneskatt	7,6	7,5	7,7	8,3
Summa kostnader	39,0	38,4	40,2	42,3

I budget för 2025 avsattes på 41,7 mnkr för pensionskostnader, årets pensionsprognos tyder på ett lägre utfall vilket innebär att budgeten för pensioner kan sänkas med 3,3 mnkr 2026. Jämfört med tidigare årens kraftiga kostnadsförändringar prognosticeras nu en relativt jämn kostnadsökning för åren 2027 och 2028.

Som jämförelse var pensionskostnaden 2022 28,8 mnkr och 2024 var den 56,7 mnkr. Anledningen till kostnadsökningen beror dels på ett nytt avtal som tecknats av SKR och de fackliga parterna, dels värdesäkring av pensionsavsättningarna till följd av den höga inflationen 2022–2023. Då inflationen numera

är på en betydligt lägre nivå är den finansiella kostnaden för värdesäkring lägre men det nya pensionsavtalet innebär en fortsatt högre pensionskostnad.

Kapitalkostnader

Investeringsbudgeten som är antagen av kommunfullmäktige uppgår under åren 2026–2028 till 416 mnkr exkl. markinköp, se vidare under kapitlet om investeringsbudget.

I samband med att beslut om investeringsbudget godkänns även de kapitalkostnader som investeringen för med sig för de skattefinansierade investeringsprojekten. Det innebär att nämnderna kompenseras i form av utökad budgetram genom s.k. teknisk justering. För att kunna genomföra de justeringarna behöver en central pott avsättas under finansförvaltningen så att det finns budgetmedel att omfördela vid tillkommande investeringar. För avgiftsfinsierade verksamheter (avfall och VA) ska kostnadsökningen finansieras inom den taxa som fastställs, och kompenseras därför ej.

Tabell 7 förändring av kapitalkostnader (mnkr)

	2026	2027	2028
Investeringar	159,7	155,0	102,4
Nya lån	110,0	100,0	50,0
Kapitalkostnader	3,2	5,2	5,5

Investeringsverksamheten under perioden 2026–2028 driver alltså ett ökat lånebehov på totalt 260 mnkr (inkl. taxefinansierade verksamheter) och ökade kapitalkostnader på sammanlagt 13,9 mnkr för år 2028 för de skattefinansierade verksamheterna. Då ny 7-9 inte beräknas vara färdigställd under planperioden är den tillkommande kapitalkostnaden i tabellen ovan exklusive avskrivning för ny 7-9 vilket bedöms uppgå till ca 8 mnkr om året.

Driftskonsekvens av långsiktiga investeringsbehoven De långsiktiga investeringsbehoven som beskrivs i kapitlet nedan uppgår till 1,1 mdr, av dessa är ca 270 mnkr beslutade i samband med att denna budget antas. Genomförs samtliga identifierade långsiktiga investeringsbehov uppgår kapitalkostnaden till ca 60 mnkr per år om nuvarande finansiella mål uppfylls givet en ränta på 3 %.

Förändringsuppdrag

Hela kommunsektorn står inför stora demografiska utmaningar, för att klara av dessa behöver alla kommuner ställa om och arbeta för att nå en effektivare

verksamhet utan att genomföra kortsiktiga besparingar eller nedskärningar. Samtliga nämnder behöver därför genom verksamhetsutveckling med stöd av t.ex. digitalisering nå en effektivare verksamhet för att på så sätt frigöra resurser som kan satsas på att möta kommunens framtida välfärdsutmaningar. För 2026-2028 sätts förändringsuppdraget till 1 % för samtliga nämnder och fördelas enl. tabell 8.

Tabell 8 förändringsuppdrag per nämnd (mnkr)

	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	0,8	0,8	0,8
Utbildningsnämnden	3,3	3,5	3,4
Socialnämnden	2,3	2,3	2,3
Teknik- och servicenämnden	0,2	0,3	0,3
Bygg- och miljönämnden	0,1	0,1	0,1
Summa	6,7	7,0	6,9

Intäktsprognos

I tabell 9 presenteras en intäktsprognos för 2025–2028 som baseras på SKRs skatteunderlagsprognos per den 3/10 2025. Intäktsprognosen är baserad på att invånarantalet ökar i samma takt i Bollebygdskommun som i resten av landet dvs 9 834 invånare 1 november 2025, vilket alltså är något lägre än kommunens egen befolkningsprognos, men högre än befolkningsutfallet i juli som var 9 802.

Tabell 9 intäktsprognos (mnkr)

	2025	2026	2027	2028
Skatteintäkter	592,4	620,4	645,6	672,0
Inkomstutjämningsbidrag	85,2	86,1	89,6	93,2
Kostnadsutjämnning	-5,6	-3,0	-3,0	-3,0
Regleringsbidrag	25,9	27,5	25,1	23,2
LSS-utjämnning	-5,9	-6,4	-6,4	-6,4
Slutavräkning	-2,5	-2,3	0,0	0,0
Fastighetsavgift	25,5	25,8	25,8	25,8
Summa skatter och bidrag	715,1	748,2	776,7	804,9

Utifrån denna skatteunderlagsprognos görs bedömningen att resultatutjämningsreserven (RUR) ej kan nyttjas i det fall ett negativt balanskravsresultat uppstår 2026.

Prioriteringar och omfördelningar

Tabell 10 Prioriterade satsningar 2025–2027 (mnkr)

Nämnd och ändamål	mnkr	
Kommunstyrelsen	4,4	
Konsult järnväg	0,8	Kostnad för detaljplaner p.g.a ny järnväg GBG-Borås
Användare/datorer	0,6	Fler användare och dyrare datorer budgeteras centralt
Övrigt HR	0,5	Kompensation för fler anställda, dyrare HR-system
Nytt folkhälsoavtal	0,2	
Detaljplan Olsfors skolområde	0,3	
Kostnadsökning räddningstjänst	0,1	Medlemsbidrag ökar i förhållande till ökad befolkning
Plansatsning	1,0	Satsning på att tillskapa mer verksamhetsmark
Strategiska lönesatsningar	0,6	Avsätts till central lönepott, fördelas till nämnd
Julklapp	0,3	Utökad peng för julklappar
Bygg och miljönämnden	0,9	
Miljöhandläggare	0,4	
Tillfällig miljöhandläggare	0,4	Satsning under 2026-2027
Kompetensutveckling	0,1	Satsning enbart 2026
Socialnämnden	1,9	
Tilldelning ÅO/LSS	0,4	
Fler bilar	0,3	
Högre OB kostnader	0,2	
Aktivitetskrav	1,0	Generellt statsbidrag och nytt lagkrav
Teknik- och servicenämnden	0,8	
Justerat grunduppdrag	0,5	
Enkelt avhjälpta hinder	0,2	
Mensskydd	0,05	Engångskostnad 2026
Utbildningsnämnden	7,4	
Utökad bibliotekstjänst	0,4	Generellt statsbidrag och nytt lagkrav
Aktivitetsersättning	0,3	
Barn/elever med behov av extra stöd	3,5	
Färre barn per pedagog	3,0	Fler pedagoger i förskolan
Arbetskläder	0,2	
Revisionen	0,04	
Kostnadsökning	0,04	45 tkr utöver indexering

Summan av de prioriterade satsningarna uppgår till 15,4 mnkr eller ca 1,6 % av verksamheternas totala kostnader.

Sammanställning av budget 2025, preliminära ramar 2026–2027

Utifrån dessa budgetförutsättningar och enligt de prioriteringar som görs i denna budget sätts nämndernas ramar enligt tabell 11 för år 2026 samt preliminära ramar för åren 2027 och 2028.

**Tabell 10 Sammanställning budget 2025,
preliminära ramar 2026–2027 (mnkr)**

	Budget 2025	Budget 2026	Preliminär ram	
			2027	2028
Kommunfullmäktige	1,6	1,6	1,6	1,6
Revision*	1,0	1,1	1,1	1,1
Valnämnd	0,0	0,5	0,0	0,0
Överförmyndare	0,8	0,8	0,8	0,8
Kommunstyrelsen	78,0	81,7	80,9	80,1
Utbildningsnämnden	342,1	348,3	344,8	341,4
Socialnämnden	231,2	231,7	229,4	227,1
Teknik- och servicenämnden	26,2	26,4	26,1	25,8
Bygg- och miljönämnden	11,5	12,4	12,2	11,7
Ofördelad budget	4,0	4,0	4,0	4,0
Indexjustering	0,0	0,0	5,4	11,0
Lönerörelse**	0,0	9,9	19,9	29,9
Finansförvaltning**	4,4	3,4	5,2	7,3
Volymtillskott UN	0,0	0,0	1,3	0,9
Tillkommande kapitalkostnader**	0,0	3,2	8,4	13,9
Summa kostnader	700,8	725,0	741,1	756,6
Summa skatteintäkter och bidrag	718,0	748,2	776,7	804,9
Resultat	17,2	23,2	35,6	48,2
Resultat i procent	2,4%	3,1%	4,6%	6,0%

*Budgetförslag för revisionen lämnas av kommunfullmäktiges presidium

**Fördelas till nämnderna genom tekniska justeringar

Verksamheternas kostnader uppgår till 725,0 mnkr och ett budgeterat resultat på 23,2 mnkr vilket motsvarar 3,1 % av skatteintäkter och bidrag. Budgeten för verksamheternas nettokostnad höjs med 3,4 % mellan år 2025 och 2026. Skattesatsen på 21,59 % lämnas oförändrad.

Avstämning av finansiella målen

De finansiella målen är 3 % av skatteintäkter och statsbidrag samt 40 % självfinansieringsgrad av de skattefinansierade investeringarna.

Resultatmålet utvärderas genom rullande 4-årsperiod. I tabell 12 görs en sammanställning av de aktuella årens resultat som visar att det budgeterade resultatet uppnår 3,1 % för år 2026 men mot bakgrund av de svagare resultaten år 2023–2024 innebär beslutad budget att resultatmålet för god ekonomisk hushållning ej nås utan landar på 2,2 % för perioden. För att målet om god ekonomisk hushållning ska nås krävs ett resultat på 46 mnkr år 2026.

Tabell 12 Sammanställning god ekonomisk hushållning 2025–2027

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Resultat	4,5	6,8	26,8	23,2	35,6	48,2
Gen. bidrag och skatteint.	650,7	688	715,7	748,2	776,7	804,9
Resultat per år	0,7%	1,0%	3,7%	3,1%	4,6%	6,0%
Resultat rullande 4-årsperiod	5,0%	4,3%	3,1%	2,2%	3,2%	4,4%

Resultaten för år 2023 och 2024 har för Bollebygds del, precis som för samtliga kommuner och regioner i riket, präglats av en historiskt stor pensionskostnadsökning till följd av den höga inflationen. Mellan år 2022 och 2023 ökade pensionskostnaden med ca 50 % från 30 mnkr till 45 mnkr och för år 2025 blev kostnaden ca 55 mnkr, totalt för de två åren är det alltså kostnader på 40 mnkr som belastat resultaten.

Utöver pensionskostnaden har fyraårsperioden 2023–2026 även präglats av en hel del engångshändelser som försämrat möjligheten att nå god ekonomisk hushållning för perioden. Kostnader på 8,2 mnkr tagits för utrangering och nedskrivning av fastigheter. Felaktigt redovisade skatter under perioden 2019–2022 har belastat perioden med 7,7 mnkr samt avsättning för bidrag till statlig infrastruktur har gjorts på 9,3 mnkr. Inom plan och exploatering finns både vinster för sålda tomter på bergadalen på 3,8 mnkr samt 6,4 i gatukostnadsersättning samt kostnader för utrangering av äldre detaljplaner på 6,9 samt förlust på såld tillgång på 1,1 mnkr. Sammanlagt motsvarar detta engångskostnader för perioden på ca 23 mnkr.

Utan dessa engångskostnader på 23 mnkr under mandatperioden skulle alltså målet för god ekonomisk hushållning nås trots de kraftigt utökade pensionskostnaderna. I ett vidare perspektiv görs därför bedömningen utifrån dessa händelser samt kommunens samlade finansiella ställning att det råder god ekonomisk hushållning utifrån det budgeterade resultatet på 3 % 2026.

Investeringsbudget 2026–2028, samt långsiktig plan

Investeringsbudgeten är indelad i två delar, budget för reinvesteringar resp. investeringsprojekt. Utöver det finns en plan med de identifierade investeringsbehoven under kommande år men där förutsättningarna för projekten ännu inte är tillräckligt klara för att besluta om investeringsbudget.

Reinvesteringsbudget

Reinvesteringsbudgeten är avsedd att ge ett handlingsutrymme för varje nämnd att genomföra mindre investeringsprojekt som i första hand avser att ersätta en tidigare gjord investering. Som huvudregel finansieras kapitalkostnaderna för reinvesteringarna av att tidigare genomförda investeringar slutavskrivs. För 2026–2028 beslutas reinvesteringsbudget enl. tabell 13.

Tabell 13 Reinvesteringsbudget 2026–2028

Reinvesteringsbudget	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	4,0	4,0	4,0
Teknik- och servicenämnden	28,5	33,5	28,5
Reinvesteringar fastighet	10,0	15,0	10,0
Reinvesteringar VA	13,0	13,0	13,0
Reinvesteringar gata	4,5	4,5	4,5
Reinvesteringar park/renhållning	1,0	1,0	1,0
Socialnämnden	1,6	1,6	1,6
Utbildningsnämnden	1,3	1,3	1,3
Summa reinvesteringar	35,4	40,4	35,4

Totala reinvesteringsbudgeten uppgår till ca 35 mnkr om året. För socialnämnden samt utbildningsnämnden ingår medel för digitalisering i reinvesteringsbudgeten. För teknik- och servicenämnden ingår investeringar avseende verksamhetsavfall i nämndens totala reinvesteringsbudget.

Investeringsprojekt

Budgeten för investeringsprojekt avser större objekt där kompensation alltid ges för kapitalkostnader. Om nämnd har avgående kostnader i form av t.ex. hyra räknas dessa av mot tillskottet för kapitalkostnader så att ingen överkompensation uppstår.

Tabell 14 Investeringsprojekt 2026–2028

Investeringsprojekt	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	94,0	113,0	62,0
Skola 7-9 - Bollebygds skolan	70,0	90,0	62,0
Fullstor idrottshall Tölsjö	20,0	23,0	
Ny förskola Södra Fjällastorp (projektering)	4,0		
Kommunfullmäktige	0,9		
iPads förtroendevalda	0,9		
Teknik- och servicenämnden	21,1	1,5	5,0
Krisberedskap	1,5	1,5	5,0
Reservledningsplats och reservkraft	6,5		
Fyrfackskärl (renhållning)	13,1		
Summa investeringsprojekt	116,0	114,5	67,0

Investeringsbudgeten sätts totalt per projekt och kan löpa över flera år, en prognos görs för när investeringsutgiften uppstår men som huvudregel ombudgörs investeringsprojekten mellan åren. Genom att anta investeringsprojekten enl. tabell 14 anses att investeringsbeslut för projekten har fattats och ansvarig nämnd har i uppdrag att genomföra projekten inom beslutad projektbudget.

Tabell 15 Pågående investeringsprojekt 2025

Pågående investeringsprojekt	2026	Totalt	Återstår
Belysning Gata	3,0	4,0	1,0
Processlösning VA	3,7	5,5	1,8
Åsastugorna	0,8	5,6	4,8
Laddstolpar	0,3	1,0	0,7
Summa pågående projekt	7,8	16,1	8,3

Sammanställning av investeringsbudget 2026–2028

Totalt uppgår alltså investeringsbudgeten per nämnd för 2026–2028 enl. tabell 16.

Tabell 16 Sammanställning av investeringsbudget 2026–2028

Totalt investeringar	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	98,0	117,0	66,0
Kommunfullmäktige	0,9		
Teknik- och servicenämnden	49,6	35,0	33,5
Socialnämnden	1,6	1,6	1,6
Utbildningsnämnden	1,3	1,3	1,3
Överflytt från tidigare-år (TSN)	8,3		
Summa investeringar	159,7	154,9	102,4
-Varav skattefinansierad	131,8	141,9	89,4

Kommunfullmäktige beslutar om en investeringsbudget per projekt. Nämnden har mandat att göra omfördelningar mellan projekt som understiger 5 mkr. Omfördelning får dock ej göras från reinvesteringanslag.

Långsiktig investeringsplan

Utöver ovanstående investeringsbudget har ett antal olika investeringsbehov identifieras. Dessa finns med i budgetdokument för att ge en samlad bild av kommunens totala planerade investeringstakt under en längre tidsperiod så att kommunfullmäktige kan sätta adekvata långsiktiga finansiella mål för god ekonomisk hushållning. De planerade investeringsprojekten framgår i tabellen nedan och avser under en tioårsperiod. Summan för de planerade investeringsprojekten uppgår till ca 1,1 mdkr.

Tabell 17 Långsiktig investeringsplan

Planerade projekt	Kostnad
Kommunhus	80
Göteborgsvägen 19	6,5
Kontor IFO	1,5
Skolområdet Olsfors	40
Ny förskola	70
Ny 7–9	220
Ombyggnad befintlig 7–9	120
Ny allaktivitetshall	100
Äldreboende	120
Gruppbostad LSS	40
Fullstor idrottshall Töllsjö	43
VA Olsfors-Bollebygd	115
Nytt avloppsreningsverk	150
Summa	1 106

I takt med att förutsättningarna klargörs fattas investeringsbeslut och därmed flyttas investeringen över till budgeten för investeringsprojekt. Det kan göras i samband med nytt budgetbeslut eller vid annat särskilt tillfälle om det är mer lämpligt, t.ex. vid större och komplicerade investeringsbeslut i form av ny skola eller nytt avloppsreningsverk.

Av ovanstående planerade projekt finns budgetbeslut för ny 7–9 samt utbyggnad till fullstor idrottshall i Töllsjö. För ny förskola finns budget för studie och projektering.

Strategiska markinköp och exploateringar

Under åren 2026–2028 beräknas inte några exploateringsprojekt genomföras. Om det blir aktuellt avsätts budget för detta genom att en exploateringsplan tas fram. Avseende strategiska markinköp avsätts 25 mkr per år som disponeras av kommunstyrelsen.

Ekonomiska sammanställningar och upplysningar

Specificering av budgetförändringar per nämnd

Kommunstyrelsen	3,7
Förändringsuppdrag	-0,8
Avgår födelsedagsfest	-0,1
Förändring PO	-0,2
Lönerörelse 2025	0,3
Index 2026	0,7
Konsult järnväg	0,8
Användare/datorer	0,6
Övrigt HR	0,5
Nytt folkhälsöavtal	0,2
Detaljplan Olsfors skolområde	0,3
Kostnadsökning räddningstjänst	0,1
Plansatsning	1,0
Julklapp	0,3

Bygg- och miljönämnden	0,9
Förändringsuppdrag	-0,1
Förändring PO	-0,1
Lönerörelse 2025	0,1
Index 2026	0,0
Tjänst miljö	0,4
Tillfällig tjänst miljö	0,4
Kompetensutveckling	0,1

Socialnämnden	0,5
Förändringsuppdrag	-2,3
Förändring PO	-0,9
Lönerörelse 2025	1,3
Index 2026	1,0
Avgår statsbidrag sjuksköterskor	-0,5
Tilldelning ÄO/LSS	0,4
Fler bilar	0,3
Högre OB kostnader	0,2
Aktivitetskrav	1,0

Teknik- och servicenämnden	0,2
Förändringsuppdrag	-0,2
Förändring PO	-0,1
Lönerörelse 2025	0,2
Index 2026	0,0
Avgår rivning 2025	-0,5
Justerat grunduppdrag	0,5
Enkelt avhjälpna hinder	0,2
Mensskydd	0,05

Utbildningsnämnden	6,2
Förändringsuppdrag	-3,3
Förändring PO	-1,1
Lönerörelse 2025	1,8
Index 2026	3,0
Utökad bibliotekstjänst	0,4
Volymförändring UN	-1,6
Aktivitetsersättning	0,3
Flex/ barn med extra stöd	3,5
Färre barn / pedagog	3,0
Arbetskläder	0,2

Revisionen	0,07
Index 2026	0,03
Kostnadsökning	0,04

Valnämnd	0,5
Val 2026	0,5

Resultatbudget	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	129,7	133,6	137,6	141,7
Verksamhetens kostnader	-772,0	-811,5	-830,7	-849,7
Avskrivningar	-40,4	-42,0	-44,0	-46,0
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-682,7	-719,9	-737,1	-754,0
Skatteintäkter	590,0	618,1	645,6	672,0
Generella statsbidrag och utjämning	125,7	130,1	131,1	132,9
Finansiella intäkter	3,9	3,0	3,0	3,0
Finansiella kostnader	-10,1	-8,1	-7,0	-5,7
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	26,7	23,2	35,6	48,2
Extraordinära poster	0	0	0	0
Årets resultat	26,7	23,2	35,6	48,2

Balansbudget	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tillgångar				
Anläggningstillgångar	653	771	882	938
Omsättningstillgångar	104	125	148	189
Summa tillgångar	758	896	1 030	1 127
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital vid årets början	420	447	470	505
Årets resultat	27	23	36	48
Summa eget kapital	447	470	505	554
Avsättningar	92	91	89	88
Långfristiga skulder	123	233	333	383
Kortfristiga skulder	97	104	104	104
Summa skulder	219	336	436	486
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder	758	896	1 030	1 127

Finansieringsbudget	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Löpande verksamhet				
Årets resultat	27	23	36	48
Justering för av - och nedskrivningar	40	42	44	46
Justering ej likvidpåverkande poster	13	-5	-5	-5
Kassaflöde från löpande verksamheten	80	60	75	89
Investeringsverksamhet				
Investering i materiella tillgångar	-70	-160	-155	-102
Försäljning av materiella tillgångar	0	0	0	0
Investering i finansiella tillgångar	0	0	0	0
Försäljning av finansiella tillgångar	7	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-63	-160	-155	-102
Finansieringsverksamhet				
Förändring långfristiga skulder	-56	110	100	50
Förändring långfristiga fordringar	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-56	110	100	50
Årets kassaflöde	-39	10	20	37
Likvida medel vid årets början	67	28	38	58
Likvida medel vid årets slut	28	38	58	95

Upplysning om koncernföretag

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder är kommunens enda koncernföretag då stiftelsen har särskild betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomi enl. 2 kap 5 § lagen om kommunal bokföring och redovisning.

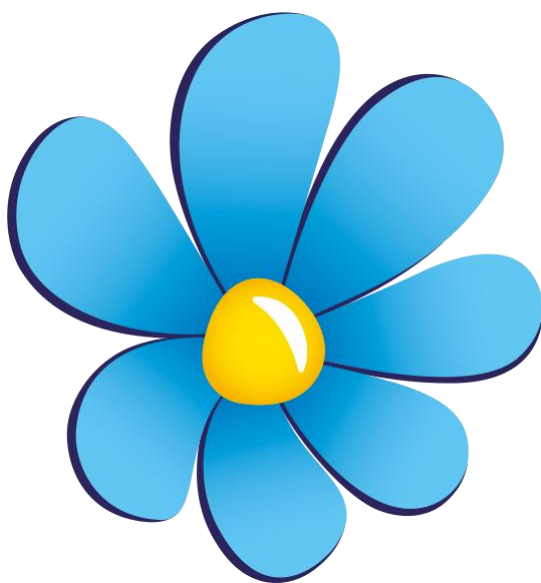
Stiftelsen bedömer att resultatet för år 2026 kommer vara 0 och att ingen nyupplåning kommer ske. Totalt låneskuld vid 2026 års utgång beräknas vara 217 mnkr. Kommunen har ett beslutat borgen-såtagande på maximalt 299 mnkr för stiftelsens lån.

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Mål- och budget 2026–2028

Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna.

Förord

Förutsättningar

När vi nu närmar oss slutet av år 2025 kan vi konstatera att det har varit ett år präglat av politisk oro och organisatoriska utmaningar i Bollebygds kommun. Händelser såsom skandalerna i Åsastugorna och flera uppmärksammade jävsituationer har påverkat förtroendet för det politiska ledarskapet och medfört ett omfattande merarbete för kommunens tjänstepersoner. Betydande resurser har behövt avsättas för att rätta till de fel som uppstått till följd av majoritetsstyrets beslut. För att säkerställa en långsiktigt stabil och rättssäker förvaltning krävs nu tydligare styrning, ordning och reda i såväl beslutsprocesser som ekonomisk planering. Kommunen står inför flera större investeringar under kommande år, vilket innebär ökade krav på ekonomisk hushållning. Mot bakgrund av det ansträngda ekonomiska läget behöver såväl den politiska nivån som förvaltningen genomföra noggrant avvägda prioriteringar. Bollebygds kommun och dess ekonomi måste vara i balans med rådande samhällsförutsättningar och utvecklas i takt med verkligheten.

Budgetprioriteringar för 2026

I vårt budgetförslag för 2026 har vi identifierat ett antal centrala utmaningar och presenterat lösningar som syftar till att stärka kommunens verksamheter, förbättra ekonomin och skapa en mer hållbar samhällsutveckling. Nedan följer en redogörelse för våra viktigaste prioriteringar under det kommande året.

Under en längre tid har kommunens yttre områden inte fått tillräcklig uppmärksamhet, vilket har lett till att utvecklingen där i stort sett stagnerat. Vi anser att en tydligare planering utanför tätorten är nödvändig för att skapa tillväxt och attraktivitet i hela kommunen. För att möjliggöra detta föreslår vi att fördjupade översiktsplaner tas fram för kommunens yttre områden.

Vi föreslår vidare att besparingskravet inom Socialnämnden och Utbildningsnämnden halveras. Ett generellt sparkrav på en procent bedöms ha alltför negativa konsekvenser för verksamheternas kvalitet och personalens arbetsmiljö. Samtidigt ser vi ett behov av att effektivisera den administrativa delen av organisationen. Genom att i större utsträckning nyttja moderna tekniska hjälpmedel, såsom artificiell intelligens (AI), kan resurser frigöras. Vi föreslår därför ett uppdrag att ta fram förslag till att minska den administrativa kostnaden med tio procent.

För våra gymnasie- och högstadieelever föreslår vi att busskort ska gälla även under lovperioder för att underlätta mobilitet och delaktighet. För de yngre barnen vill vi stärka valfriheten och tillgängligheten genom att återinföra dagbarnvårdare som ett komplement till den ordinarie barnomsorgen. Vi vill också höja ambitionsnivån inom skolan och föreslår en resursförstärkning om åtta miljoner kronor för att anställa mer personal. Medlen ska användas både för att ge extra stöd till elever i behov av särskilda insatser och för att främja de elever som vill förbättra sina studieresultat.

Befolkningsprognoserna visar att antalet äldre i kommunen kommer att öka markant de kommande åren. Detta ställer krav på planering för fler äldreboendeplatser och på att säkerställa hög vårdkvalitet. Vi föreslår därför ett förstärkt fokus på både kapacitet och kvalitet inom äldreomsorgen.

Rekryteringssvårigheter är en växande utmaning inom flera kommunala verksamheter. För att behålla erfaren personal och minska behovet av nyrekrytering föreslår vi att en särskild premiebaserad modell tas fram för att stimulera pensionerade medarbetare att fortsätta arbeta längre.

Slutligen ser vi ett växande nationellt behov av att stärka anhörigstödet. Kommunen bör utveckla mer individuellt anpassade former av stöd samt förtydliga arbetet med barn som anhöriga. Genom ett mer samordnat och långsiktigt anhörigstöd kan vi bidra till ökad trygghet och bättre livskvalitet för både anhöriga och brukare.

Går vårt budgetförslag igenom så kommer det att märkas i positiv bemärkelse!

Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna

Övergripande riktlinjer

Enligt kommunallagen ska kommuner:

- ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer
- besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen

I de fall kommunen avser inrätta en resultatutjämningsreserv ska riktlinjen även omfatta hanteringen av denna.

Riktlinje för god ekonomisk hushållning Kommunallagen stadgar att varje kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges för verksamheten. Utöver detta ska finansiella mål anges. I regeringens proposition 2004/05:100 ges följande tolkning av begreppet ”god ekonomisk hushållning”:

”Varje generation bör bära kostnaden för den service som generationen själv beslutat om och själv konsumerar.”

Genom att formulera tydliga mål har de förtroendevalda möjlighet att staka ut den politiska färdriktningen. För att kunna följa upp om verksamheten är effektiv eller inte krävs att det av nämnderna formuleras mål som är tydliga och mätbara. De mål som anges för verksamheten ska stå i relation till de ekonomiska resurser som ställs till förfogande.

I mål- och budget beslutar kommunfullmäktige om såväl mål för verksamheten som finansiella mål som framgår under ”Kommunfullmäktiges mål” nedan. De finansiella målen sätts utifrån en långsiktig investeringsplan och begränsar verksamhetens omfattning samt det tillgängliga investeringsutrymmet.

Utöver dessa mål ska kommunens verksamhet bedrivas så att hemmaplanslösningar eftersträvas utifrån ett långsiktigt socialt och ekonomiskt försvarbart perspektiv.

I samband med årsredovisningen utvärderas kommunens mål och en analys utifrån de finansiella målen genomförs. God ekonomisk hushållning råder då merparten av målen uppfylls och den finansiella analysen visar på en god finansiell ställning.

Riktlinje för resultatutjämningsreserv (RUR)

Avsättning

Sedan bokslutet för år 2023 får inte medel reserveras till RUR till följd av en förändring i kommunallagen. Dock får medlen som kvarstår i resultatutjämningsreserven användas fram till 2033. Därför har de delarna i riktlinjen som rör avsättning till RUR tagits bort.

Användning

Medel från RUR kan användas om båda dessa kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt Sveriges kommuner och regioners beräkningar)
- Balanskravsresultatet är negativt

Beslut om planerad användning av medel från RUR fattas i samband med antagande av mål och budget. Vid behandlingen av årsredovisningen fastställs eventuell användning av medel.

Vision och mål

Vision Bollebygds kommun 2035

Bollebygd är en kommun under utveckling och tillväxt. Här bor 12 000 invånare.

Leva och bo i Bollebygds kommun

Här får du en by- och småstadskänsla. Det finns bostäder för alla och i hela kommunen. Närheten, oavsett om det är till stad, flygplats eller natur, är påtaglig.

Vi har vatten och luft av god kvalitet, vackra dalgångar och blandad skog. Kraften vi får från naturen ger oss livskvalitet. Detta bevarar vi för kommande generationer.

En av kommunens många fördelar är att alla känner alla. Det är enkelt att samtala med varandra – invånare, politiker och kommunens anställda.

Kommunen genomsyras av öppenhet, tillgänglighet och delaktighet. Samtal och det goda mötet är förutsättningen för bra relationer och tryggheten i vår kommun.

Här lever vi tryggt och säkert. Närheten till varandra skapar tillit och samhörighet. Vi är engagerade och bryr oss om kommunens framtid.

Här finns mötesplatser, kultur och fritidsaktiviteter för alla. Kommunen stöttar och uppmuntrar civilsamhällets initiativ och dess engagerade ledare.

Här trivs vi och lever gott!

Arbeta och verka i Bollebygds kommun

Här finns goda förutsättningar för ett rikt näringsliv både på landsbygden och i tätorterna med kreativa och innovativa företagare.

Kunskap, engagemang och entreprenörsanda skapar förutsättningar för en hållbar kommun där idéer utvecklas.

Våra skolor i toppklass utbildar framtidens företagare och medarbetare. Satsningar på hela utbildningskedjan lägger grunden för en kommun präglad av kunskap, innovation och kreativitet. Oavsett om du åker inom, till eller från kommunen kan du göra det på ett säkert och hållbart sätt.

Utbyggda gång- och cykelvägar och en väl fungerande kollektivtrafik gör det enkelt ta sig till skola, arbete, aktiviteter och rekreation.

Bollebygd är en attraktiv kommun för besökare. Vår natur, närhet till sjöar och utbudet av aktiviteter erbjuder något för alla att uppleva och välkomnar gäster från när och fjärran.

I samverkan går vi framåt!

En ansvarfull politik!

I Bollebygd prioriteras de egna invånarna. Att känna trygghet och glädje är mycket viktiga grundstenar för att få det samhälle vi vill ha. Vi ska i första hand se till att vår skola är bra och lärorik, att våra äldre och brukare får en bra omvårdnad och att förskolan har de resurser som krävs för att garantera en trygg uppväxt för alla. Samtidigt ska det inte slösas, vi för en politik under devisen ”varje skattekrona ska läggas där den gör som mest nytta”. Bollebygd ska utvecklas och växa kontrollerat, vi ska alltid se till att vi har kapacitet inom verksamheterna för att kunna möta befolkningsökningen. Rådande omvärldsläge med bland annat krig i Europa har visat på hur viktigt det är att vara förberedd och ha en beredskap även för det värsta. Arbetet med kontinuitetsplanering vid kriser behöver utvecklas. Vi ser att kommunen ihop med föreningslivet behöver en tätare dialog och samarbete för att tillsammans lösa utmaningar som kan uppstå.

Mål och utredningsuppdrag

Äldreomsorg

Äldreomsorgen utgör ett prioriterat verksamhetsområde för kommunen. Personalomsättning och sjukfrånvaro är fortsatt utmanande faktorer som behöver åtgärdas. För att Bollebygds kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare är det avgörande att skapa en god arbetsmiljö för medarbetarna. Enligt statistik från KOLADA når kommunen ännu inte upp till det uppsatta ambitionsmålet, vilket kräver fortsatt fokus på förebyggande insatser. Samtidigt står kommunen inför stora demografiska förändringar. Den åldrande befolkningen medför ett ökat behov av äldreomsorg, vilket gör det nödvändigt att planera för fler äldreboendeplatser i olika former och förstärka vårdkvaliteten i hela omsorgskedjan.

Kommunfullmäktiges mål för äldreomsorg 2026:

- Förbättrade resultat i brukarundersökningar.
- Minskning av antalet allvarliga avvikelser, såsom felmedicineringar och fallolyckor.
- Öka andelen personal med relevant utbildning och kompetensutveckling årligen.
- Säkerställa kontinuerlig uppföljning av vårdplaner för alla äldreboendeplatser.
- Utveckla digitala stödverktyg som förbättrar dokumentation och minskar administration för personalen.

Utredningsuppdrag 2026:

- Socialnämnden får i uppdrag att identifiera och ta fram åtgärder för att minska stressfaktorer i personalens arbetsmiljö.

Barnomsorg

För att säkerställa hög kvalitet och barns trygghet i barnomsorgen är det av största vikt att barngrupperna hålls små och att personalomsättningen är låg. Forskning visar att anknytning mellan barn och personal är avgörande för barnets utveckling och trivsel. Varje barn behöver minst en vuxen att knyta an till, som kan ge trygghet, tröst och stöd vid behov. Vi ser dagbarnvårdare som ett värdefullt komplement till den ordinarie förskoleverksamheten. Dagbarnvårdare bidrar till att avlasta förskolor med platsbrist och förstärker omsorgen om barnen på ett tryggt och pedagogiskt sätt.

Kommunfullmäktiges mål för barnomsorg 2026:

- Säkerställa en pedagogisk lärmiljö där varje barn får möjlighet till individuell utveckling och stimulans.
- Öka personalens kompetens inom barns psykiska hälsa och sociala utveckling.
- Stärka samarbetet mellan förskola och hem för att skapa kontinuitet i barnets trygghet och utveckling.
- Utvärdera och minska sjukfrånvaro bland personal genom förbättrad arbetsmiljö och stödinsatser.
- Införa rutiner för regelbundna trivselundersökningar bland barn och vårdnadshavare för att kontinuerligt förbättra verksamheten.

Utredningsuppdrag 2026:

- Utbildningsnämnden får i uppdrag att starta upp verksamhet med dagbarnvårdare, med syfte att komplettera den befintliga barnomsorgen och öka tillgången på individuellt anpassad omsorg.

Skola

En välfungerande skola är en grundläggande förutsättning för kommunens utveckling och för barnens framtida möjligheter. Ordning och reda ska råda i alla delar av skolans verksamhet. En trygg, lugn och harmonisk arbetsmiljö är en nödvändighet för att kunna förmedla kunskap och ge eleverna bästa möjliga förutsättningar för lärande.

Bollebygds kommun ska ha skolor som tillhör topp-skiktet i landet. Varje elev ska ges det stöd och de resurser som krävs för att nå sin fulla potential, oavsett bakgrund eller förutsättningar. För att uppnå detta görs en satsning om åtta miljoner kronor, avsedda för personalförstärkningar. Dessa resurser ska användas för att öka lärartätheten, anställa fler elevassistenter och specialpedagoger samt stärka elevhälsan.

Maten i skolan är en viktig del av elevernas välmående och studieresultat. Skollunchen ska vara näringsrik, varierad och av god kvalitet. För att eleverna ska få i sig den energi de behöver för att klara skolarbetet ska det inte förekomma att skolmåltiden endast består av vegetariska alternativ. För att stärka jämlikhet och tillgänglighet ges dessutom högstadie- och gymnasieelever fria busskort under skolloven, så att samtliga elever oavsett ekonomiska förutsättningar kan delta i fritidsaktiviteter och upprätthålla sociala kontakter.

Kommunfullmäktiges mål för skolan:

I enlighet med Vision 2035 ska Bollebygds skolor tillhöra landets toppskikt. För att nå dit fastställs följande mål:

- De flesta nyckeltal ska visa positiv utveckling jämfört med tidigare år samt ett högre resultat än genomsnittet i Sjuhäradsregionen och riket.
- Skolorna ska aktivt arbeta med trygghet och studiero, i nära samverkan mellan elever, personal och vårdnadshavare.
- Elevhälsan ska stärkas genom förebyggande insatser och tidiga stödåtgärder.
- Kommunen ska verka för att minska psykisk ohälsa bland barn och unga genom samordnade insatser mellan skola, socialtjänst och fritidsverksamhet.
- Lärarnas kompetensutveckling ska prioriteras för att säkra undervisningens kvalitet och skapa långsiktig attraktivitet i läraryrket.

Utredningsuppdrag 2026:

- Utbildningsnämnden får i uppdrag att genomföra tillköp av kollektivtrafik på skolloven för högstadie- och gymnasieelever, så att busskortet gäller även under lovperioder.
- Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att avveckla vegetarisk skollunch som enda alternativ, samt säkerställa att skolmåltiderna uppfyller näringsrekommendationer och erbjuder valfrihet.
- Utbildningsförvaltningen ska följa upp effekterna av personalförstärkningen inom utbildningsverksamheten, med fokus på resultat, arbetsmiljö och elevhälsa.
- Utbildningsnämnden ska utreda hur digitala verktyg och AI-baserade lärplattformar kan användas mer för att minska administrativt arbete.
- Förvaltningsorganisationen får i uppdrag att ta fram ett program för ökad likvärdighet och kvalitetssäkring, där skolornas resurser och resultat följs upp systematiskt.

Fritid

En aktiv och meningsfull fritid utgör en central del i ett hållbart samhälle där människor mår bra och lever länge. Oavsett ålder är gemenskap, rörelse och delaktighet grundläggande för hälsa och livskvalitet. Kommunen ska därför verka för att invånare ges goda möjligheter till en rik och varierad fritid, där aktiviteter bidrar till fysisk och psykisk hälsa, stärkt gemenskap och livslångt lärande.

Kommunen kommer aldrig själv kunna erbjuda hela bredden av aktiviteter, utan samverkan med föreningsliv, civilsamhälle och näringsliv är avgörande. Det är därför viktigt att kommunen agerar lyhört och stöttande, och möjliggör att invånare och föreningar själva får vara drivande i utvecklingen av aktiviteter som motsvarar deras behov och önskemål. Föreningsformen är i sig demokratisk, inkluderande och folkbildande, och utgör därmed en viktig del av samhällsstrukturen. Kommunen ska stödja föreningslivet genom bidrag, rådgivning och hjälp med ansökningar om extern finansiering. Samtidigt är det viktigt att stödet omfattar hela kommunen, så att fritidsmöjligheter och resurser fördelas jämnt och rättvist.

Kommunen bör även samverka med föreningarna i arbetet med att stärka den kommunala krisberedskapen, eftersom det lokala föreningslivet ofta utgör en viktig resurs i händelse av samhällsstörningar. Inrättandet av förebyggare (fältassistenter) har visat sig vara en mycket värdefull resurs i samverkan mellan skola, ungdomsverksamhet, socialtjänst och polis. För att ytterligare stärka det förebyggande arbetet ska förebyggarna ges ökade möjligheter till utveckling och metodförnyelse, med fokus på långsiktighet och relationsskapande arbete.

I Bollebygds kommun finns många ungdomar som kör A-traktor. För att skapa en trygg och meningsfull fritidsmiljö vill vi ge Utbildningsnämnden och Teknik- och Servicenämnden i uppdrag att identifiera en lämplig lokal där dessa ungdomar kan träffas, meka och umgås på ett ordnat sätt. Liknande initiativ finns redan i flera andra kommuner och kan tjäna som goda exempel vid planeringen av en sådan verksamhet i Bollebygd.

Kommunfullmäktiges mål för fritid:

- Ta fram en långsiktig plan för fritids- och rekreationsområden i hela kommunen.
- Planera och uppföra en allaktivitetshall som stärker inomhusidrotten och bidrar till fler inkluderande aktiviteter.
- Främja jämlik tillgång till fritid och kultur i både tätort och landsbygd.
- Utveckla det förebyggande arbetet bland barn och unga genom samverkan mellan kommun, skola och civilsamhälle.
- Stärka föreningslivets roll som demokratisk plattform och samhällsaktör.

Utredningsuppdrag 2026:

- Föreningsrådet får i uppdrag att ta fram mål och vision för en aktiv fritid i hela kommunen.
- Socialnämnden får i uppdrag att utreda hur fler verksamheter kan göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, samt hur daglig verksamhet kan samverka med föreningslivet för att skapa fler gemensamma aktiviteter.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att ta fram förslag på nya former för stöd till ideella initiativ och spontanidrott, särskilt riktade mot ungdomar.
- Kommunen höjer föreningsstödet med 500 000 kronor för att möjliggöra fler aktiviteter och stärka föreningslivets långsiktiga hållbarhet.
- Socialnämnden tillförs 500 000 kronor för att utöka den förebyggande verksamheten, med särskilt fokus på relationsskapande arbete bland unga.
- Utbildningsnämnden och Teknik- och Servicenämnden får i uppdrag att identifiera en lämplig lokal för motorburen ungdom.

Företagande

Ett starkt och livskraftigt näringsliv är en grundförutsättning för kommunens tillväxt, sysselsättning och välfärd. I dagsläget placerar sig Bollebygd enligt nationella företagsmätningar på en mittenplacering bland Sveriges 290 kommuner. Vi behöver fortsätta att stärka kommunens attraktivitet och skapa bättre förutsättningar för företagande.

Kommunen ska präglas av service, samordning och tillgänglighet gentemot näringslivet. En mer tillmötesgående och samordnad myndighetsutövning är nödvändig för att underlätta företagens kontakter med kommunen. Genom att vara lyhörda, lösningsorienterade och flexibla i dialogen med företagare kan kommunen bidra till ökat förtroende och bättre förutsättningar för utveckling och etablering.

Handläggningstiderna behöver vara korta och effektiva, samtidigt som processen ska vara rättssäker och transparent. En snabb och tydlig myndighetskontakt stärker företagens vilja att investera och expandera lokalt.

Upphandlingar ska utformas på ett sätt som, inom ramen för gällande lagstiftning, i högsta möjliga grad gynnar det lokala näringslivet och skapar mervärde för kommunen. För att främja nyetablering och tillväxt krävs även att mark för företagsetableringar finns tillgänglig och marknadsförs aktivt. Kommunen ska vidare arbeta för att skapa regelbunden dialog med företagare, både genom planerade träffar och genom kontinuerlig samverkan med lokala företagsföreningar, näringslivsorganisationer och regionala aktörer.

Kommunfullmäktiges mål för företagande:

- Under år 2026 ska Bollebygd förbättra sin placering i Svenskt Näringslivs företagsklimatsmätning och uppvisa tydliga framsteg i upplevd service, tillgänglighet och myndighetsutövning.
- Kommunen ska ha kontinuerliga dialogmöten och företagartreffar för att bättre fånga upp synpunkter, önskemål och förbättringsförslag från näringslivet.
- Kommunens upphandlingar ska präglas av transparens, konkurrensneutralitet och lokalt mervärde.
- Kommunen ska aktivt verka för att nya etableringar möjliggörs genom planberedskap och tillgång till mark för företagande.
- Kommunens näringslivsstrategi ska bidra till ökad sysselsättning, innovation och hållbar tillväxt.

Utredningsuppdrag 2026:

- Bygg- och Miljönämnden får i uppdrag att se över kommunens myndighetsutövning och handläggningsprocesser, med syfte att minska handläggningstider och öka servicegraden gentemot företagare.
- Upphandlingar ska utformas på ett sätt som gynnar lokala aktörer inom lagens ramar, samt främjar hållbarhet och kvalitet i utförandet.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att anordna träffar med småföretagare och främja ungt företagande.

Medarbetare och personalförsörjning

Bollebygd ska vara en attraktiv och trygg arbetsgivare där medarbetarnas insatser värderas högt. Personalens engagemang och kompetens är avgörande för att kommunens verksamheter ska fungera effektivt och leverera god kvalitet. En god arbetsmiljö och rimlig arbetsbelastning är grundläggande för att uppnå detta. Bemanningen i samtliga verksamheter måste vara tillräcklig och hållbar.

Rekrytering av kvalificerad personal är en utmaning som många kommuner står inför, och Bollebygd är inget undantag. För att behålla värdefull kompetens vill vi ge seniora medarbetare möjlighet att fortsätta arbeta genom att ersätta delar av mellanskillnaden mellan arbetsgivaravgiften och ålderspensionsavgiften. Denna åtgärd syftar till att stimulera fler seniorer att förlänga sin yrkesverksamma tid, vilket gynnar både verksamheten och medborgarna. Vi vill säkerställa att ingen som idag jobbar deltid ska tvingas till heltid och möjliggöra att anställningar fortfarande ska kunna ske på deltid om arbetstagaren önskar.

Kommunfullmäktiges mål för attraktiv arbetsgivare

- Totalindex i enkäten för hållbart medarbetararrangemang (HME) ska förbättras och överstiga rikssnittet för år 2025.

Utredningsuppdrag 2025

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram riktlinjer som möjliggör för chefer att erbjuda seniorer ersättning motsvarande mellanskillnaden mellan arbetsgivaravgiften och ålderspensionsavgiften, utan att skapa merkostnader för kommunen.
- Revidera principen "heltid som norm" för att möjliggöra deltid om medarbetaren så önskar.

Närproducerat

Bollebygd kommun ska främja hållbarhet, lokal ekonomi och god folkhälsa genom satsningar på närproducerad mat. Genom att uppmuntra lokala producenter bidrar kommunen till kortare transporter. Närproducerad mat stärker också den lokala ekonomin genom att fler arbetstillfällen skapas och värdet av lokala råvaror tas tillvara.

Skolor, förskolor och äldreomsorg ska ges möjlighet att servera måltider med fokus på råvaror från trakten. Kommunen ska även underlätta för gårdsbutiker och marknader samt initiera informationsinsatser för att öka medborgarnas medvetenhet om lokal mat.

Kommunfullmäktiges mål för närproducerat

- Andelen närproducerade livsmedel (inom Sverige) ska vara minst 75 %.
- Skolor och äldreomsorg ska ha minst en måltid per vecka som består av 100 % lokala råvaror.

Lokalbehoven

Följande behov är beskrivna i lokalresursplan 2026–2035 och uppdrag ges till kommunstyrelsen att:

- Ta fram projektdirektiv innehållande verksamhets-, behovs-, samt ekonomiska beskrivningar, för nuvarande 7-9.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra utbyggnad av befintlig idrottshall i Töllsjö till fullstor idrottshall.

Ytterområden och kollektivtrafik

Bollebygd ska utvecklas som en kommun där hela kommunen inkluderas i planering och utveckling. Vi ser en stor potential i ytterområdena och vill därför ge dessa orter ökad uppmärksamhet. Den nuvarande översiktsplanen återspeglar inte behovet fullt ut, därför vill vi ta fram fördjupade planer för Hultafors, Olsfors och Töllsjö.

I Töllsjö finns idag kapacitet inom barnomsorgen, vilket skapar förutsättningar för bostadsbyggande och befolkningsökning. Vi ser även ett trygghetsboende som en lämplig satsning, då det möjliggör för de äldre att bo kvar i byn samtidigt som det kan leda till en föryngring i befintliga bostäder. Detta stärker underlaget för kollektivtrafik och lokala servicefunktioner såsom mataffärer. I Olsfors finns behov av mer skollokaler och ska prioriteras.

Kommunfullmäktiges mål för ytterområdena och kollektivtrafik:

- Påbörja arbetet med fördjupade översiktsplaner för orterna Olsfors, Hultafors och Töllsjö.
- Stärka fritidsmöjligheterna i ytterområdena.

Utredningsuppdrag 2026:

- Utöka kollektivtrafikutbudet i ytterområdena genom exempelvis tillköp av linjer och turer.
- Undersöka möjligheten för allmänheten att använda skolbussar på utvalda turer inom kommunen.
- Arbeta för etablering av trygghetsboende i Töllsjö och Olsfors.
- Påbörja arbetet med detaljplaner för framtida bostadsbyggande i Hultafors, Olsfors och Töllsjö.
- Genomföra en studie över hur ytterområdenas utveckling kan bidra till ökad kollektivtrafik, lokal handel och föreningsverksamhet.

Finansiella mål

Planperiodens resultat kombinerat med en hög investeringsnivå medför att Bollebygds finansiella ställning försvagas. I det längre perspektivet är dock målsättningen fortsatt att stärka kommunens finansiella ställning. I denna budget finns en långsiktig finansiell plan över de nästkommande 10 åren. Utifrån planen sätts följande finansiella mål:

- Det ekonomiska resultatet ska motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag för en rullande fyraårsperiod.
- Över samma tid ska minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel.
- Det sista året i utvärderingen är innevarande år, det vill säga i årsredovisningen för 2025 avses genomsnittliga resultatet åren 2022–2025.

Budgetförutsättningar 2026–2028

Befolkningsutveckling 2024–2028

Nedan presenteras den senaste befolkningsprognosen för Bollebygds kommun 2024–2028 som togs fram av Statisticon i mars 2025. Prognosen är en trendbaserad befolkningsprognos vilket innebär att bostadsbyggandet förutsätts hålla samma nivå som ett genomsnitt av de senaste tre åren. I den första kolumnen redovisas faktiska befolkningssiffror per 31 december 2024 vilket är lite fler än den befolkningssiffran som används i det kommunala utjämningsystemet som låg till grund för kommunens skatteintäkter och bidrag under 2025.

Tabell 1 Befolkningsprognos 2024–2028

Alder	2024	2025	2026	2027	2028
1-5	581	554	544	526	521
6	109	132	114	122	110
7-15	1 199	1 176	1 175	1 150	1 148
16-18	375	373	388	402	396
13-15	425	417	424	418	418
6-12	883	891	865	854	840
65-79	1 511	1 488	1 488	1 482	1 507
80+	602	649	674	709	747
Summa	9 802	9 858	9 907	9 952	9 998

Befolkningstillväxten enligt den trendbaserade prognosen beräknas vara strax över 0,5 % per år under perioden 2024–2028. Ökningstakten i riket beräknas bli ca 0,2 % per år under samma period, vilket innebär att befolkningen beräknas öka mer i Bollebygd jämfört med riket.

Under perioden beräknas antalet barn inom förskola och grundskola minska, medan antalet gymnasieelever ökar. Minskningen syns framför allt bland yngre barn och ligger och ligger i linje med utvecklingen i riket i stort. Antalet äldre minskar något för åldrarna 65–79, medan den förväntas öka kraftigt (ca 24 %) för äldre 80+.

Volymförändringar

I styrmodellen kompenseras inte nämnderna direkt av volymförändringar. Däremot ska volymförändringarna ligga till grund för de preliminära ramar som presenteras i detta dokument. Då modellen för socialnämnden verksamhet har förändrats är det enbart modellen för utbildningsnämndens verksamheter som finns kvar. Modellen bygger på den förändring som förväntas ske i relevant utifrån kommunens befolkningsprognos, utjämnning sker på två år för att lättare kunna hantera upp- och nedgångar.

Tabell 2 Volymförändring utbildningsnämnd 2026–2028 (mnkr)

Verksamhet	2026	2027	2028
Förskola	-0,6	-1,7	-0,6
Förskoleklass	-0,9	0,4	-0,6
Fritidshem	-0,1	-0,2	-0,2
Anpassad grundskola	0,0	1,5	1,5
Grundskola	2,3	-1,7	-0,1
Gymnasieskola	1,5	2,0	-1,0
Summa per år	2,2	0,3	-1,1
Utjämnning två år	-1,6	1,3	0,2

För utbildningsnämndens del blir det alltså för 2026 en minskning på 1,6 mnkr samt en ökning på 1,3 mnkr 2027. För socialnämndens verksamheter finns ingen modell med volymförändringar som påverkar budget. I stället görs en bedömning av budgettillskott på samma sätt som för övriga verksamheter. För långsiktig

planering finns dock en sidoordnad redovisning baserad på befolkningsprognosen för 80+ samt förändring i antal LSS insatser och har sin utgångspunkt från år 2024.

Tabell 4 Volymförändring Socialnämnd 2026-2028 (mnkr)

Verksamhet	2026	2027	2028
Befolkning 65-79	-0,1	-0,2	0,7
Befolkning 80+	1,2	2,7	2,9
Boende, LSS	0,8	0,8	0,8
Daglig verksamhet	0,2	0,2	0,2
Summa	2,2	3,5	4,6

För treårsperioden 2026 till 2028 motsvarar dessa parametrar ett behov av budgettillskott på ca 10 mnkr. För 2025 bedömdes behovet till 4,2 mnkr varav 2,9 mnkr fördelades till nämnden p.g.a. utökning av köpta boendeplatser inom LSS. Det återstår alltså utöver tabellen ovan 1,3 mnkr för 2026. I årets budget avsätts 0,4 mnkr från den sidoordnade redovisningen, vilket innebär att 3,1 mnkr finns kvar utöver tabellen ovan för år 2027.

Lön-/ prisuppräknings

Som grund för lön-/prisuppräknings används den av SKR framtagna prisindex för kommunal verksamhet (PKV). En generell budgetuppräknings för lönerörelsen görs så att kompensation kan ges upp till 3,0 % för 2026, vilket är i linje med det avtal som tecknats mellan SKR och de fackliga parterna. För åren 2027–2028 beräknas kostnaden för lönerörelsen till 2,5 % per år, vilket är i linje med det historiska snittet. Budgeten för lönerörelsen hanteras centralt och fördelas till nämnderna under innevarande år efter utfallet i löneöversynen där avsatt budget utgör högsta möjliga kompensationen till nämnderna. Budgeten för 2026 avser 9 månaders kompensation då 2025 års löner gäller för januari till mars, för 2027 och 2028 avser de helårseffekt. För övriga kostnader görs en uppräknings med ca 2,5 % per år och framgår i tabell 4.

Tabell 4 lön-/prisuppräknings (mnkr)

	2026	2027	2028
Lönerörelse	9,3	10,0	10,0
PKV övrig förbrukning	2,2%	2,5%	3,0%
Indexuppräknings	4,7	5,4	5,6
Summa lön-/indexuppräknings	14,0	15,4	15,6

För 2026 räknas nämndernas budgetramar upp med prisuppräknings enligt tabell 5, medan den för de preliminära ramarna 2027–2028 avsätts centralt.

Tabell 5 indexering 2026 (tkr)

	2026
Kommunstyrelsen	703
Utbildningsnämnden	2 995
Socialnämnden	1 020
Revisionen	25
Bygg- och miljönämnden	-12
Teknik- och servicenämnden	33
Summa	4 764

Detta innebär att nämndernas budget för 2026 är satt utifrån 2025 års lönerörelse och med 2026 års prisnivåer.

Pensionskostnader

Tabell 6 nedan beskriver de pensionskostnader som prognosticeras för planperioden. Pensionskostnader avser samtliga pensionskostnader exkl. alternativlösningar. Prognosen är genomförd av Skandia i augusti 2026.

Tabell 6 pensionskostnader 2024-2027

	2025	2026	2027	2028
Avgiftsbestämd del	22,2	22,7	23,7	24,7
Förändring av pens. avsättning	-1,7	-1,4	-1,5	-1,5
Pensionsutbetalningar	8,4	8,5	8,6	8,7
Finansiell kostnad	2,4	1,1	1,6	2,2
Löneskatt	7,6	7,5	7,7	8,3
Summa kostnader	39,0	38,4	40,2	42,3

I budget för 2025 avsattes på 41,7 mnkr för pensionskostnader, årets pensionsprognos tyder på ett lägre utfall vilket innebär att budgeten för pensioner kan sänkas med 3,3 mnkr 2026. Jämfört med tidigare årens kraftiga kostnadsförändringar prognosticeras nu en relativt jämn kostnadsökning för åren 2027 och 2028.

Som jämförelse var pensionskostnaden 2022 28,8 mnkr och 2024 var den 56,7 mnkr. Anledningen till kostnadsökningen beror dels på ett nytt avtal som tecknats av SKR och de fackliga parterna, dels värdesäkring av pensionsavsättningarna till följd av den höga inflationen 2022–2023. Då inflationen numera är på en betydligt lägre nivå är den finansiella kostnaden för värdesäkring lägre men det nya pensionsavtalet innebär en fortsatt högre pensionskostnad.

Kapitalkostnader

Investeringsbudgeten som är antagen av kommunfullmäktige uppgår under åren 2026–2028 till 416 mnkr exkl. markinköp, se vidare under kapitlet om investeringsbudget.

I samband med att beslut om investeringsbudget godkänns även de kapitalkostnader som investeringen för med sig för de skattefinansierade investeringsprojekten. Det innebär att nämnderna kompenseras i form av utökad budgetram genom s.k. teknisk justering. För att kunna genomföra de justeringarna behöver en central pott avsättas under finansförvaltningen så att det finns budgetmedel att omfördela vid tillkommande investeringar. För avgiftsfinansierade verksamheter (avfall och VA) ska kostnadsökningen finansieras inom den taxa som fastställs, och kompenseras därför ej.

	2026	2027	2028
Investering	159,7	155,0	102,4
Nya lån	110,0	100,0	50,0
Kapitalkostnader	3,2	5,2	5,5

Investeringsverksamheten under perioden 2026–2028 driver alltså ett ökat lånebehov på totalt 260 mnkr (inkl. taxefinansierade verksamheter) och ökade kapitalkostnader på sammanlagt 13,9 mnkr för år 2028 för de skattefinansierade verksamheterna. Då ny 7-9 inte beräknas vara färdigställd under planperioden är den tillkommande kapitalkostnaden i tabellen ovan exklusive avskrivning för ny 7-9 vilket bedöms uppgå till ca 8 mnkr om året.

Driftskonsekvens av långsiktiga investeringsbehoven

De långsiktiga investeringsbehoven som beskrivs i kapitlet nedan uppgår till 1,1 mdr, av dessa är ca 270 mnkr beslutade i samband med att denna budget antas. Genomförs samtliga identifierade långsiktiga investeringsbehov uppgår kapitalkostnaden till ca 60 mnkr per år om nuvarande finansiella mål uppfylls givet en ränta på 3 %.

Förändringsuppdrag

Hela kommunsektorn står inför stora demografiska utmaningar, för att klara av dessa behöver alla kommuner ställa om och arbeta för att nå en effektivare verksamhet utan att genomföra kortsiktiga besparingar eller nedskärningar. Samtliga nämnder behöver därför genom verksamhetsutveckling med stöd av t.ex. digitalisering nå en effektivare verksamhet för att på så sätt frigöra resurser som kan satsas på att möta kommunens framtida välfärdsutmaningar. För 2026 sätts förändringsuppdraget till 0,5% Socialnämnden och Utbildningsnämnden. Resterande nämnder har 1% i förändringsuppdrag. Detta fördelas enl tabell 8.

Tabell 8 Förändringsuppdrag per nämnd (mnkr)

	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	0,8	0,8	0,8
Utbildningsnämnden	1,6	3,5	3,4
Socialnämnden	1,1	2,3	2,3
Teknik- och servicenämnden	0,2	0,3	0,3
Bygg- och miljönämnden	0,1	0,1	0,1
Summa	6,7	7,0	6,9

Intäktsprognos

I tabell 9 presenteras en intäktsprognos för 2025–2028 som baseras på SKRs skatteunderlagsprognos per den 3/10 2025. Intäktsprognosen är baserad på att invånarantalet ökar i samma takt i Bollebygds kommun som i resten av landet dvs 9 834 invånare 1 november 2025, vilket alltså är något lägre än kommunens egen befolkningsprognos, men högre än befolkningsutfallet i juli som var 9 802.

Tabell 9 Intäktsprognos 2025–2028 (mnkr)

	2025	2026	2027	2028
Skatteintäkter	592,4	620,4	645,6	672,0
Inkomstutjämningsbidrag	85,2	86,1	89,6	93,2
Kostnadsutjämning	-5,6	-3,0	-3,0	-3,0
Regleringsbidrag	25,9	27,5	25,1	23,2
LSS-utjämning	-5,9	-6,4	-6,4	-6,4
Slutavräkning	-2,5	-2,3	0,0	0,0
Fastighetsavgift	25,5	25,8	25,8	25,8
Summa skatter och bidrag	715,1	748,2	776,7	804,9

Utifrån denna skatteunderlagsprognos görs bedömningen att resultatutjämningsreserven (RUR) ej kan nyttjas i det fall ett negativt balanskravsresultat uppstår 2026.

Prioriteringar och omfördelningar

Tabell 9 Prioriterade satsningar 2026–2028 (mnkr)

Nämnd och ändamål	mnkr	Kommentar
Kommunstyrelsen	1,0	
IT	0,4	Fler användare och dyrare datorer
Nytt folkhälsoavtal	0,2	
Detaljplan Olsfors skolområde	0,3	utökat skolområde
Indexhöjning SÄRF	0,1	
 Socialnämnden	 3,3	
Aktivitetsstöd	1,0	Nytt lagkrav
Fler bilar	0,2	
Högre OB kostnader	0,2	
Tilldelning ÄO/LSS	0,4	
Ökat anhörigstöd	1,0	
Förebyggande	0,5	
 Bygg- och miljönämnden	 0,5	
Tillfällig tjänst	0,4	
Kompetensutveckling	0,1	
 Utbildningsnämnden	 9,4	
Utökad bibliotekstjänst	0,4	
Skollovskort	0,5	
Ökat föreningsstöd	0,5	
Mer skolpersonal	8,0	
 Teknik- och servicenämnden	 0,7	
Enkelt avhjälpta hinder	0,2	
Justerat grunduppdrag	0,5	

Totalt uppgår satsningarna till 14,9 mnkr

Sammanställning av budget 2026, preliminära ramar 2027–2028

Utifrån dessa budgetförutsättningar och enligt de prioriteringar som görs i denna budget sätts nämndernas ramar enligt tabell 10 för år 2026 samt preliminära ramar för åren 2027 och 2028.

Tabell 10 Sammanställning budget 2025, preliminära ramar 2026–2027 (mnkr)

	Budget 2025	Budget 2026	Prel ram	
			2027	2028
Kommunfullmäktige	1,6	1,6	1,6	1,6
Revision*	1	1,1	1,1	1,1
Valnämnd	0	0,5	0	0
Överförmyndare	0,8	0,8	0,8	0,8
Kommunstyrelsen	78	79,1	78	78
Utbildningsnämnden	342,1	352	348	341
Socialnämnden	231,2	234,3	234	234
Teknik- och servicenämnden	26,2	26,3	26	26
Bygg- och miljönämnden	11,5	11,9	11	11
Ofördelad budget	4			
Indexjustering*	0	0	5,4	11
Lönerörelse*	0	9,9	19,9	29,9
Finansförvaltning**	4,4	3,4	5,2	7,3
Volymtillskott UN	0	0	1,3	0,9
Tillkommande kapitalkostnader**	0	3,2	8,4	13,9
Summa kostnader	700,8	724,1	740,7	756,5
Summa skatteintäkter och bidrag	718	748,2	776,7	804,9
Resultat	17,2	24,1	36	48,4
<i>Resultat i procent</i>	<i>2,40%</i>	<i>3,22%</i>	<i>4,63%</i>	<i>6,01%</i>

Verksamheternas kostnader uppgår till 724,4 mnkr och ett budgeterat resultat på 23,8 mnkr vilket motsvarar 3,22 % av skatteintäkter och bidrag. Skattesatsen på 21,59 % lämnas oförändrad.

Avstämning av finansiella målen

De finansiella målen är 3 % av skatteintäkter och statsbidrag samt 40 % självfinansieringsgrad av de skattefinansierade investeringarna.

Resultatmålet utvärderas genom rullande 4-årsperiod. I tabell 12 görs en sammanställning av de aktuella årens resultat som visar att det budgeterade resultatet uppnår 3,1 % för år 2026 men mot bakgrund av de svagare resultaten år 2023–2024 innebär beslutad budget att resultatmålet för god ekonomisk hushållning ej nås utan landar på 2,2 % för perioden. För att målet om god ekonomisk hushållning ska nås krävs ett resultat på 46 mnkr år 2026.

Tabell 12 Sammanställning god ekonomisk hushållning 2023–2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Resultat	4,5	6,8	26,8	23,2	35,6	48,2
Gen. bidrag och skatteint.	650,7	688	715,7	748,2	776,7	804,9
Resultat per år	0,7%	1,0%	3,7%	3,2%	4,6%	6,0%
Resultat rullande 4-årsperiod	5,0%	4,3%	3,1%	2,2%	3,2%	4,4%

Resultaten för år 2023 och 2024 har för Bollebygds del, precis som för samtliga kommuner och regioner i riket, präglats av en historiskt stor pensionskostnadsökning till följd av den höga inflationen. Mellan år 2022 och 2023 ökade pensionskostnaden med ca 50 % från 30 mnkr till 45 mnkr och för år 2025 blev kostnaden ca 55 mnkr, totalt för de två åren är det alltså kostnader på 40 mnkr som belastat resultaten.

Utöver pensionskostnaden har fyraårsperioden 2023–2026 även präglats av en hel del engångshändelser som försämrat möjligheten att nå god ekonomisk hushållning för perioden. Kostnader på 8,2 mnkr tagits för utrangering och nedskrivning av fastigheter. Felaktigt redovisade skatter under perioden 2019–2022 har belastat perioden med 7,7 mnkr samt avsättning för bidrag till statlig infrastruktur har gjorts på 9,3 mnkr. Inom plan och exploatering finns både vinster för sålda tomter på Bergadalen på 3,8 mnkr samt 6,4 i gatukostnadsersättning samt kostnader för utrangering av äldre detaljplaner på 6,9 samt förlust på såld tillgång på 1,1 mnkr.

Sammanlagt motsvarar detta engångskostnader för perioden på ca 23 mnkr.

Utan dessa engångskostnader på 23 mnkr under mandatperioden skulle alltså målet för god ekonomisk hushållning nås trots de kraftigt utökade pensionskostnaderna. I ett vidare perspektiv görs därför bedömningen utifrån dessa händelser samt kommunens samlade finansiella ställning att det råder god ekonomisk hushållning utifrån det budgeterade resultatet på 3 % 2026.

Investeringsbudget 2026–2028, samt långsiktig plan

Investeringsbudgeten är indelad i två delar, budget för reinvesteringar respektive investeringsprojekt. Utöver det finns en plan med de identifierade investeringsbehoven under kommande år men där förutsättningarna för projekten ännu inte är tillräckligt klara för att besluta om investeringsbudget.

Reinvesteringsbudget

Reinvesteringsbudgeten är avsedd att ge ett handlingsutrymme för varje nämnd att genomföra mindre investeringsprojekt som i första hand avser att ersätta en tidigare gjord investering. Som huvudregel finansieras kapitalkostnaderna för reinvesteringarna av tidigare genomförda investeringar slutavskrivs. För 2026–2028 beslutas reinvesteringsbudget enligt tabell 13.

Tabell 13 Reinvesteringsbudget 2026–2028

Reinvesteringar (mnkr)	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	4,0	4,0	4,0
Teknik- och servicenämnden	28,5	33,5	28,5
Reinvesteringar fastighet	10,0	15,0	10,0
Reinvesteringar VA	13,0	13,0	13,0
Reinvesteringar gata	4,5	4,5	4,5
Reinvesteringar park/renhållning	1,0	1,0	1,0
Socialnämnden	1,6	1,6	1,6
Utbildningsnämnden	1,3	1,3	1,3
Summa reinvesteringar	35,4	40,4	35,4

Totala reinvesteringsbudgeten uppgår till strax över 35 mnkr om året. För socialnämnden samt utbildningsnämnden ingår medel för digitalisering i reinvesteringsbudgeten. För teknik- och servicenämnden ingår investeringar avseende verksamhetsavfall i nämndens totala reinvesteringsbudget.

Investeringsprojekt

Budgeten för investeringsprojekt avser större objekt där kompensation alltid ges för kapitalkostnader. Om nämnd har avgående kostnader i form av till exempel hyra räknas dessa av mot tillskottet för kapitalkostnader så att ingen överkompensation uppstår.

Investeringsbudgeten sätts totalt per projekt och kan löpa över flera år, en prognos görs för när investeringsutgiften uppstår men som huvudregel budgeteras om i investeringsprojekten mellan åren. Genom att anta investeringsprojekten enligt tabell 14 anses att investeringsbeslut för projekten har fattats och ansvarig nämnd har i uppdrag att genomföra projekten inom beslutad projektbudget.

Tabell 14 Investeringsprojekt 2026–2028

Investeringsprojekt (mnkr)	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	94,0	113,0	62,0
Skola 7-9 - Bollebygds skolan	70,0	90,0	62,0
Fullstor idrottshall Töllsjö	20,0	23,0	
Ny förskola södra fjällastorp (projektering)	4,0		
Kommunfullmäktige	0,9		
iPads förtroendevalda	0,9		
Teknik- och servicenämnden	21,1	1,5	5,0
Krisberedskap	1,5	1,5	5,0
Reservledningsplats och reservkraft	6,5		
Fyrfackskärl (renhållning)	13,1		
Summa investeringsprojekt	116,0	114,5	67,0

Eftersom investeringsbudgeten sätts per projekt och löper över flera år kan det bli aktuellt att föra över budgetmedel mellan åren. I tabell 15 framgår prognos för de pågående investeringsprojekt där det finns behov av att flytta budget från år 2025 till 2026. Samtliga pågående investeringsprojekt avser teknik- och servicenämndens verksamheter.

Tabell 15 Pågående investeringsprojekt 2025

Pågående investeringsprojekt (mnkr)	-2026	Totalt	Återstår
Belysning Gata	3,0	4,0	1,0
Processlösning VA	3,7	5,5	1,8
Åsastugorna	0,8	5,6	4,8
Laddstolpar	0,3	1,0	0,7
Summa pågående projekt	7,8	16,1	8,3

Sammanställning av investeringsbudget 2026–2028

Totalt uppgår alltså investeringsbudgeten per nämnd för 2026–2028 enligt tabell 16.

Tabell 16 Sammanställning av investeringsbudget 2026–2028

Totalt investeringar (mnkr)	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	98,0	117,0	66,0
Kommunfullmäktige	0,9		
Teknik- och servicenämnden	49,6	35,0	33,5
Socialnämnden	1,6	1,6	1,6
Utbildningsnämnden	1,3	1,3	1,3
Överflytt från tidigare år (TSN)	8,3		
Summa investeringar	159,7	154,9	102,4
-Varav skattefinansierad	131,8	141,9	89,4

Kommunfullmäktige beslutar om en investeringsbudget per projekt. Nämnden har mandat att göra omfördelningar mellan projekt som understiger 5 mnkr. Omfördelning får dock ej göras från reinvesteringsanslag.

Långsiktig investeringsplan

Utöver ovanstående investeringsbudget har ett antal olika investeringsbehov identifieras. Dessa finns med i budgetdokument för att ge en samlad bild av kommunens totala planerade investeringstakt under en längre tidsperiod så att kommunfullmäktige kan sätta adekvata långsiktiga finansiella mål för god ekonomisk hushållning. De planerade investeringsprojekten framgår i tabellen

Planerade projekt (mnkr)	Kostnad	
Kommunhus	80	nedan och avser under en tioårsperiod. Summan för de planerade investeringsprojekten uppgår till ca 1,1 mdkr.
Göteborgsvägen 19*	6,5	
Kontor IFO*	1,5	
Skolområdet Olsfors	40	
Ny förskola	70	
Ny 7–9	220	
Ombyggnad befintlig 7–9	120	
Ny allaktivitetshall	100	
Äldreboende	120	
Gruppbostad LSS	40	
Fullstor idrottshall Tölleby	43	
VA Olsfors-Bollebygd	115	
Nytt avloppsreningsverk	150	
Summa	1 106	

I takt med att förutsättningarna klargörs fattas investeringsbeslut och därmed flyttas investeringen över till budgeten för investeringsprojekt. Det kan göras i samband med nytt budgetbeslut eller vid annat särskilt tillfälle om det är mer lämpligt, till exempel vid större och komplicerade investeringsbeslut i form av ny skola eller nytt avloppsreningsverk.

Strategiska markinköp och exploateringar

Under åren 2026–2028 beräknas inte några exploateringsprojekt genomföras.

Om det blir aktuellt avsätts budget för detta genom att en exploateringsplan tas fram. Avseende strategiska markinköp avsätts 25 mnkr per år som disponeras av kommunstyrelsen.

Ekonomiska sammanställningar

Specificering av budgetförändringar per nämnd

Kommunstyrelsen	1,1	Teknik- och servicenämnden	0,1
Förändringsuppdrag	-0,8	Förändringsuppdrag	-0,2
Avgår födelsedagsfest	-0,1	Förändring PO	-0,1
Förändring PO	-0,2	Lönerörelse 2025	0,2
Lönerörelse 2025	0,3	Index 2026	0
Index 2026	0,7	Avgår rivning 2025	-0,5
Användare/datorer	0,6	Justerat grunduppdrag	0,5
Nytt folkhälsoavtal	0,2	Enkelt avhjälpna hinder	0,2
Detaljplan Olsfors skolområde	0,3		
Kostnadsökning räddningstjänst	0,1	Utbildningsnämnden	9,9
		Förändringsuppdrag	-1,6
Bygg och miljönämnden	0,4	Förändring PO	-1,1
Förändringsuppdrag	-0,1	Lönerörelse 2025	1,8
Förändring PO	-0,1	Index 2026	3
Lönerörelse 2025	0,1	Utökad bibliotekstjänst	0,4
Index 2026	0	Volymförändring UN	-1,6
Kompetensutveckling	0,1	Mer skolpersonal	8
Tillfällig tjänst miljö	0,4	Ökat föreningsstöd	0,5
		Skollovskort	0,5
Socialnämnden	3,1		
Förändringsuppdrag	-1,1	Revisionen	0,07
Förändring PO	-0,9	Index 2026	0,03
Lönerörelse 2025	1,3	Kostnadsökning	0,04
Index 2026	1		
Avgår statsbidrag sjuksköterskor	-0,5	Valnämnd	0,5
Tilldelning ÄO/LSS	0,4	Val 2026	0,5
Fler bilar	0,2		
Högre OB kostnader	0,2		
Aktivitetskrav	1		
Ökat anhörigstöd	1		
Förebyggande	0,5		

Resultatbudget	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2025	2025	2026	2027
Verksamhetens intäkter	129,7	133,6	137,6	141,7
Verksamhetens kostnader	-772,0	-810,6	-830,3	-849,5
Avskrivningar	-40,4	-42,0	-44,0	-46,0
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-682,7	-719,0	-736,7	-753,8
Skatteintäkter	590,0	618,1	645,6	672,0
Generella statsbidrag och utjämning	125,7	130,1	131,1	132,9
Finansiella intäkter	3,9	3,0	3,0	3,0
Finansiella kostnader	-10,1	-8,1	-7,0	-5,7
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	26,7	24,1	36,0	48,4
Extraordinära poster	0	0	0	0
Årets resultat	26,7	24,1	36,0	48,4

Balansbudget	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2025	2026	2027	2028
Tillgångar				
Anläggningstillgångar	653	771	882	938
Omsättningstillgångar	104	126	150	190
Summa tillgångar	758	897	1 032	1 129
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital vid årets början	420	447	471	507
Årets resultat	27	24	36	48
Summa eget kapital	447	471	507	555
Avsättningar	92	91	89	88
Långfristiga skulder	123	233	333	383
Kortfristiga skulder	97	104	104	104
Summa skulder	219	336	436	486
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder	758	897	1 032	1 129

Finansieringsbudget	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Löpande verksamhet				
Årets resultat	27	24	36	48
Justering för av - och nedskrivningar	40	42	44	46
Justering ej likvidpåverkande poster	13	-5	-5	-5
Kassaflöde från löpande verksamheten	80	61	75	89
Investeringsverksamhet				
Investering i materiella tillgångar	-70	-160	-155	-102
Försäljning av materiella tillgångar	0	0	0	0
Investering i finansiella tillgångar	0	0	0	0
Försäljning av finansiella tillgångar	7	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-63	-160	-155	-102
Finansieringsverksamhet				
Förändring långfristiga skulder	-56	110	100	50
Förändring långfristiga fordringar	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-56	110	100	50
Årets kassaflöde	-39	11	20	37
Likvida medel vid årets början	67	28	39	59
Likvida medel vid årets slut	28	39	59	96

Mål och budget 2026-2028

Folkets Röst

Medborgare,

Vi är inte nöjda med hur kommunen har utvecklats under de senaste fyra åren. Vi tog fram en Vision 2035 när vi styrde kommunen, men arbetet med den förefaller ha avstannat. Visionen riskerar att bli en hyllvärmare, en bland alla andra hyllvärmare som S och M lyckats frambringa under Bollebygds historia. Vem minns inte alla planer för Olsfors och Hultaforss som inte blev någonting över huvud taget? Det är ett av flera dyrbara projekt som stannat vid ritbordet.

Nej, vi vill något annat. Vi vill fortsätta leva efter vår gemensamma Vision, men ser att det måste hända något nu. Vi vill att det ska hända saker nu och vår budget är upplagd efter det mottot. Vår framtid ska inte vara beroende av när Skanska eller Stiftet önskar utveckla Kulla-området. Vi vill inte bara förvalta kommunen. Nej, vi vill att den ska framåt. Vi i Bollebygd kan så mycket bättre. Kommunen ska äga frågan om den egna utvecklingen.

Vi vill att kommunen ska utvecklas kontrollerat snabbt och växa så att vi kan få en ännu bättre standard på våra liv här. Vi vet alla som bor i den här kommunen att det är den som har det bästa logistiska läget i Sverige; vi är nära till nästan allt. Vi borde därför ha det så mycket bättre här på alla sätt. Vi har ambitionen att nå det målet. Vi skulle kunna ha det så mycket bättre här om rätt beslut fattas.

I vår vision stannar inte Bollebygds utveckling upp utan vi ser att i huvudsak fler barnfamiljer kommer hit och slår ner sina bopålar. Vi måste ha verktyg för detta. De kommer inte av sig självt.

Vi har kunnat se att det inte byggts något här under de senaste åren. Detta beror till stor del på att de styrande partierna har förbjudit stiftelsen Bollebo att sälja fastigheter och bygga nytt, vilket har lett till en avstannad utveckling av kommunen. Bollebo lever på svält. Inget händer. Vi tycker detta är tragiskt. Nyligen fick vi besked att Bollebo kommer att visa ett nollresultat. Är det seriöst? Inget annat än en katastrof menar vi.

Vi måste alltså få i gång Bollebos verksamhet. Kan stiftelsen sälja delar av sitt fastighetsbestånd till Stena, Wallenstam eller någon annan stark ägare kommer vi få en mer marknadsmässig situation där ägare konkurrerar med varandra. Det är bara bra. Fastigheterna blir underhållna och hyrorna kommer att ligga på skäligen nivåer. Bollebo kommer upp på tårna. De äldre som sitter i sina stora villor i Bollebygd, och det är många, kan hitta nya bostäder och sälja fastigheterna till de som flyttar hit. På det kommer kommunens sammanlagda krediter minska genom att borgensåtagandena för Bollebo minskar när fastigheter avyttras. Idag går stiftelsens lån upp till ca 217 Mkr, vilket är alldeles för högt med tanke på kommunens fortsatta utvecklingsprojekt med skolor, reningsverk, kommunhus, allaktivitetshall och annat viktigt.

Nästa fas är barn och ungdomar. Varför ska familjer flytta hit och inte till Härryda eller någon annan kommun? Hur ska vi få hit dem till oss?

I de löpande verksamheterna lägger vi i vår budget mer kraft på vår framtid; ungdomen. Vi lägger mer på skola och fritid än vad de styrande partierna gör. Sammanlagt med 800 tkr i löpande verksamhet och 66 miljoner kr i investeringar.

Men inte bara det.

Vi anser att de unga inte bara måste få bättre förutsättningar att bilda sig. De måste även få en vettig fritid. Kanske en fritid som ger dem bildning och vägledning i livet?

Nästan alla barn och ungdomar vill umgås med kompisar, ha det skoj och göra saker tillsammans. Vi föräldrar vill gärna att de självmant gör saker som vi tror att bra för dem, istället för att vara ute och göra sådana dumheter som vi själva gjorde.

Vårt parti har tankar och visioner om hur vi ska kunna lyckas med detta på relativt kort sikt.

Vi vill till att börja med lägga kraft på att det socialdemokratiska katastrofköpet Hembygdsvägen (Lundgrenshuset) inte bara står där och blir delvis använt medan de andra delarna ruttnar. Vi vill att dess verkstadskapacitet och utrymmen används för att låta kommunens motorburna ungdom verka där för att på så sätt bygga upp sina tekniska kunskaper och vara med likasinnade. Alla barn gillar inte att spela fotboll eller handboll. Som alla har sett finns det mängder av EPA-traktorer i bygden och vi misstänker att flera av förarna är intresserade av motorer och vill ha möjlighet att meka med dem. Och vi är även övertygade om att det finns flera seniora medborgare i vår fina kommun som med glädje vill hjälpa till och dela sina kunskaper och erfarenheter med ungdomarna. Sveriges bilindustri skriker efter teknisk kompetens och vi tror att detta kan vara ett av många sätt att möta efterfrågan. Win-win alltså.

För det andra vet vi att det finns ett stort behov bland både yngre och äldre att motionera inomhus. Vårt klimat hindrar oss från att idrotta utomhus stora delar av året, något som man kan tänka på när man skriver denna text en blöt och mörk novemberkväll. Många vill leka med bollen eller idrotta på annat sätt. Tyvärr är våra idrottshallar för få och efterfrågan på halltid för hög. Alla får inte rum. De styrande partierna planerar att få en ny hall på plats 2032. Vem blir glad av det beskedet? Vi vill helst inte att våra yngre ska pendla till andra kommuner för att utöva sin idrott eller tvingas göra uppehåll.

Enligt vårt koncept kan man bygga den nya allaktivitetshallen där den gamla reklamskylten stod vid Rävlandavägen (vi tror att alla vet var vi menar). Enligt vår bedömning kommer en sådan hall vara uppe före 2032 om vi ger kommunens planarkitekter uppdraget efter valet 2026. Det handlar om prioriteringar.

Utöver bil- och bollälskande (gymnaster och andra inte att förglömma!) ungdom finns det även ungdom som vill färdas på något. De vill åka skidor eller cykel. Dessa behov förefaller kunna mötas av redan existerande krafter. Men därutöver finns det sparkcykel- och skateboard entusiaster som under en mängd år bett kommunen om hjälp. Vi tror att vi har ett svar. Vägverkstomtens byggnader kan enligt våra uppskattningar rivas och markytan hårdgöras utan risk för utsläpp eller andra emissioner. På marken kan sedan en anläggning anpassad för sparkcykel och skateboard uppföras.

Även de yngsta barnens intressen måste beaktas. Vi har lekplatser här men inte sådana som vi själva lekte på under vår ungdom, med linbanor och klätterställena. Detta tänkte vi föra upp på vägverkstomten. Det finns tillräckligt med yta för allt ovan.

Vårt intresse av Fritidsbanken lever alltså. Alla ska få möjlighet att idrotta; inte bara de som har stålar. Gå in på www.fritidsbanken.se så får du se konceptet!

Vi vill även att Rinnaområdet utvecklas och att vi i samma veva köper Björnskogsvallen. Björnskogsvallen kan bli tomtmark och idrottsföreningen BSK kan anlägga konstgräsplaner och klubbhus nere på Rinna. Att inte detta redan hänt är ett mysterium. Vi jobbade hårt för att detta skulle ske under föregående mandatperiod, men nu har även detta projekt gått i stå...

Vi vill att Getabrohult utvecklas till industrimark å det snaraste. Vi måste bli en ort där man både bor och verkar i. Även detta har av oförklarliga skäl hamnat på hyllan. Återigen, det handlar om prioriteringar.

Självfallet ska kommunen vara en bra arbetsgivare och vi ska verka för ett gott näringsliv och så vidare. Men detta är s.k. hygienfrågor, som alla kommuner måste uppfylla. Vi väljer därför att inte skriva en massa onödig text om detta (som ingen ändå läser).

Följande satsningar kan särskilt omnämnas

Kommunstyrelsen ska enligt en nylagd motion få till uppgift att arrangera Fäst i Bollebygd. Vi måste ha mer aktiviteter som ger känslan av samhörighet. Många kommuner arrangerar evenemang av detta slag och det bör väl vi också kunna? Vi har preliminärt beräknat kostnaden till 20 Tkr, men inte höjt ramen för kommunstyrelsen. Vi antar att beloppet kanske blir något annat och får ta höjd för det om och när den styrande majoriteten fattar beslut i saken.

För **Utbildningsnämnden** utökar vi ramen med 800 tkr mer än majoriteten. Vidare avsätter vi medel för skolorna Töllsjö och Örelund samt pedagogiska måltider i linje med förvaltningens önskemål. Även detta med ett större belopp än majoriteten.

Folkets Röst 2025-11-12

Finansiella mål

Planperiodens resultat kombinerat med en hög investeringsnivå medför att Bollebygds finansiella ställning försvagas. I det längre perspektivet är dock målsättningen fortsatt att stärka kommunens finansiella ställning. Kommunen ska inte sträva mot att öka driftkostnaderna för enskilda år där prognoserna visar resultat överstigande budget.

- Det ekonomiska resultatet ska över en löpande fyraårsperiod motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag (tidigare hade vi mandatperioden som relevant period, men eftersom de styrande partierna gjorde så dåliga resultat 2022-23 så ändrade de måttet). Mot bakgrund av det styre som kommunen för närvarande lyder under, bedömer vi att kommunen skulle drabbas av svält om det tidigare målet och även det nya målet tillämpas under innevarande mandatperiod. Med hänsyn härtill har vi i avvaktan på att ett starkare styre tar över den politiska ledningen, minskat resultatmålet till ett avsevärt lägre mått av omsättningen.
- Över samma tid ska minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel. Vi har så pass stora reserver inhämtade under föregående mandatperiod att detta mål f n inte behöver sänkas. Kommunen är fortfarande stark, men det är bara en tidsfråga innan de styrande kör den i diket igen.

Uppdrag till nämnderna

Under budgetpresentationerna presenterade förvaltningen uppgifter hämtade från www.kolada.se som visar att vår kommun förefaller vara väldigt ineffektiv i i vissa avseenden; vi är 11 Mkr dyrare än andra jämförbara kommuner vad gäller utbildningsinsatserna. Socialförvaltningens kostnader ska vara 21 Mkr dyrare. Vi måste kontrollera vad detta handlar om. Är allt i sin ordning så är allt bra, men vi måste veta.

Budgetförutsättningar 2026-2028

Befolkningsutveckling 2024-2028

Nedan presenteras den senaste befolkningsprognosen för Bollebygds kommun 2024–2028 som togs fram av Statisticon i mars 2025. Prognosen är en trendbaserad befolkningsprognos vilket innebär att bostadsbyggandet förutsätts hålla samma nivå som ett genomsnitt av de senaste tre åren. I den första kolumnen redovisas faktiska befolkningssiffror per 31 december 2024 vilket är lite fler än den befolkningssiffran som används i det kommunala utjämningsystemet som låg till grund för kommunens skatteintäkter och bidrag under 2025.

Befolkningsprognos 2024-2028

Ålder	2024	2025	2026	2027	2028
1-5	581	554	544	526	521
6	109	132	114	122	110
7-15	1 199	1 176	1 175	1 150	1 148
16-18	375	373	388	402	396
13-15	425	417	424	418	418
6-12	883	891	865	854	840
65-79	1 511	1 488	1 488	1 482	1 507
80+	602	649	674	709	747
Summa	9 802	9 858	9 907	9 952	9 998

Intäktsprognos

Intäktprognosen för 2026-2028 som baseras på SKRs skatteunderlagsprognos per den 3/10 2025. Intäktprognosen är baserad på att invånarantalet ökar i samma takt i Bollebygds kommun som i resten av landet dvs 9 834 invånare 1 november 2025, vilket alltså är något lägre än kommunens egen befolkningsprognos, men högre än befolkningsutfallet i juli som var 9 802.

	2025	2026	2027	2028
Skatteintäkter	592,4	620,4	645,6	672,0
Inkomstutjämningsbidrag	85,2	86,1	89,6	93,2
Kostnadsutjämning	-5,6	-3,0	-3,0	-3,0
Regleringsbidrag	25,9	27,5	25,1	23,2
LSS-utjämning	-5,9	-6,4	-6,4	-6,4
Slutavräkning	-2,5	-2,3	0,0	0,0
Fastighetsavgift	25,5	25,8	25,8	25,8
Summa skatter och bidrag	715,1	748,2	776,7	804,9

Prioriteringar och omfördelningar

I förteckningen nedan anger vi de poster som vi vill prioritera.

Nämnd och ändamål	mnkr	Kommentar
Kommunstyrelsen	6,1	
Användare/datorer	0,6	Fler användare och dyrare datorer
Övrigt HR	0,5	Fler anställda, dyrare HR-system
Nytt folkhälsoavtal	0,2	
Detaljplan Olsfors skolområde	0,3	
Digitaliseringsstrategi	0,8	
Inköpssystem/e-handel	1,5	
SDK	0,2	Säker digital kommunikation
Projekt AI	0,5	
MEX-ingenjör	0,8	
Strategiska lönesatsningar	0,6	
Kostnadsökn. räddningstjänst	0,1	Medlemsbidrag ökar
Bygg och miljönämnden	1,3	
Miljöhandläggare	0,4	
Tillfällig miljöhandläggare	0,4	Satsning under 2026-2027
Bygghandläggare	0,4	
Kompetensutveckling	0,1	
Socialnämnden	1,9	
Tilldelning ÄO/LSS	0,4	
Fler bilar	0,3	
Högre OB-kostnader	0,2	
Aktivitetskrav	1,0	Generellt statsbidrag och nytt lagkrav
Teknik- och servicenämnden	1,0	
Administratör lokalvård	0,3	
Enkelt avhjälpna hinder	0,2	
Justerat grunduppdrag	0,5	
Utbildningsnämnden	8,2	
Fria pedagogiska luncher	0,5	
Utökad bibliotekstjänst	0,4	Generellt statsbidrag och nytt lagkrav
Små skolenheter	1,0	Extra satsning på skolor i Töllsjö och Örelund
Förstelärare	0,2	
Verksamhetsutvecklare	0,8	
Skyddskläder	0,2	
Komp. volymförändring	1,5	Bibehållen kvalitet trots minskat elevunderlag
Komp. förändringsuppdr.	3,0	
Navet	0,3	Skolavtal med Navet. Krav för statsbidrag.
Aktivitetsersättning	0,3	
Revisionen	0,04	
Kostnadsökning	0,04	45 tkr utöver indexering
Totalt satsningar	18,5	

Summan av de prioriterade satsningarna uppgår till 18,5 mnkr eller ca 2,5% av verksamheternas totala kostnader.

Sammanställning av budget 2026, plan 2027-2028

Utifrån dessa budgetförutsättningar och enligt de prioriteringar som görs i denna budget sätts nämndernas ramar enligt tabellen nedan för år 2026.

Sammanställning budget 2026, preliminära ramar 2027-2028 (Mkr)

	Budget 2025	Budget 2026	Prel ram	
			2027	2028
Kommunfullmäktige	1,6	1,6	1,6	1,6
Revision*	1,0	1,1	1,1	1,1
Valnämnd	0,0	0,5	0,0	0,0
Överförmyndare	0,8	0,8	0,8	0,8
Kommunstyrelsen	78,0	83,4	80,9	80,1
Utbildningsnämnden	342,1	349,1	344,8	342,0
Socialnämnden	231,2	231,7	229,4	227,1
Teknik- och servicenämnden	26,2	26,6	26,5	26,7
Bygg- och miljönämnden	11,5	12,8	12,2	11,7
Ofördelad budget	4,0	4,0	4,0	4,0
Indexjustering	0,0	0,0	5,4	11,0
Lönerörelse**	0,0	9,9	19,9	29,9
Finansförvaltning**	4,4	3,4	5,2	7,3
Volymtillskott UN/SN	0,0	0,0	1,3	0,9
Tillkommande kapitalkostnader**	0,0	3,2	8,6	15,0
Summa kostnader	700,8	728,1	741,7	759,2
Summa skatteintäkter och bidrag	718,0	748,2	776,7	804,9
Resultat	17,2	20,1	35,0	45,7
<i>Resultat i procent</i>	<i>2,4%</i>	<i>2,7%</i>	<i>4,5%</i>	<i>5,7%</i>

* Budgetförslag för revisionen lämnas av kommunfullmäktiges presidium

** Fördelas till nämnderna genom tekniska justeringar

Budgetförändringar per nämnd 2026

Kommunstyrelsen	6,0	Socialnämnden	0,5
Förändringsuppdrag	-0,8	Förändringsuppdrag	-2,3
Avgår födelsedagsfest	-0,1	Förändring PO	-0,9
Förändring PO	-0,2	Lönerörelse 2025	1,3
Lönerörelse 2025	0,3	Index 2026	1,0
Index 2026	0,7	Avgår statsbidr. sjuksköterskor	-0,5
Användare/datorer	0,6	Tilldelning ÄO/LSS	0,4
Övrigt HR	0,5	Högre OB kostnader	0,2
Nytt folkhälsoavtal	0,2	Aktivitetskrav	1,0
Detaljplan Olsfors skolområde	0,3	Fler bilar	0,3
Kostnadsökn. räddningstjänst	0,1		
Digitaliseringsstrateg	0,8	Teknik- och servicenämnden	0,4
Inköpssystem/e-handel	1,5	Förändringsuppdrag	-0,2
SDK	0,2	Förändring PO	-0,1
Projekt AI	0,5	Lönerörelse 2025	0,2
MEX-ingenjör	0,8	Index 2026	0,0
Strategiska lönesatsningar	0,6	Avgår rivning 2025	-0,5
		Administratör lokalvård	0,3
Utbildningsnämnden	7,0	Enkelt avhjälptra hinder	0,2
Förändringsuppdrag	-3,3	Justerat grunduppdrag	0,5
Förändring PO	-1,1		
Lönerörelse 2025	1,8	Bygg- och miljönämnden	1,2
Index 2026	3,0	Förändringsuppdrag	-0,1
Volymförändring UN	-1,6	Förändring PO	-0,1
Fria pedagogiska luncher	0,5	Lönerörelse 2025	0,1
Utökad bibliotekstjänst	0,4	Index 2026	0,0
Små skolenheter	1,0	Tjänst miljö	0,4
Förstelärare	0,2	Tillfällig tjänst miljö	0,4
Verksamhetsutvecklare	0,8	Tjänst bygg	0,4
Skyddskläder	0,2	Kompetensutveckling	0,1
Komp. volymförändring	1,5		
Komp. förändringsuppdr.	3,0	Valnämnd	0,5
Navet	0,3	Val 2026	0,5
Aktivitetsersättning	0,3		
Revisionen	0,07		
Index 2026	0,03		
Kostnadsökning	0,04		

Investeringsbudget 2026, plan 2027-2028

Av tabellen framgår de prioriterade investeringsprojekten under åren 2026-2028.

Nämnd	Projekt	Budget	Plan	
		2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	Reinvesteringar	4,0	4,0	4,0
Kommunstyrelsen	Skola 7-9 Bollebygdsskolan	70,0	90,0	62,0
Kommunstyrelsen	Allaktivitetshall	3,0	50,0	50,0
Kommunstyrelsen	Aktivitetsplats vägverkstomten	10,0		
Kommunfullmäktige	iPads förtroendevalda	0,9		
Teknik- och servicenämnden	Reinvestering fastighet	10,0	15,0	10,0
Teknik- och servicenämnden	Reinvestering gata	4,5	4,5	4,5
Teknik- och servicenämnden	Reinvestering avfall / park	1,0	1,0	1,0
Teknik- och servicenämnden	Reinvestering vatten och avlopp	13,0	13,0	13,0
Teknik- och servicenämnden	Krisberedskap	1,5	1,5	5,0
Teknik- och servicenämnden	Reservledningsplats, reservkraft	6,5		
Teknik- och servicenämnden	Fyrfackskärl (renhållning)	13,1		
Teknik- och servicenämnden	Processlösning VA (pågående)	1,8		
Teknik- och servicenämnden	Laddstolpar (pågående)	0,7		
Teknik- och servicenämnden	Belysning gata (pågående)	1,0		
Teknik- och servicenämnden	Åsastugorna (pågående)	4,8		
Utbildningsnämnden	Reinvestering	1,3	1,3	1,3
Socialnämnden	Reinvestering	1,6	1,6	1,6
Summa investeringar		148,7	181,9	152,4

Centerpartiets budgetförslag för Bollebygds kommun 2026

För en hållbar, inkluderande och framtidsinriktad kommun

Centerpartiet i Bollebygd presenterar ett ansvarsfullt och framtidsinriktat budgetförslag som syftar till att skapa en hållbar, inkluderande och levande kommun där alla invånare ges möjlighet att utvecklas och må bra – oavsett var man befinner sig i livet.

Vi vill prioritera områden som stärker **gemenskap, trygghet, företagande och framtidstro**. Som oppositionsparti visar vi på konkreta alternativ för hur Bollebygd kan växa på ett långsiktigt och klokt sätt – där hela kommunen ska leva.

1. Unga och gamla, hälsa och boende

Vi vill stärka **gemenskapen och folkhälsan** genom satsningar på föreningslivet, rörelse, förebyggande arbete samt tillgång till natur och rekreation.

- Vi vill **stärka föreningslivet** och möjliggöra fler aktiviteter som främjar rörelse, möten och samverkan.
- Vi föreslår att **simskola anordnas på tre platser i kommunen varje sommar**, så att alla barn och vuxna får möjlighet att lära sig simma och få vattenvana, oavsett var i kommunen man bor.
- Vi vill utveckla **mötesplatser och aktiviteter mellan generationer** för att minska ensamhet – en av våra största folkhälsoutmaningar.
- En **fritidsgård för äldre**, gärna i samverkan med föreningar eller kyrkan, kan bidra till ökad gemenskap och aktivitet.
- **Vi vill bevara och utveckla biblioteket samt säkerställa deras framtida utveckling.** Biblioteket i Bollebygd, som tilldelats kommunens kulturpris 2025 för sina insatser för kulturlivet, är viktig mötesplats för kunskap, gemenskap och bildning. Centerpartiet vill värna dess roll och fortsätta utveckling med nya arbetssätt, digitala möjligheter och aktiviteter som stärker gemenskapen i hela kommunen.
- Planeringen av **framtidens boende för äldre** ska fokusera på trygghet, kvalitet och valfrihet – äldre ska kunna bo kvar i sin närmiljö och erbjudas moderna boendeformer.
- **Förskolan lägger grunden för barns utveckling och lärande.** Centerpartiet vill värna kvaliteten genom god personaltätthet, satsning på kompetensutveckling och en trygg miljö som ger varje barn en god start i livet.
- Vi vill se över **resurser till skolan** för att säkerställa hög kvalitet, mindre grupper och bättre arbetsmiljö för både elever och personal.
- Vi tror på **morötter, inte piskor** – personalens goda idéer och initiativ ska uppmuntras och belönas när de leder till förbättringar.
- **Åsaområdet**, som tillkommit genom en donation, ska värnas och hanteras med största respekt. Vi ska säkerställa att medel används på ett ändamålsenligt och korrekt sätt.

2. Infrastruktur, näringsliv och upphandling

För att hela kommunen ska kunna leva krävs fungerande infrastruktur och ett starkt näringsliv.

- **Tillgänglighet på landsbygden** ska förbättras genom ökade resurser till underhåll av

enskilda vägar.

- Kommunen bör **aktivt söka EU-medel** för projekt inom infrastruktur, miljö och näringsliv.
- Kommunens **upphandlingar** ska gynna lokala företag och bidra till hållbar utveckling. Vi vill öka **fokus på närodlade produkter** – det stärker lokala producenter och minskar klimatpåverkan.

• **Beredskap och totalförsvar**

Det förändrade säkerhetspolitiska läget och ökade klimatutmaningar kräver stark lokal beredskap. Centerpartiet vill stärka samarbetet mellan kommunen, civilsamhället, näringslivet, föreningslivet och bygdegårdar samt öka självförsörjning och lagerhållning inom livsmedel, energi och läkemedel. Vi vill säkerställa fungerande skyddsrum och civilförsvarsplanering för att minska sårbarheten och öka trygghet vid kriser.

- Vi vill utveckla **turismen** genom att lyfta fram kommunens unika natur, kultur och evenemang – det stärker både företagsklimat och identitet.
- Vi vill införa **företagsutvecklingsprogram** som stöttar lokala entreprenörer, främjar innovation och bidrar till fler jobb. Kommunens tjänstepersoner ska arbeta proaktivt, underlätta kontakter med kommunen och identifiera företagets behov.
- Vi är glada över att Bollebygd klättrat i **företagsrankingen** - men det räcker inte. Vi vill sätta tydliga mål för fortsatt förbättring – till exempel att kommunen varje år ska öka med ett visst antal placeringar i rankingen.

3. Ekonomi och effektivitet

Kommunen har i dag en **högre skattesats än flera närliggande kommuner av liknande storlek**. Vi anser att detta måste ses över.

- Vi vill påbörja en **översyn av skattenivån** med **ambitionen att på sikt sänka kommunalskatten**, samtidigt som vi värnar kärnverksamheterna.
- På kommunala byggnader ska **solpaneler installeras** där det är möjligt – en konkret insats för att minska klimatpåverkan och energikostnader.
- Vi vill att kommunen **ser över användningen av konsulter**: hur många finns, hur används de, och kan arbetet utföras av befintlig personal?
- **Miljö- och hållbarhetsarbetet är en central del av kommunens verksamhet och bör genomsyra alla nämnder och tjänster.**

För att ytterligare stärka detta arbete och göra det till en naturlig del i hela organisationen väljer vi att utveckla tjänsten som miljö- och hållbarhetsstrateg. Ansvar och uppgifter inom området fördelas i stället inom den ordinarie organisationen, så att alla arbetar utifrån gemensamma riktlinjer och mål. På så sätt skapar vi ett mer integrerat, engagerat och långsiktigt hållbarhetsarbete där ansvaret delas av alla.

- **Kommunens hyrda lokal i Göteborg tas bort.** Anställda som bor på annan ort bör kunna arbeta på distans enligt kommunens normer. På så sätt kan vi attrahera och behålla kompetent personal oavsett var de bor och utan onödiga extra lokalkostnader.
- Genom **effektivare organisation**, minskade konsultkostnader och tydligare prioriteringar frigörs resurser som kan användas bättre – till nytta för både invånare och företag.
- **God ekonomisk hushållning**, en effektiv förvaltning, där varje skattekrona används klokt, är grunden för att Bollebygd ska kunna utvecklas hållbart och långsiktigt.
- Kommunens **mål ska vara mätbara och välkända** av både personal och politiker. De ska följas upp regelbundet, och avvikelser ska rapporteras i tid till rätt instans.

4. Jämställdhet och likabehandling

Jämställdhet och likabehandling ska genomsyra hela kommunens verksamhet. Ingen ska känna sig utanför – här ska alla kunna vara sig själva och känna sig hemma.

- Vi vill säkerställa en **rättvis resursfördelning** och lika möjligheter för alla, oavsett bakgrund.

Sammanfattning

Centerpartiets budgetförslag för Bollebygd 2026 visar på alternativ som är **nära människorna, ekonomiskt ansvarsfullt och framtidsinriktat**.

En stor del av kommunens budgetmedel är öronmärkta för de grundläggande verksamheter som måste fungera i varje kommun, och dessa medel är självklart inte möjliga att omfördela. Samtidigt ser vi i Centerpartiet att det finns poster i majoritetens budgetunderlag som kan användas mer effektivt. Genom att omprioritera vissa resurser kan vi skapa större nytta för invånarna – utan att det nödvändigtvis handlar om mer pengar, utan snarare om hur vi använder och förvaltar de resurser vi redan har.

I Centerpartiets Bollebygd går gemenskap, hållbarhet, företagande och effektivitet hand i hand – här tar vi till vara på våra resurser, litar på våra medarbetare och utvecklar hela kommunen tillsammans.

Bollebygd 2025 11 10

Centerpartiet Bollebygdskretsen

Yvonne Andrén
Ordförande

Fredrik Olofsson
Vice Ordförande

Kommunfullmäktige

Beredning av revisorernas budget för 2026

Kommunfullmäktiges presidium upprättar förslag till budget för revisorerna, enligt kap 11 § 8 kommunallagen (2017:725). Fullmäktiges ordförande bereder i samråd med de två vice ordförandena revisorernas budget.

Vid överläggning 2025-11-03 mellan kommunrevisionen – företrädare av ordförande Göran Nordh (FR), Margaretha Almqvist-Malmsjö (M), Krister Schwartz (KD) och Jan-Åke Andersson (S) – och fullmäktiges ordförande Emma Isfeldt (S), 1:a vice ordförande Lisette Vermeulen (SD) och 2:a vice ordförande Fredrik Drugge (M) diskuterades förslag till budget 2026 för revisionen.

För 2026 sätts ramen till 1,1 mnkr.

Kommunfullmäktiges presidium bereder denna typ av ärenden direkt till fullmäktige och underlaget läggs in i majoritetens budgetförslag. Ekonomichefen har medverkat i beredningen. Budget och mål 2026-2028 för Bollebygds kommun behandlas och beslutas på fullmäktiges sammanträde 2025-11-20.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Emma Isfeldt (S)
Ordförande kommunfullmäktige

Lisette Vermeulen (SD)
1:a vice ordförande kommunfullmäktige

Fredrik Drugge (M)
2:a vice ordförande kommunfullmäktige

Denna skrivelse har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Protokoll MBL §11 avseende budget 2026 Bollebygds kommun

Plats och tid

Via Teams måndag 27 oktober kl 8.30

Närvarande för arbetsgivaren

Monica Holmgren, kommunchef

Ulrika Borg, HR-chef

Daniel Aronsson, Ekonomichef

Närvarande arbetstagsidans

Maria Holmberg, Kommunal

Jennie Lindén, Sveriges Lärare

Fredrik Ganning, Sveriges Lärare

Lotta Wiberg, Akademikeralliansen

Linda Andersson, Sveriges Skolledare

Therese Ydreborg, Vårdförbundet

Michaela Norderfors, Vision

Zheng Zheng, Akademikerförbundet SSR

Vid protokollet

Ulrika Borg

Justeras för arbetsgivaren

Monica Holmgren

För Kommunal

För Sveriges Lärare

För Vision

Maria Holmberg

Fredrik Ganning

Michaela Norderfors

För Akademikeralliansen

För Vårdförbundet

För Sveriges Skolledare

Lotta Wiberg

Therese Ydreborg

Linda Andersson

För Akademikerförbundet SSR

Zheng Zheng

§1

Arbetsgivaren har kallat till förhandling enligt MBL §11 avseende den politiska majoritetens budgetförslag 2026.

§2

Kommundirektören inleder förhandlingen gällande majoritetens budgetförslag 2025.

§3

Ekonomichef redogjorde för budgetförslaget som de fackliga parterna har fått ta del av i kallelsen till mötet.

Generellt kan sägas att grundförutsättningarna är desamma som tidigare år och målen för god ekonomisk hushållning kvarstår. Det budgeterade resultatet är 23 mkr.

§4

Akademikerförbundet SSR och AkademikerAlliansen vill härmed uttrycka vår oro och begära ett förtydligande kring det föreslagna effektiviseringskravet om en procent. Vi vill understryka vikten av att detta krav inte får leda till neddragningar i verksamheterna. Historiskt har liknande effektiviseringskrav i praktiken inneburit besparingar, vilket ofta har resulterat i minskade personalresurser och försämrade förutsättningar för att upprätthålla kvaliteten i välfärdens kärnverksamheter. Vi ser med oro på att detta mönster riskerar att upprepas.

Mot denna bakgrund uppmanar vi politiken att överväga att senarelägga vissa investeringar, exempelvis byggnationen av en fullstor idrottshall i Töllsjö. En sådan prioritering skulle kunna frigöra ekonomiskt utrymme och därmed minska trycket på verksamheterna att genomföra ytterligare besparingar – särskilt i ljuset av den nedåtgående elevutvecklingen enligt befolkningsprognosen.

Vi vill även framhålla att digitalisering i sig inte är en tillräcklig åtgärd för att uppnå det föreslagna effektiviseringskravet. Tvärtom kan en effektiv digital omställning kräva initiala investeringar i både teknik och kompetensutveckling samt arbetstid för att på sikt kunna bidra till ökad effektivitet.

Vi ser fram emot ert fortsatta arbete för att värna kvaliteten i välfärden och skapa långsiktigt hållbara förutsättningar för våra medlemmars arbetsmiljö och uppdrag.

§5

Sveriges skollära, Sveriges lärare, Kommunal, Vision och Vårdförbundet ställer sig inte bakom arbetsgivarens förslag till budget för 2026, främst på grund av det föreslagna effektiviseringskravet på 1 procent.

Detta krav innebär i praktiken neddragningar av personal och försämrade arbetsvillkor, eftersom verksamheterna redan idag är hårt belastade och saknar utrymme för ytterligare besparingar. Att kalla detta för effektivisering är missvisande – det handlar i realiteten om besparingar.

I majoritetens budgetförslag står att:

“För att klara av dessa behöver alla kommuner arbeta för att nå effektivare verksamheter utan att det görs kortsiktiga besparingar och nedskärningar.”

Vidare står att:

“Samtliga nämnder behöver genom verksamhetsutveckling med stöd av t.ex. digitalisering nå en effektivare verksamhet.”

Vi anser att detta är ett uttryck för politisk feghet och en brist på ansvarstagande. Ni lägger återigen ett generellt sparkrav och hänvisar till digitalisering som en lösning på verksamheternas ekonomiska utmaningar – utan att ta ansvar för konsekvenserna.

Som politiskt ansvariga har ni det yttersta ansvaret för arbetsmiljön och för att kommunens verksamheter kan uppfylla de lagar och mål som gäller. Med ständiga besparingskrav blir det allt svårare att leva upp till både lagstiftning och kvalitetsmål. Arbetsbelastningen ökar markant för våra medlemmar, vilket står i direkt strid med Arbetsmiljölagen.

Vi uppmanar därför politiken att vara ärlig: tala tydligt om vilka lagar eller kvalitetskrav som ska åsidosättas om ni fortsätter att kräva effektiviseringar utan resurser.

Vi menar att det vore mer ärligt och ansvarsfullt att:

- slopa effektiviseringskravet på 1 procent, och
- ge verksamheterna realistiska ekonomiska förutsättningar direkt, istället för att låtsas att effektiviseringar ska finansiera underskott.

Det är dags att tänka om och göra rätt.

Satsa på verksamheterna på riktigt – inte på tomma ord om effektivisering.

§6

Vision och Kommunal anser inte att det finns utrymme för att verkställa besparingsåtgärder på 1% för 2026. Besparingsåtgärderna motverkar förutsättningar för god arbetsmiljö i verksamheterna både vad avses tillräckligt med personal inom ÄO och tillräckligt god budgetram för eventuella placeringar inom IFO.

Införandet av den nya socialtjänstlagen kommer sannolikt innebära fler förändringar i verksamheterna som kan utmana arbetsmiljön och då behöver resursfrågan vara stabil och förutsägbar. Vision och kommunal anser inte att äskanden gjorda vad avser Ob, löneökning och bilar är tillräckliga utifrån de utmaningar förvaltningen har framför sig de kommande åren så som omvärldsbevakningen beskriver i förslaget.

I budgetförslaget har förvaltningen lagt fram ett ekonomiskt förslag som innebär att ungdomsgården ska flytta till en annan förvaltning och vill att politiken tar ställning till detta. Från fackligt håll kan vi inte uttala oss eller ställa oss bakom ett ekonomiskt förslag innan frågan utreds och medarbetare görs delaktiga i vilken påverkan det kan få på kvalité och arbetsmiljö.

§7

Sveriges Lärare, Sveriges skolledare, Vårdförbundet, Visison och Kommunal förklarar sig oeniga med budgetförslaget 2026. Akademikerförbundet SSR och AkademikerAlliansen ställer oss bakom budgeten, men vill ha vår yrkande till protokollet för politikens övervägande.

§8

Förhandlingen förklarad avslutad vid mötet.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Linda Ulrika Josefina Andersson
TITEL, ORGANISATION: Fackligt ombud, Sveriges skolläda
TID: 2025-11-06 14:27:14 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _061221e9387d8c7c62b363ea88caa43514

NAMN: Maria Karina Holmberg
TITEL, ORGANISATION: Fackligt ombud, Kommunal
TID: 2025-11-06 14:28:01 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _079783aeebfea2f3fafea9b3cbd24133cd

NAMN: JENNIE KARIN ANITA LINDÉN
TITEL, ORGANISATION: Fackligt ombud, Sveriges lärare
TID: 2025-11-06 15:03:08 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _077b5415cca6c190ae1768b353305ef057

NAMN: MICHAELA NORDERFORS
TITEL, ORGANISATION: Fackligt ombud, Vision
TID: 2025-11-06 15:18:18 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _08532055218cfa6b3df15161efcd9139b3

NAMN: Vanja Therese Ydreborg
TITEL, ORGANISATION: Fackligt ombud, Vårdförbundet
TID: 2025-11-06 15:58:02 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _085e497af2c2d1d4659c7452c186323af9

NAMN: Monica Holmgren
TITEL, ORGANISATION: Kommundirektör, Bollebygd kommun
TID: 2025-11-06 16:06:51 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _08a4bb46d607d5700cde063d1dc261c457

NAMN: FREDRIK GANNING
TITEL, ORGANISATION: Fackligt ombud, Sveriges lärare
TID: 2025-11-06 20:07:02 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _058691b21d99784a9923ecf8ebe98346ab

NAMN: Eva Lotta Christina Wiberg
TITEL, ORGANISATION: Fackligt ombud, AkademikerAlliansen
TID: 2025-11-07 07:18:27 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _08fff0546032290b72c4cd0cfdfb858cc3

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2025-11-07 07:18:33 +01:00
Ref: 268523SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Protokoll MBL §11 avseende budget 2026 Bollebygds kommun

Plats och tid

Via Teams måndag 27 oktober kl 8.30

Närvarande för arbetsgivaren

Monica Holmgren, kommunchef

Ulrika Borg, HR-chef

Daniel Aronsson, Ekonomichef

Närvarande arbetstagsidan

Maria Holmberg, Kommunal

Jennie Lindén, Sveriges Lärare

Fredrik Ganning, Sveriges Lärare

Lotta Wiberg, Akademikeralliansen

Linda Andersson, Sveriges Skolledare

Therese Ydreborg, Vårdförbundet

Michaela Norderfors, Vision

Zheng Zheng, Akademikerförbundet SSR

Vid protokollet

Ulrika Borg

Justeras för arbetsgivaren

Monica Holmgren

För Kommunal

För Sveriges Lärare

För Vision

Maria Holmberg

Fredrik Ganning

Michaela Norderfors

För Akademikeralliansen

För Vårdförbundet

För Sveriges Skolledare

Lotta Wiberg

Therese Ydreborg

Linda Andersson

För Akademikerförbundet SSR

Zheng Zheng

§1

Arbetsgivaren har kallat till förhandling enligt MBL §11 avseende den politiska majoritetens budgetförslag 2026.

§2

Kommundirektören inleder förhandlingen gällande majoritetens budgetförslag 2025.

§3

Ekonomichef redogjorde för budgetförslaget som de fackliga parterna har fått ta del av i kallelsen till mötet.

Generellt kan sägas att grundförutsättningarna är desamma som tidigare år och målen för god ekonomisk hushållning kvarstår. Det budgeterade resultatet är 23 mkr.

§4

Akademikerförbundet SSR och AkademikerAlliansen vill härmed uttrycka vår oro och begära ett förtydligande kring det föreslagna effektiviseringskravet om en procent. Vi vill understryka vikten av att detta krav inte får leda till neddragningar i verksamheterna. Historiskt har liknande effektiviseringskrav i praktiken inneburit besparingar, vilket ofta har resulterat i minskade personalresurser och försämrade förutsättningar för att upprätthålla kvaliteten i välfärdens kärnverksamheter. Vi ser med oro på att detta mönster riskerar att upprepas.

Mot denna bakgrund uppmanar vi politiken att överväga att senarelägga vissa investeringar, exempelvis byggnationen av en fullstor idrottshall i Töllsjö. En sådan prioritering skulle kunna frigöra ekonomiskt utrymme och därmed minska trycket på verksamheterna att genomföra ytterligare besparingar – särskilt i ljuset av den nedåtgående elevutvecklingen enligt befolkningsprognosen.

Vi vill även framhålla att digitalisering i sig inte är en tillräcklig åtgärd för att uppnå det föreslagna effektiviseringskravet. Tvärtom kan en effektiv digital omställning kräva initiala investeringar i både teknik och kompetensutveckling samt arbetstid för att på sikt kunna bidra till ökad effektivitet.

Vi ser fram emot ert fortsatta arbete för att värna kvaliteten i välfärden och skapa långsiktigt hållbara förutsättningar för våra medlemmars arbetsmiljö och uppdrag.

§5

Sveriges skollära, Sveriges lärare, Kommunal, Vision och Vårdförbundet ställer sig inte bakom arbetsgivarens förslag till budget för 2026, främst på grund av det föreslagna effektiviseringskravet på 1 procent.

Detta krav innebär i praktiken neddragningar av personal och försämrade arbetsvillkor, eftersom verksamheterna redan idag är hårt belastade och saknar utrymme för ytterligare besparingar. Att kalla detta för effektivisering är missvisande – det handlar i realiteten om besparingar.

I majoritetens budgetförslag står att:

“För att klara av dessa behöver alla kommuner arbeta för att nå effektivare verksamheter utan att det görs kortsiktiga besparingar och nedskärningar.”

Vidare står att:

“Samtliga nämnder behöver genom verksamhetsutveckling med stöd av t.ex. digitalisering nå en effektivare verksamhet.”

Vi anser att detta är ett uttryck för politisk feghet och en brist på ansvarstagande. Ni lägger återigen ett generellt sparkrav och hänvisar till digitalisering som en lösning på verksamheternas ekonomiska utmaningar – utan att ta ansvar för konsekvenserna.

Som politiskt ansvariga har ni det yttersta ansvaret för arbetsmiljön och för att kommunens verksamheter kan uppfylla de lagar och mål som gäller. Med ständiga besparingskrav blir det allt svårare att leva upp till både lagstiftning och kvalitetsmål. Arbetsbelastningen ökar markant för våra medlemmar, vilket står i direkt strid med Arbetsmiljölagen.

Vi uppmanar därför politiken att vara ärlig: tala tydligt om vilka lagar eller kvalitetskrav som ska åsidosättas om ni fortsätter att kräva effektiviseringar utan resurser.

Vi menar att det vore mer ärligt och ansvarsfullt att:

- slopa effektiviseringskravet på 1 procent, och
- ge verksamheterna realistiska ekonomiska förutsättningar direkt, istället för att låtsas att effektiviseringar ska finansiera underskott.

Det är dags att tänka om och göra rätt.

Satsa på verksamheterna på riktigt – inte på tomma ord om effektivisering.

§6

Vision och Kommunal anser inte att det finns utrymme för att verkställa besparingsåtgärder på 1% för 2026. Besparingsåtgärderna motverkar förutsättningar för god arbetsmiljö i verksamheterna både vad avses tillräckligt med personal inom ÄO och tillräckligt god budgetram för eventuella placeringar inom IFO.

Införandet av den nya socialtjänstlagen kommer sannolikt innebära fler förändringar i verksamheterna som kan utmana arbetsmiljön och då behöver resursfrågan vara stabil och förutsägbar. Vision och kommunal anser inte att äskanden gjorda vad avser Ob, löneökning och bilar är tillräckliga utifrån de utmaningar förvaltningen har framför sig de kommande åren så som omvärldsbevakningen beskriver i förslaget.

I budgetförslaget har förvaltningen lagt fram ett ekonomiskt förslag som innebär att ungdomsgården ska flytta till en annan förvaltning och vill att politiken tar ställning till detta. Från fackligt håll kan vi inte uttala oss eller ställa oss bakom ett ekonomiskt förslag innan frågan utreds och medarbetare görs delaktiga i vilken påverkan det kan få på kvalité och arbetsmiljö.

§7

Sveriges Lärare, Sveriges skolledare, Vårdförbundet, Visison och Kommunal förklarar sig oeniga med budgetförslaget 2026. Akademikerförbundet SSR och AkademikerAlliansen ställer oss bakom budgeten, men vill ha vår yrkande till protokollet för politikens övervägande.

§8

Förhandlingen förklarad avslutad vid mötet.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	Zheng Zheng
TITEL, ORGANISATION:	Fackligt ombud, Akademikerförbundet SSR
TID:	2025-11-06 15:43:06 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_09c8504b33c8c5a168cb7202f937739fc1

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2025-11-06 15:43:11 +01:00
Ref: 268570SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

12. Lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun KS2025/145

§181

KS2025/145

Lokalresursplan 2026-2035**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige antar lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun.

Ärendet

Lokalresursplanering är en viktig del av kommunens långsiktiga planering för att hantera tillväxt och säkerställa kommunal service. Uppdraget omfattar årlig samordning av verksamhetsplanering och lokalanvändning. Syftet är att skapa en överskådlig plan för nuvarande och framtida lokaler samt förstå verksamheternas behov. Kommunen strävar efter att ha funktionella och säkra lokaler som stöder verksamheternas mål, samtidigt som ekonomiska aspekter beaktas.

Lokalstrategen ansvarar för planen, med stöd från lokalgruppen och hänsyn till nämndernas yttranden.

Lokalresursplanen lämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i samband med budgetarbetet för politisk hantering och beslut. Lokalresursplanen är ett strategiskt dokument och bör ligga till grund för kommunens långsiktiga investeringsplanering. Planen kommer att revideras årligen i samband med budgetprocessen och det innebär att projekt kan komma att flyttas mellan år om förutsättningar av någon anledning förändras.

För att initiera ett uppdrag från lokalresursplanen behöver ett uppdrag om att ta fram projektdirektiv lämnas till kommunstyrelsen. Projektdirektivet arbetas fram

---

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

av kommunens tjänstepersoner och innebär oftast inga kostnader.

Projektdirektivet mynnar ut i ett förslag att genomföra en förstudie och därefter projektering, för att genomföra dessa behöver investeringsmedel för förstudie och projektering beviljas av kommunfullmäktige. Investeringsmedel för själva byggnationen behöver sen beviljas innan upphandling genomförs.

De uppdrag/budget som behöver lämnas för att följa årets revideringar i lokalresursplanen är:

- Projektdirektiv för ny skola etapp 2 (ombyggnation befintlig 7-9)
- Projektdirektiv för kontor IFO, då detta är ett litet projekt kan budget istället lämnas direkt i budget

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- § 141 KSAU Lokalresursplan 2026-2035 för Bollebygds kommun
- Lokalresursplan 2026-2035
- Yttrande lokalresursplan 2026–2035 – Socialnämnden
- Yttrande lokalresursplan 2026–2035 – Teknik- och servicenämnden
- Yttrande lokalresursplan 2026-2035-Bygg- och miljönämnden
- Yttrande lokalresursplan 2026-2035-utbildningsnämnden

Skickas till

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

Paragrafen är justerad

Justerandes
sign

Utdragsbestyrkande

Lokalresursplan 2026-2035

Innehållsförteckning

Inledning	3
1. Förändring från föregående LRP	4
2. Det strategiska arbetet	4
3. Befolkningsprognos	5
3.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen	7
4. Roller, ansvar och organisering	7
5. Lokalresursplan – processer	9
6. Nämnderna och deras lokalbehov	11
6.1 Utbildningsnämnden	11
6.2 Socialnämnden	16
6.3 Teknik- och servicenämnden	21
6.4 Kommunstyrelsen & Bygg- och miljönämnden	22
6.5 Kontorsplatser och mötesrum	23
7. Analys samt behov av revidering	23
8. Bilagor	25
Bilaga 1 – Befolkningsprognos (trendbaserad)	25
Bilaga 2 – Status för projekt i långsiktig investeringsplan (exkl. VA)	32
Bilaga 3 – Processkarta för kommunal nybyggnation & större ombyggnation	33

Inledning

Lokalresursplanen (LRP) är en central del av kommunens strategiska planering och bidrar till en välfungerande process genom att främja samsyn och transparens i den framtida utvecklingen. Dokumentet ger en översikt över kommunens behov av lokaler samt en inriktning för det långsiktiga fastighetsstrategiska arbetet. Genom långsiktig och aktiv lokalplanering kan kommunen säkerställa att verksamheterna har nödvändiga lokalresurser vid rätt tidpunkt, på ett kostnadseffektivt sätt. Förstudier, lokaliseringsutredningar, byggbar mark och antagna detaljplaner är avgörande för långsiktig planering. För att skapa en tydlig framtidsutveckling behöver LRP samordnas med andra kommunala styrdokument, som planprioritering, bostadsförsörjningsprogram och översiktsplan. Strategisk planering på alla nivåer krävs för att möta behoven i LRP och driva projekten framåt. Planen revideras årligen i budgetprocessen för att hållas aktuell.

Förändringar i behovet mellan åren beror främst på förändringar i befolkningsprognosen. I samband med att kommunens demografi förändras, påverkas också behovet av lokaler. Med hänsyn till detta och för att säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande behöver kommunen vara flexibel och tänka långsiktigt för att kunna anpassa lokaler efter verksamheternas behov. Detta förutsätter en tydligt utformad

och lättförståelig process som främjar dialog och samverkan mellan nämnderna och de förtroendevalda. En av de största utmaningarna är att kunna anpassa, utöka eller minska lokaler i takt med att verksamheternas behov förändras, samtidigt som man håller kostnaderna rimliga och bevarar kvaliteten.

Om det konstateras behov av lokaler som inte kan lösas inom det befintliga beståndet och som överstiger ca 12-15 mkr, ska detta lyftas i LRP där investeringsbehoven samlas och utgör underlag till den långsiktiga investeringsplanen.

1. Förändring från föregående LRP

I föregående års Lokalresursplan lades ett stort arbete på att förändra och förenkla presentationen av informationen för att göra den enklare att förstå. I årets plan har fokus i stället varit på att hålla strukturen oförändrad för att säkerställa kontinuitet och igenkänning och på så sätt underlätta för förståelsen och gör det enklare att ta till sig innehållet.

För att förenkla förståelsen för den strategiska processen samt byggprocessen ytterligare har en förenklad processkarta för kommunal ny- och ombyggnation tagits fram av strategiska fastighetsavdelningen och Plan- och exploateringsavdelningen. Den gamla processkartan finns dock fortfarande kvar som ett stöddokument, framför allt för personer som arbetar i processen.

2. Det strategiska arbetet

Lokalgruppen (som under lokalstrategens ansvar, har till uppgift att kontinuerligt följa upp kommunens behov av verksamhetslokaler) träffas fortsatt en gång per kvartal

under ansvaret av lokalstrateg för att säkerställa att planen uppdateras löpande och planen är väl förankrad inom organisationen. Utöver detta har strategiska fastighetsenheten (som består av projektledare bygg, lokalstrateg samt ekonomichef) löpande uppföljning av alla projekt som ligger i planen, detta i nära samarbete med plan- och exploateringsavdelningen.

I en mindre kommun som Bollebygd kan förändringar i befolkningsprognosen skapa stora svängningar som påverkar en betydande del av kommunens ekonomi. På bara ett år kan behovet av insatser skifta från att vara akut till att bli mer avvaktande – och tvärtom. Det gör det svårt att fatta långsiktiga och hållbara beslut utan att riskera den ekonomiska stabiliteten. För att minska risken för ekonomiska bakslag krävs därför beslut som baseras på breda och genomarbetade analyser samt flexibla lösningar.

Bollebygd växer i en god takt, men tillväxten sker inte jämnt utan styrs i hög grad av vilka byggprojekt som planeras samt av det ekonomiska läget i stort.

En annan viktig faktor att ta hänsyn till, utöver den tidigare planeringen, är läget för räntor och byggkostnader. De senaste årens förändringar har ökat den ekonomiska risken vid nya projekt, särskilt eftersom många entreprenörer fått en försämrad ekonomi. Samtidigt har det minskade byggandet lett till att kommunen i vissa fall får in mer fördelaktiga anbud på de projekt som ändå genomförs, detta har inte minst synts i de upphandlingar som gjorts under året där antal anbudsgivare varit stort.

3. Befolkningsprognos

De befolkningsprognoser som presenteras i denna plan är trendbaserade, vilket innebär att de bygger på tidigare utveckling när det gäller födselar, dödsfall och

flyttmönster. För att öka träffsäkerheten tas även hänsyn till planerade bostadsbyggnationer, eftersom tillgången på nya bostäder i hög grad påverkar möjligheten till inflyttning och därmed befolkningens utveckling.

De senaste åren har prognoserna stämt relativt väl – förutsatt att antagandena om bostadsbyggandet har varit i linje med verkligheten. Däremot har byggnationen i många fall överskattats, vilket lett till att det faktiska befolkningsutfallet blivit betydligt lägre än prognosen förutspått.

Förseningar i bostadsbyggandet dämpar befolkningstillväxten, särskilt i de åldrar där invånarna bildar familj och får barn. Därför bör planeringen av förskole- och skolplatser i första hand utgå från den planerade byggnationen – inte enbart från den trendbaserade prognosen. Äldreomsorgens behov påverkas däremot i mindre grad, då flyttströmmarna bland äldre är relativt begränsade.

I Bollebygd kommer, precis som för riket i stort, antalet personer över 80 år öka kraftigt under kommande år. Behovet av äldreomsorg kommer att förändras och om tio år förväntas Bollebygds kommun att ha drygt 200 fler invånare som är över 80 år.

Befolkningens förväntade utveckling 2025–2034

Under prognosperioden 2025–2034 prognostiseras folkmängden i Bollebygds kommun öka med 471 invånare, från 9 802 till 10 273 personer. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 67 personer per år och födelsenettot -20 personer per år. **Totalt ger detta en positiv förändring om 47 personer per år.** Antalet barn som föds förväntas bli 78 per år i genomsnitt under prognosperioden medan antalet avlidna skattas till 98 personer.

3.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen

Befolkningsprognosen är en viktig faktor i lokalplaneringen. En ökning av befolkningen innebär vanligtvis att efterfrågan på infrastruktur och tjänster ökar, medan en minskning likaså ofta leder till minskad efterfrågan och behov av anpassningar. För att säkerställa att lokalplaneringen är hållbar, effektiv och väl anpassad till behoven är det viktigt att ta hänsyn till befolkningsprognosens effekter på lång sikt samt vilka konsekvenser dessa kan ha för den lokala samhällsutvecklingen.

Genom att lägga grunden för arbetet med LRP med en pålitlig befolkningsprognos skapas förutsättningar för en väldimensionerad och hållbar lokalplanering.

4. Roller, ansvar och organisering

Kommunstyrelsen har det övergripande kommungemensamma ansvaret för att styra och samordna kommunens förvaltningar samt övergripande ansvar för kommunens strategiska lokalresursplanering. Under kommunstyrelsen ligger från och med 2024 även *Strategisk fastighet* samt *Plan- och exploatering*. Det innebär att Kommunstyrelsen tagit över såväl projektledarskapet för investeringarna som beslutas i LRP som planarbetet för att säkerställa byggbar mark.

Teknik- och servicenämnden Förvaltar kommunens fastigheter och ytor. Större åtgärder görs genom reinvesteringar men nämnden ansvarar inte för genomförandet av projekten som beslutas i LRP. Nämnden upplåter lokaler åt kommunens verksamheter och svarar för den operativa planeringen i samverkan med nyttjande verksamheter. Nämnden ansvarar även för in- och uthyrning av externa lokaler.

Alla nämnder med lokalnyttjande verksamheter ansvarar för att redovisa sina lokalbehov. Nyttjande verksamheter ska delta aktivt i kommunens lokalresursplanering, söka möjligheter att effektivisera lokalanvändningen och medverka till att utrymmen kan avvecklas eller frigöras för annan användning. Nämnderna beskriver behovet av ny- eller ombyggnation. För att lyfta ett behov ska analyser som bygger på underlag utifrån statistik och/eller befolkningsprognos finnas. Behov förmedlas genom nämndernas representanter i Lokalgruppen.

Lokalgruppen har, under lokalstrategens ansvar, till uppgift att kontinuerligt följa upp kommunens behov av verksamhetslokaler. Medlemmarna i gruppen ska löpande hålla sig informerade om respektive nämnds behov av lokaler, bland annat sett till befolkningsutveckling, samlad statistik och erfarenhet av utfall över tid. Nämnderna analyserar och beskriver behovet av verksamhetslokaler inför revidering av LRP.

Bollebygds kommun ska genom samverkan tillhandahålla ändamålsenliga och resurseffektiva verksamhetslokaler samt upprätthålla en balans mellan lokalbehov och det tillgängliga lokalbeståndet i form av egna och inhyrda lokaler. Kommunen ska i huvudsak äga de fastigheter som långsiktigt behövs för kärnverksamheterna, under förutsättning att det är mest ekonomiskt fördelaktigt. Det kan också ha betydelse att äga om en fastighet har ett kulturhistoriskt värde, strategiskt läge eller liknande.

Undantag kan göras för fastigheter där det finns särskilda skäl. Fastigheter, lokaler och andra resurser som ägs eller disponeras av Bollebygds kommun är gemensamma resurser. Vid förändringar i innehav eller användning ska kommunnyttan sättas före intresset hos enskild verksamhet. Det åligger samtliga verksamheter att bidra till en effektiv lokalanvändning och medverka till att utrymmen kan frigöras för annan

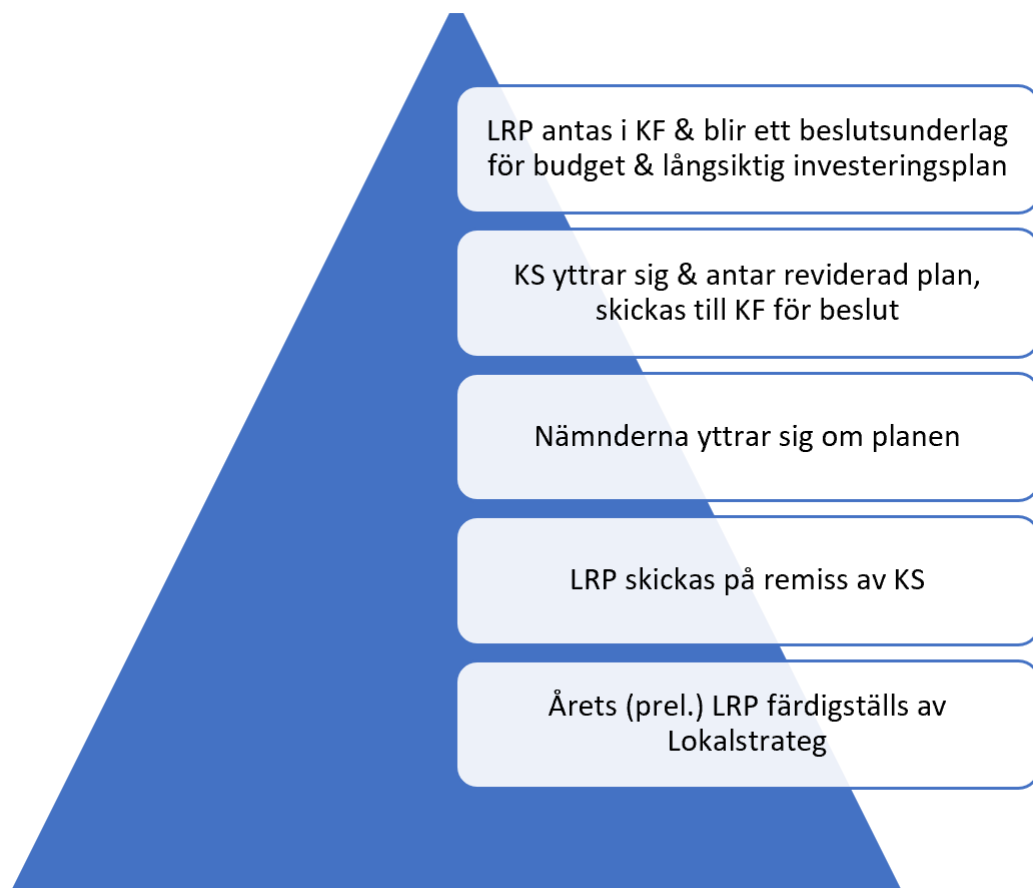

användning eller avveckling. Fastigheter, lokaler och bostäder som inte behövs långsiktigt för Bollebygds kommuns verksamheter ska avvecklas, undantag kan till exempel vara om fastigheten har ett kulturhistoriskt värde.

Varje verksamhet inom Bollebygds kommun ansvarar för verksamheten som bedrivs i lokalen och betalar för sin lokalanvändning via internhyra. Internhyrorna är självkostnadsbaserade och utformade så att hyresgrundande kostnader kan särskiljas. Fastighetsenheten ansvarar med stöd av ekonomiavdelningen för beräkning av internhyrorna.

5. Lokalresursplan – processer

Processen nedan illustrerar framtagande av LRP:

Planen beskriver varje facknämnds behov av verksamhetslokaler ur ett tioårsperspektiv utifrån analys av statistik och befolkningsprognos.

Efter processen för antagandet av planen lämnas den över till Kommunstyrelsen för verkställighet i linje med processkartan för kommunal nybyggnation & större ombyggnation. Skarpa ekonomiska kalkyler görs efter beslutad lokalisering och inriktning, vilket sedan beslutas utifrån, varpå projektet inkluderas i kommunens investeringsbudget. Kostnader för utredningar i tidiga skeden (då utförandet fortfarande inte är specificerat) bör tas på driften och inte som ett investeringsprojekt.

6. Nämnderna och deras lokalbehov

6.1 Utbildningsnämnden

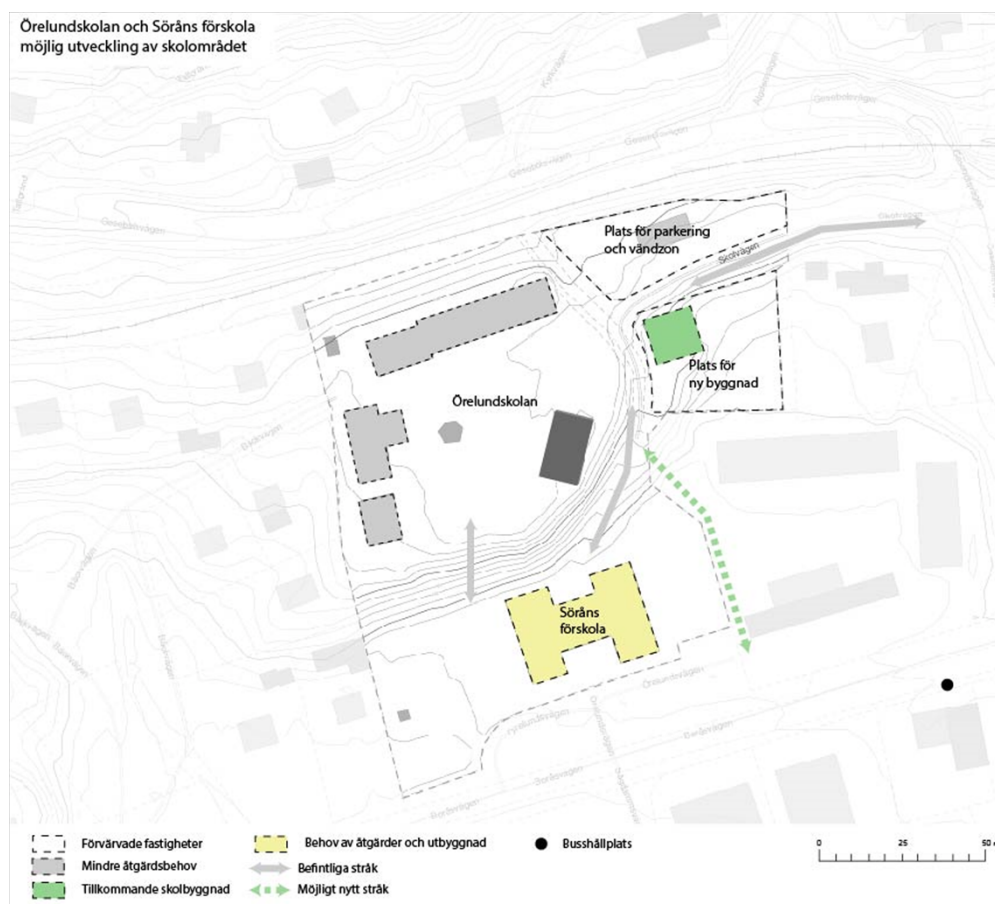
I slutet av 2024 bodde det 9 802 invånare i Bollebygds kommun (varav barn i förskoleåldern (0–5 år) 663 st. och elever i grundskolan (6–15 år) 1 308 st.). I den trendbaserade befolkningsprognosen prognostiseras barnunderlaget till förskola att minska med 47 barn under perioden 2025–2034. Under samma period prognostiseras antalet barn och unga mellan 6 och 15 år minska med ca. 117 st. (se bilaga 1). Tas hänsyn till de byggplaner som finns för perioden kan antalet yngre barn, främst i förskoleåldern antas öka mer än den trendbaserade prognosen indikerar. De senaste årens ekonomiska påfrestningar för hushållen, i kombination med en orolig omvärld används som förklaringar till ett lägre barnafödande och sedermera en utmaning för rikets skolor att bibehålla en kvalitativ verksamhet med ett minskat elevunderlag.

Som en konsekvens av att befolkningsprognosen för åldersgrupperna som Utbildningsnämnden bedriver sin verksamhet för har förändrats, har även lokalbehovet förändrats. Kommunen står inför en utmaning i att balansera det prognostiserade behovet med ett effektivt nyttjande av befintliga verksamhetslokaler, vissa skolor och förskolor, som exempelvis i Töllsjö, upplever redan idag en överkapacitet i sina lokaler och kommunen behöver se över hur dessa ytor kan optimeras eller avvecklas.

Olsfors förskola, skola & bibliotek

Kommunen äger två fastigheter i direkt anslutning till skolan i Olsfors. Byggnaderna på fastigheterna har under sommaren 2025 rivits till förmån för parkering, bibliotek och skollokaler. För detta krävs en ny detaljplan, ett arbete som startas upp under hösten. Även en utbyggnad av förskolan i Olsfors om ytterligare en "hemvist" har tidigare föreslagits, men med hänsyn till befolkningsprognosens indikationer om minskat underlag för förskolorna bör behovet utredas ytterligare innan något sådant projekt drivs för långt. Tillsammans innebär lösningen en totallösning för skola/förskola och bibliotek. Alla verksamheter får bättre och mer ändamålsenliga lokaler som också är rimliga i relation till planerad byggnation och demografisk utveckling.

Se bild nedan för föreslagen placering:

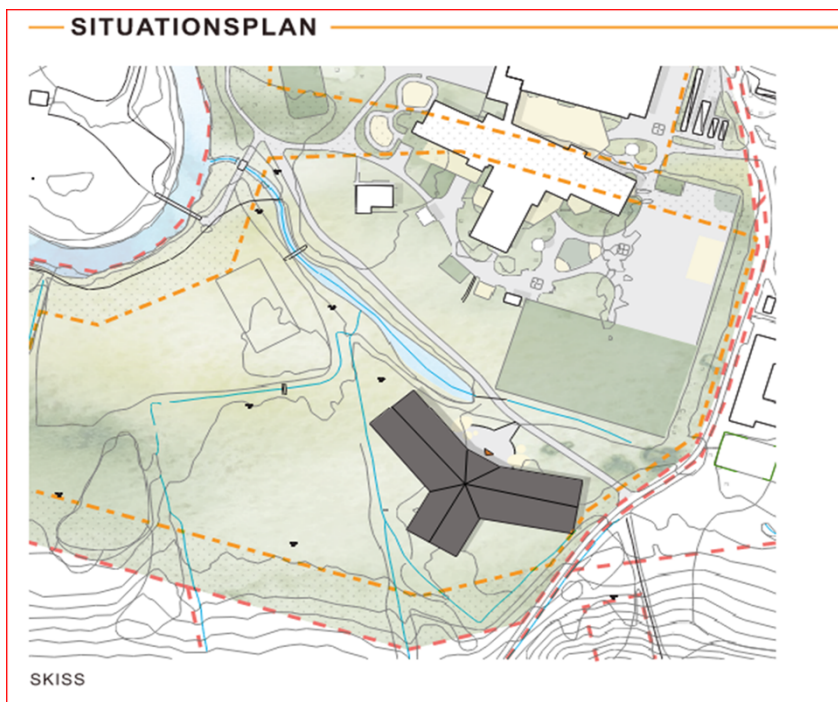

Ny högstadieskola centralort

Kommunfullmäktige fattade under 2024 beslut i frågan gällande lokalisering av nya 7-9 skolan och under 2025 har arbetet påbörjats. Årets uppdaterade befolkningsprognos visar på ett något utökat elevantal, men det förändrar inte bedömningen av det totala platsbehovet då skolan byggs med en relativt stor överkapacitet. Skulle det ändå bli aktuellt i framtiden finns det en möjlighet att bygga ut för att skapa ytterligare klassrum. Byggnationen utgör den första etappen i utvecklingen av skolområdet. I denna fas flyttar eleverna i årskurs 7–9 till den nya byggnaden, vilket frigör den nuvarande högstadiebyggnaden. Denna tas därefter

successivt i bruk av elever i årskurs F-3 och byggs om i etapper för att anpassas till de yngre elevernas behov. "Längorna" rivs och F-3-modulerna avetablas.

Se bild nedan för situationsplan med placering av ny högstadiebyggnad:

Förskola centralort

Plan- och exploateringsenheten arbetar parallellt med planprocessen för ny förskola på Södra Fjällastorp. Den nya förskolan ska ersätta förskolemodulerna intill Bollebygdskolans område och skulle på så sätt kunna ge plats för en allaktivitetshall

på området. I processen och det vidare arbetet med ny förskola bör man även planera för att de två avdelningarna på Ekdalens förskola ersätts. Det är också viktigt att både ta hänsyn till den förväntade befolkningsutvecklingen och dess påverkan på elevunderlaget. Genom att bygga flexibelt och möjliggöra framtida anpassningar kan vi nyttja lokalerna på ett effektivt sätt på så väl kort som lång sikt.

Allaktivitetshall

Arbetet med allaktivitetshallen har påbörjats men är fortfarande i mycket tidigt skede. Bland annat så har en illustration över Bollebygds skolområde tagits fram i samband med förstudien för nya högstadiet och dialog ska inledas med föreningarna som kommer vara en viktig del i projektet. Den placering som illustrationen visar är beroende av flera andra projekts genomförande på skolområdet. Detta påverkar därför tidplanen för allaktivitetshallen. Under våren har Bollebygds projektledare fört dialog med projektledare på idrotts- och föreningsförvaltningen i Göteborg gällande kostnader för olika typer av hallar. Det står klart att kostnaderna varierar avsevärt beroende på halltyp och förutsättningarna på den tänkta placeringen måste utredas ytterligare.

I budget 2025-2027 lämnades även ett uppdrag att se över tillskapande av fullstora idrottshallar i Tölleby och Olsfors. Arbetet pågår och kommer presenteras under hösten.

6.2 Socialnämnden

Socialnämnden, till skillnad mot utbildningsnämnden, kan med större säkerhet titta på data i den trendbaserade befolkningsprognosen och dra konkreta slutsatser utifrån den. De medborgare som Socialnämnden bedriver sin verksamhet för är inte lika flyttbenägna och påverkas inte alls i samma utsträckning av nybyggnation av den art som planeras i kommunen. Samtidigt har svängningar i prognosen på lång sikt inte varit särskilt höga. De behov som förelåg och antogs i förra årets LRP är fortfarande aktuella.

Andelen personer som är över 80 år i Bollebygds kommun kan antas öka med cirka 50% till 2033.

Boendeformer för äldre

I Bollebygds kommun finns idag ett särskilt boende – Bollegården – med 73 platser exkl. korttidsplatser (8 rum). Enligt föregående års lokalresursplan beräknades behovet till 32 nya platser till år 2033. Den siffran baserades på en framskrivning av antalet äldre, utifrån dåvarande förutsättningar. Årets uppdaterade beräkning visar på ett något lägre behov, cirka 25 platser, vilket bland annat förklaras av att en mindre andel personer över 80 år idag bor på särskilt boende.

Samtidigt pekar analysen på två viktiga motkrafter: historiska data visar att efterfrågan på särskilda boendeplatser inte alltid ökar i samma takt som antalet äldre, delvis tack vare insatser i ordinärt boende och nära vård, men också då andelen "äldre-äldre" (85+) väntas öka kraftigt, vilket driver upp behovet av mer avancerad vård. Även om kommunen har arbetat med omställningen till Nära vård under flera år, är resultaten fortfarande långt fram i tiden, och avsaknaden av historiska data försvårar möjligheten att beräkna effekterna. Denna osäkerhet gör att planeringen måste vara flexibel och scenariobaserad – både vad gäller antal platser och hur ytor kan användas.

Socialnämnden har tidigare lyft att behovet av platser i särskilt boende påverkas av fler faktorer, såsom utvecklingen av det allmänna bostadsbeståndet, tillgång till korttidsplatser och insatser som möjliggör att äldre kan bo kvar hemma längre. Därför har nämnden också betonat vikten av att komplettera med andra boendeformer, till exempel trygghetsboenden, för att kunna möta behovet på ett effektivt sätt.

Det måste också vägas in att det inte är ekonomiskt hållbart att bygga ett nytt boende med färre än cirka 60 platser. Detta aktualiserar också behovet av att se över hur det befintliga boendet, Bollegården, kan användas framöver. Om dess funktion förändras påverkar det i sin tur behovsbeskrivningen och utformningen av ett nytt boende.

Här finns dock en central utmaning: även om ett nytt boende dimensioneras för 60 platser finns i dagsläget inte underlag för att långsiktigt driva två större enheter på minst 60 platser vardera. Risken är att kommunen hamnar i en situation med överkapacitet, vilket innebär höga kostnader för tomma platser. Ett alternativ skulle kunna vara att friställa delar av Bollegården och använda det som ett "dragspel" för att kunna anpassa kapaciteten. Men även med en sådan lösning landar behovet på omkring 40 platser, vilket inte heller ger ett effektivt resursutnyttjande. Frågan blir därmed om det är mest ändamålsenligt att bygga 40 nya platser och behålla cirka 60 på Bollegården, eller bygga 60 nya och endast nyttja delar av Bollegården. Båda alternativen innebär risk för ineffektivitet och måste därför vägas in i beslutsunderlaget.

Preliminära kalkyler visar att kostnaderna ökar tydligt med antalet platser, men att stordriftsfördelar gör att den genomsnittliga kostnaden per plats blir lägre i större anläggningar. För ett nytt särskilt boende med cirka 40 platser uppskattas nettokostnaden till knappt 5 mnkr per år, medan motsvarande kostnad för 60 platser

hamnar runt 6 mnkr per år. Beräkningarna bygger på investeringskostnader, schabloner för drift samt antaganden om hyresintäkter

Arbetet med ett nytt särskilt boende pågår. Under året kommer bland annat möjliga lokaliseringar att identifieras och samtidigt behöver praktiska konsekvenser vid olika scenarion, driftkostnadsexempel och väntade nyttjandegrader analyseras. Dessa ska ligga till grund för ett politiskt inriktningsbeslut.

Det uppdaterade behovet om cirka 25 nya platser ska ses som ett utgångsvärde i behovsbedömningen — inte som en exakt målsättning — eftersom utfallet påverkas starkt av faktorer som befolkningsstrukturen (särskilt ökning i det äldre åldersspannet), effekter av Nära vård, tillgången till korttidsplatser och utvecklingen av det allmänna bostadsbeståndet. Eftersom det inte är ekonomiskt hållbart att bygga ett nytt särskilt boende med betydligt färre än cirka 60 platser måste planeringen kombinera ett ekonomiskt minimikrav med flexibilitet i drift för att hantera sannolika initiala vakanser och möjliggöra återanvändning av ytor. En flexibel lösning, både vad gäller nybyggnation och omdisponering av befintliga resurser, ger bäst förutsättningar att möta framtidens vård- och omsorgsbehov.

Lokaler för hemtjänst och hemsjukvård

Med ökad andel äldre behövs också fler medarbetare inom verksamheten. Med det följer ett större behov av personalutrymmen, förråd och kontor. Hemtjänsten har idag sina lokaler på Stationsvägen vilket fungerar på kort sikt men innebär utmaningar om personalstyrkan utökas. Detta innebär stora utmaningar då prognosen indikerar ett ökat antal individer i behov av vård i hemmet. Även hemsjukvården behöver alltså utökas i takt med en ökande andel äldre i befolkningen. De båda verksamheterna har ett nära samarbete, vilket innebär att det vore en fördel att förlägga respektive verksamhets hemvist i anslutning till varandra.

Träffpunkt för äldre lyfts också som en viktig fråga som bör tas hänsyn till när en långsiktig lösning för hemtjänstens och hemsjukvårdens lokaler planeras. Om ett trygghetsboende skulle tillskapas menar Socialnämnden att det vore önskvärt att nämnden hyr in sig i fastigheten. Det skulle kunna möjliggöra att samlokalisera hemtjänst, hemsjukvård, träffpunkt och övrig förebyggande verksamhet.

Boende för personer inom funktionsstöd

I kommunens verksamhet inom funktionsnedsättning finns två typer av bostäder med särskild service; gruppboende och serviceboende. Boende i bostad med särskild service beviljas enligt lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS) och personer som beviljas boende har det som sitt boende på obegränsad tid, vilket ofta innebär livet ut.

En **gruppboestad** är en boendelösning för personer som har omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov som innebär att kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. I augusti 2025 slutfördes byggnationen av kommunens andra gruppboestad på Sockelvägen 1. Boendet innefattar sex bostäder samt gemensamma ytor och personalutrymmen och projektet landade på ca 24 mkr. Målgruppen förväntas öka och på sikt behövs ytterligare en gruppboestad.

Nya gruppboenden på Sockelvägen 1 är färdig.

En **servicebostad** är en boendelösning enligt LSS eller SoL för personer som har behov av stöd i sin vardag men inte i samma utsträckning som personer med behov av gruppboende. Serviceboende i Bollebygds kommun är organiserat med satellitlägenheter i centralorten där socialnämnden hyr majoriteten av Bollebo och sedan hyr ut i andrahand till de boende. I nuläget finns det 15 lägenheter och verksamheten har nått sin maxkapacitet och det finns heller inte tillstånd att koppla på fler lägenheter. Behovet av ytterligare verksamhetslokal och lägenheter är alltså stort. Ett alternativ för att tillgodose behovet hade varit att förvaltningen tecknar avtal med en privat aktör som bygger lägenheter, men det förutsätter att ett lämpligt projekt planeras.

Boendestöd

Vidare ökar också den socialpsykiatriska målgruppen som är i behov av stödinsatser i form av boendestöd. För att möta behovet behöver socialförvaltningen frigöra den lokal som bemanningsplanerarna har idag för att i stället inrymma verksamhet kopplat till funktionsstöd. De bemanningsplanerare som nu har sin hemvist i

lokalerna behöver beredas två kontorsplatser kopplade till Socialförvaltningens övriga kontor.

Individ- och familjeomsorg

Ett behov som prioriterats mycket högt är en lösning på IFO:s lokaler. Det har tidigare lagts fram förslag till alternativa lokaler men dessa hade kostat väldigt mycket att anpassa, samtidigt som en bättre och mer långsiktig lösning kan jobbas fram då kommunen kommer längre i andra lokalfrågor.

Ett arbete pågår för att hitta en lösning där yta kan frigöras bland IFO:s befintliga lokaler för att verksamheten ska kunna upprätthålla sekretess och ha plats för samtal och möten. Lösningen bygger på att vi får tillskott på mötesrum i andra lokaler, just nu tittar man på att inrymma detta på Göteborgsvägen 19. Utöver att tillskapandet av kontorsplatser och mötesrum kopplat till IFO finns det ett stort behov av att se över övriga lokaler utifrån säkerhetsaspekten. Skalskydd och andra säkerhetsåtgärder behöver ses över och uppdateras relativt omgående.

6.3 Teknik- och servicenämnden

Teknik- och serviceförvaltningen har idag de flesta av sina administrativa arbetsplatser på Råssa. Det finns ett underskott av kontorsarbetsplatser vilket medför att medarbetare och/eller verksamheter som har samordningsvinster splittras, exempelvis har enheterna för måltid och lokalvård sina kontor på Bollebygdskolan och flera i förvaltningens stab saknar helt egna kontorsplatser. Nämnden har lyft ett behov av att samlokalisera ledningsgruppen och skapa fler mötesrum genom en utbyggnad av kontorslokalerna på Råssa.

Vissa medarbetare har kontor i nuvarande 7–9-skolan, vilket kräver tillfälliga lokaler under ombyggnaden. Nämnden föreslår en permanent placering på Råssa, vilket frigör utrymme i skolan för utbildningsförvaltningen.

Teknik- och servicenämnden förespråkar att förvaltningen fortsatt nyttjar Hembygdsvägen 5 för förvaring av material samt värdesäkring av maskiner, i linje med vad som beslutats i föregående års LRP.

Nämnden anser det vara avgörande att teknik- och serviceförvaltningen får medverka i ett tidigt skede vid nybyggnation och större ombyggnationer. Genom tidig delaktighet kan förvaltningen säkerställa att viktiga funktioner och behov beaktas, vilket bidrar till långsiktigt hållbara och kostnadseffektiva lösningar. Detta möjliggör en bättre planering av drift, underhåll och service, samtidigt som eventuella problem kan identifieras och åtgärdas i ett tidigt skede.

6.4 Kommunstyrelsen & Bygg- och miljönämnden

Fram till årsskiftet 2024/2025 var Plan- och exploateringsenheten samt Bygg- och miljöförvaltningens verksamhet placerad i externt hyrda lokaler på Tingkullen. Även de nuvarande lokalerna på Stationsvägen är hyrda externt, och eftersom verksamheten nyligen flyttat in har det ännu inte varit möjligt att fullt ut utvärdera hur väl de fungerar. Redan nu har det dock framkommit att det råder trångboddhet, att lokalerna är lyhörda samt att det finns brist på mötesrum. Den nuvarande lösningen har beskrivits som tillfällig, i väntan på Kommunhus etapp 1 på Göteborgsvägen 19. Samtidigt finns det en möjlighet att en långsiktig lösning för lokalerna på Göteborgsvägen 19 skulle kunna komma hela kommunens personal till gagn genom

att tillskapa mötesrum i hela byggnaden. Brist på mötesrum är också något som beskrivs av stora delar av kommunens förvaltningar och detta skulle lösa åtminstone detta problem även åt Bygg- och miljöavdelningen och Plan- och exploateringsavdelningen. En översyn av kommunhuset för en bättre nyttjandegrad är också något som i stället skulle kunna frigöra ytor på Stationsvägen och på så sätt minska trångboddheten för de som har sin arbetsplats där.

6.5 Kontorsplatser och mötesrum

Kommunens utgångspunkt är att de medarbetare som har kontorsarbete i första hand ska erbjudas att arbeta hemifrån. Trots det råder en utmaning när det gäller tillgången till lämpliga kontorsarbetsplatser och möteslokaler. Alla nämnder i kommunen saknar ändamålsenliga kontorslokaler, inklusive mötesrum. En lösning som skulle gynna samtliga förvaltningar i kommunen är att bygga om Göteborgsvägen 19 till mötesrum. Med en ombyggnation skulle man kunna tillskapa ca 8 nya mötesrum och den centrala placeringen gör det möjligt för de flesta förvaltningar att enkelt nyttja dessa. Tillskapandet av mötesrum på Göteborgsvägen 19 skulle även kunna lösa de lokalbehov som IFO har genom att frigöra 1 till 2 mötesrum i kommunhuset som kan användas till kontor för verksamheten. Detta kan i sin tur frigöra utrymme på IFO's befintliga avdelning att tillskapa mötesrum som uppfyller de krav verksamheten har på bland annat sekretess. Parallellt med detta tittar man även på andra lösningar som kan tillgodose behoven.

7. Analys samt behov av revidering

Genom att analysera den tidigare LRP, hur projekten fortlöpt och hur behoven förändrats går det att dra slutsats att många av de analyser som gjordes redan i

föregående LRP stämmer även nu. Strategisk fastighet har i samarbete med andra avdelningar förtydligat processer, roller och arbetssätt och även om det är ett pågående arbete kan man se effekt redan nu.

Kommunen har gjort framsteg med de behov som identifierades i den tidigare planen, och rollerna i de tidiga skedena har blivit tydligare. Samtidigt kvarstår utmaningar, särskilt när det gäller att tillgodose flera av dagens lokalbehov utan att genomföra större om- eller nybyggnationer.

Genom att följa upp projekten och säkerställa pålitliga genomförandetider och projektbudgetar skapas förutsättningar för samspel mellan investeringsbudgeten och LRP på ett effektivt sätt.

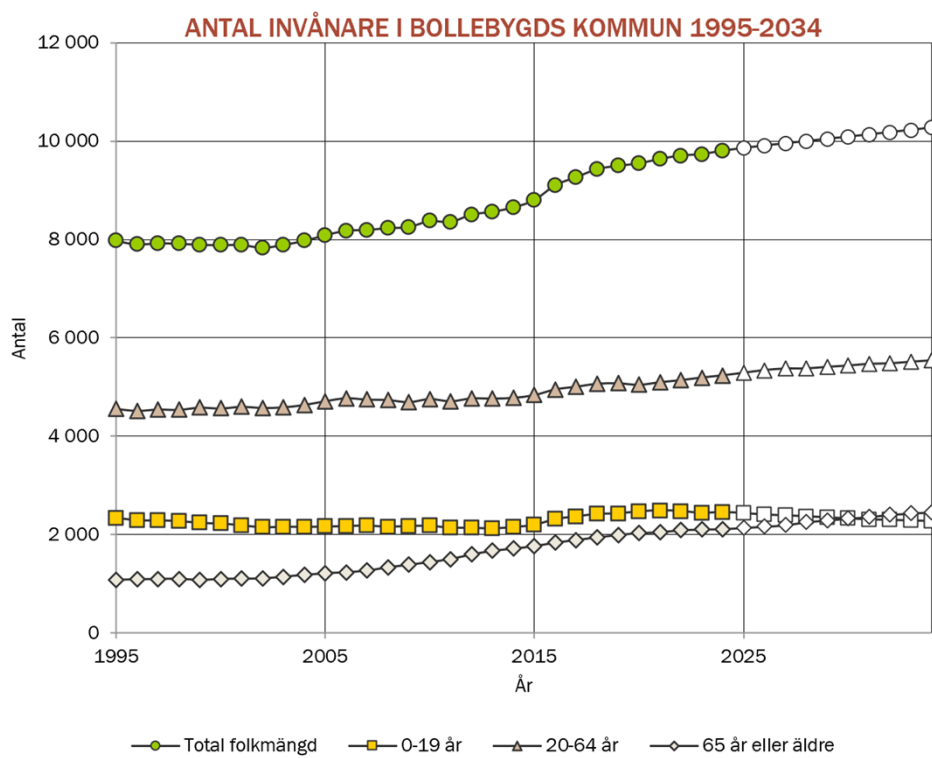
Projektledare uppdaterar politiken och kommunledningen löpande i projekten vilket skapar ett viktigt samarbete och bredare förståelse för processen. Lokalstrateg arbetar också i nära dialog med de förtroendevalda för att säkerställa att den politiska ambitionen återspeglas i genomförandet av projekten.

Genom att fortsätta utveckla projektarbetet och LRP får kommunen bättre förutsättningar att fatta kloka beslut som möjliggör effektivisering, förbättrad arbetsmiljö och kommunal service.

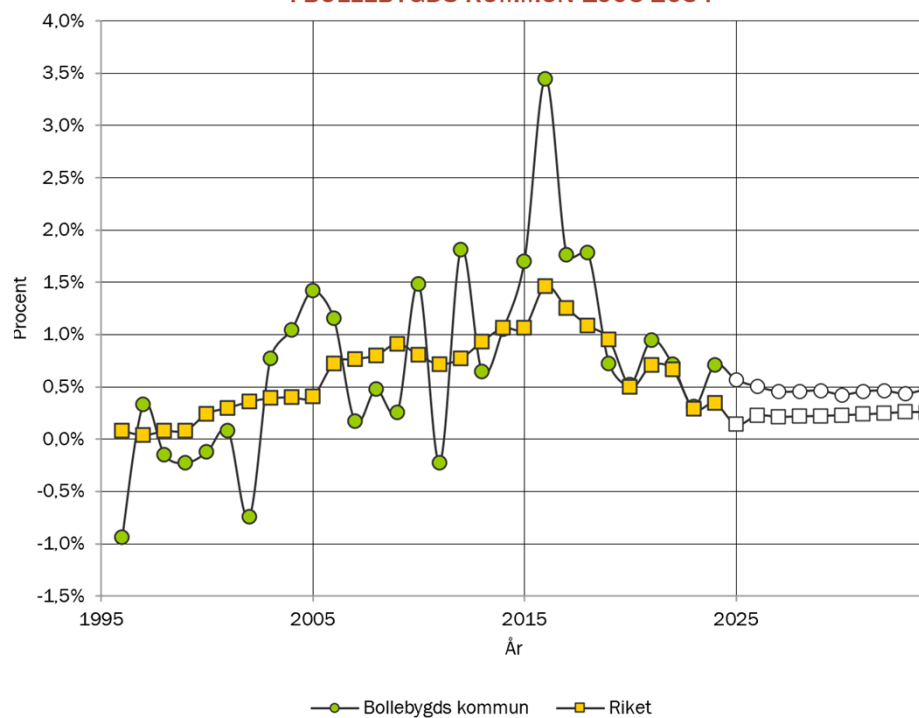

8. Bilagor

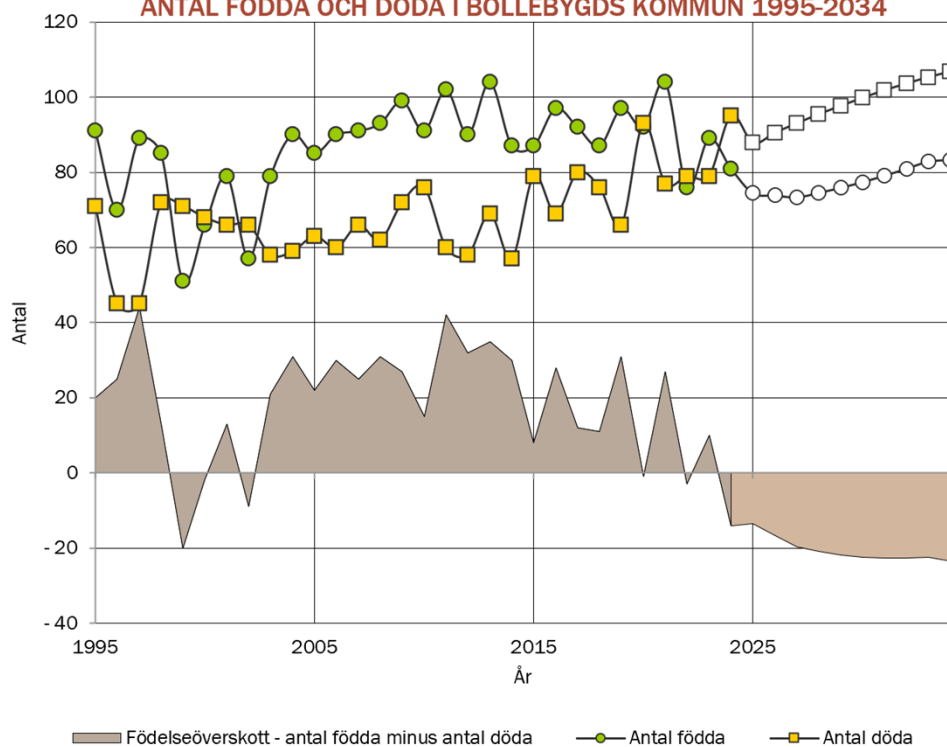
Bilaga 1 – Befolkningsprognos (trendbaserad)

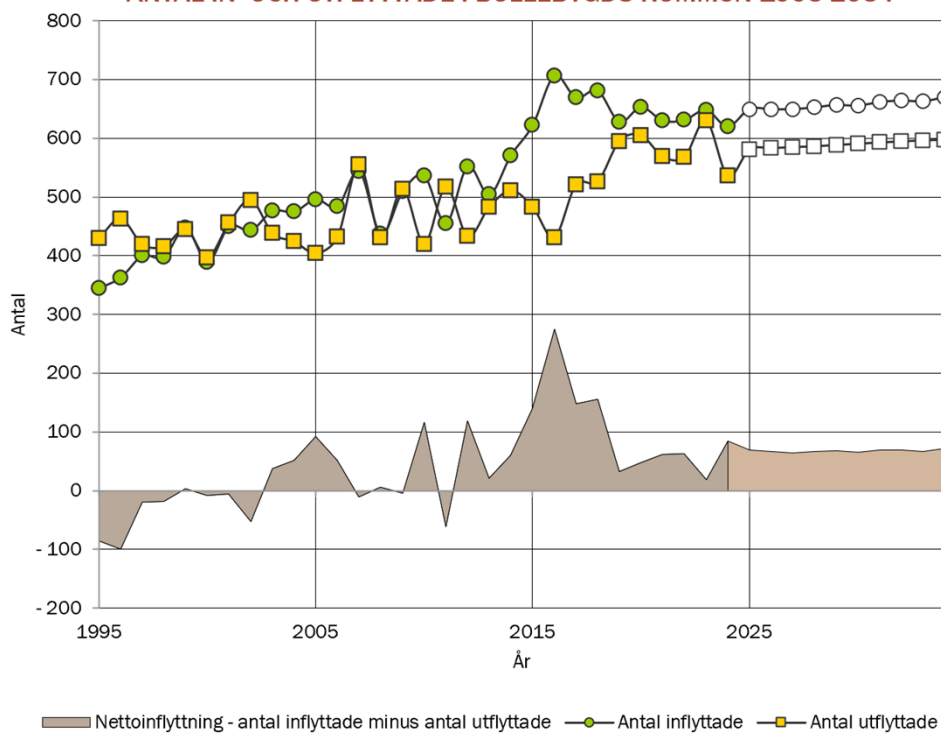
PROCENTUELL FÖRÄNDRING AV FOLKMÄNGDEN I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2034

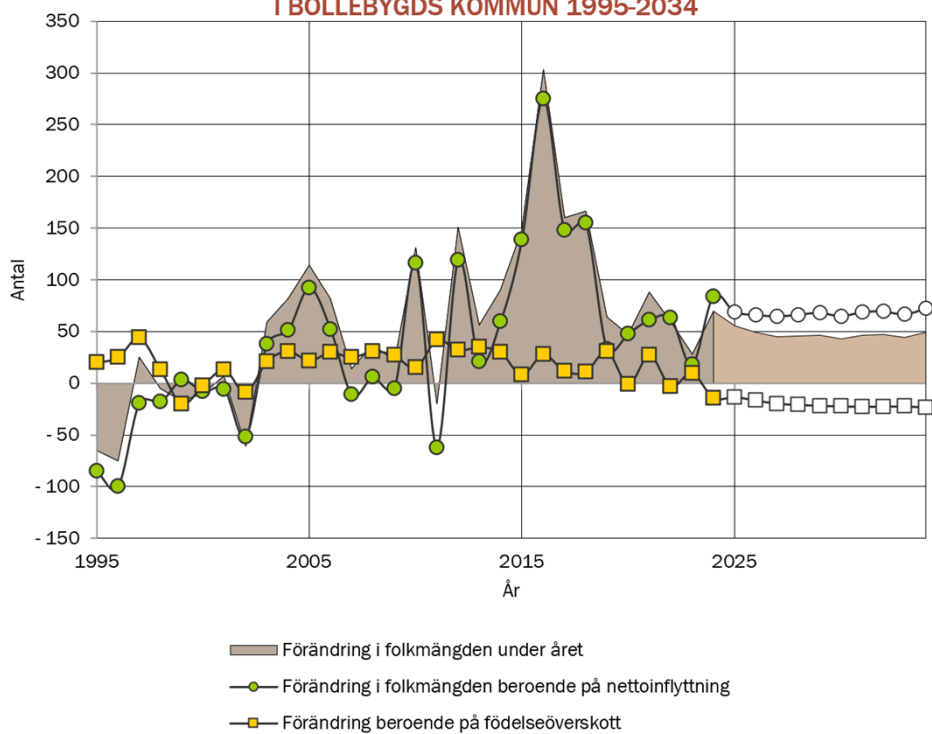
ANTAL FÖDDA OCH DÖDA I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2034

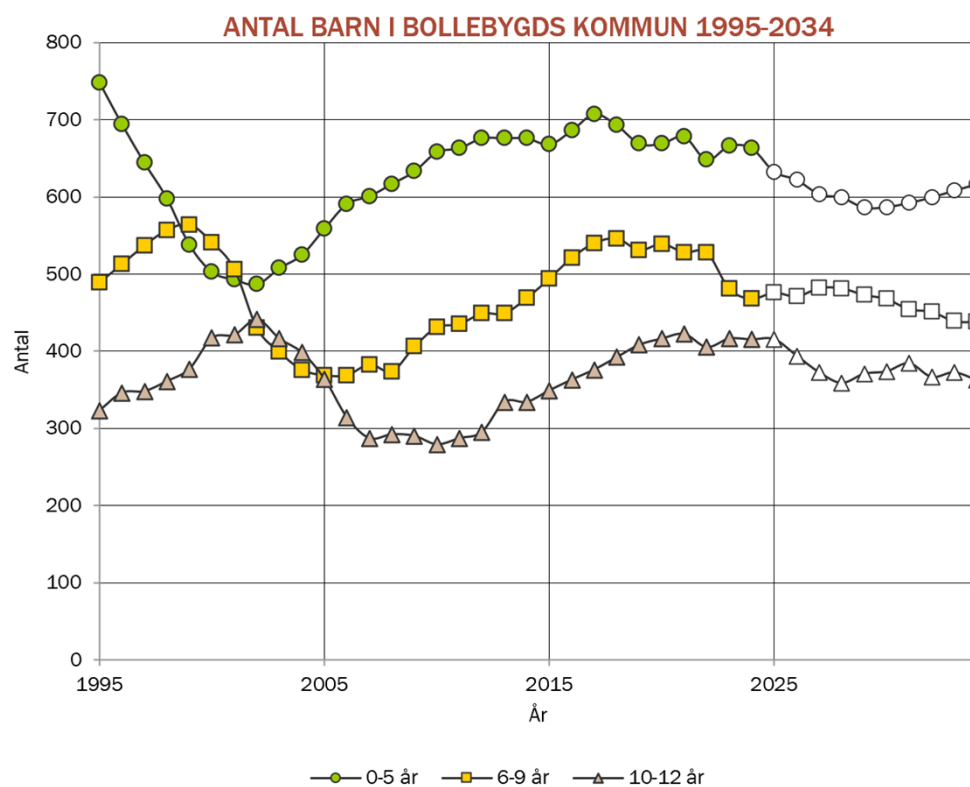

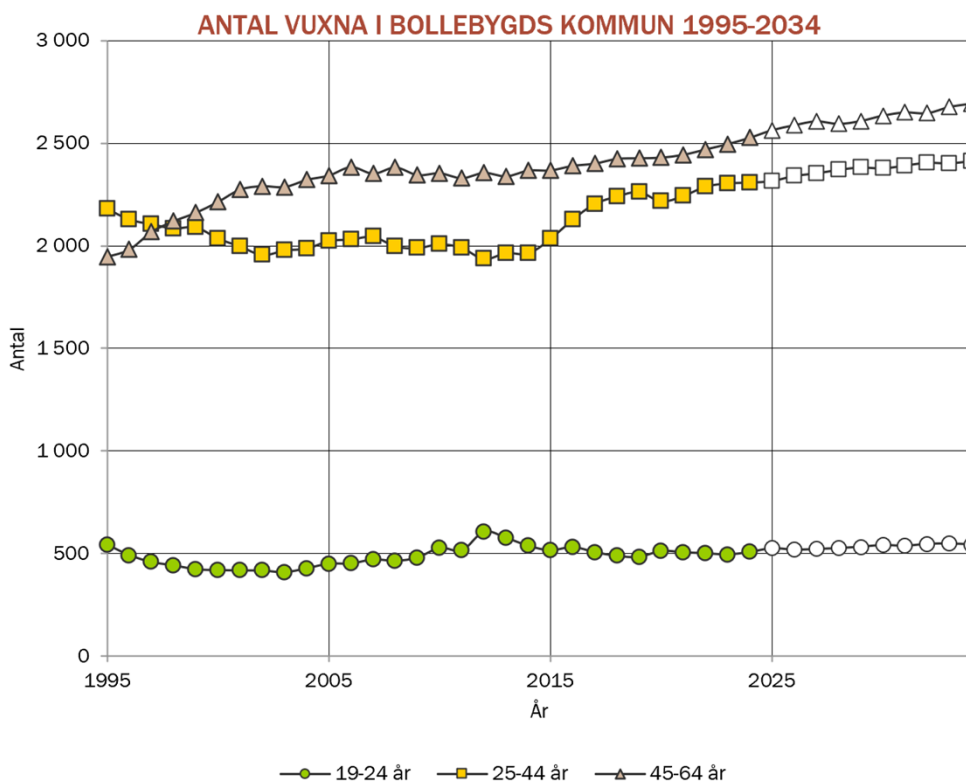
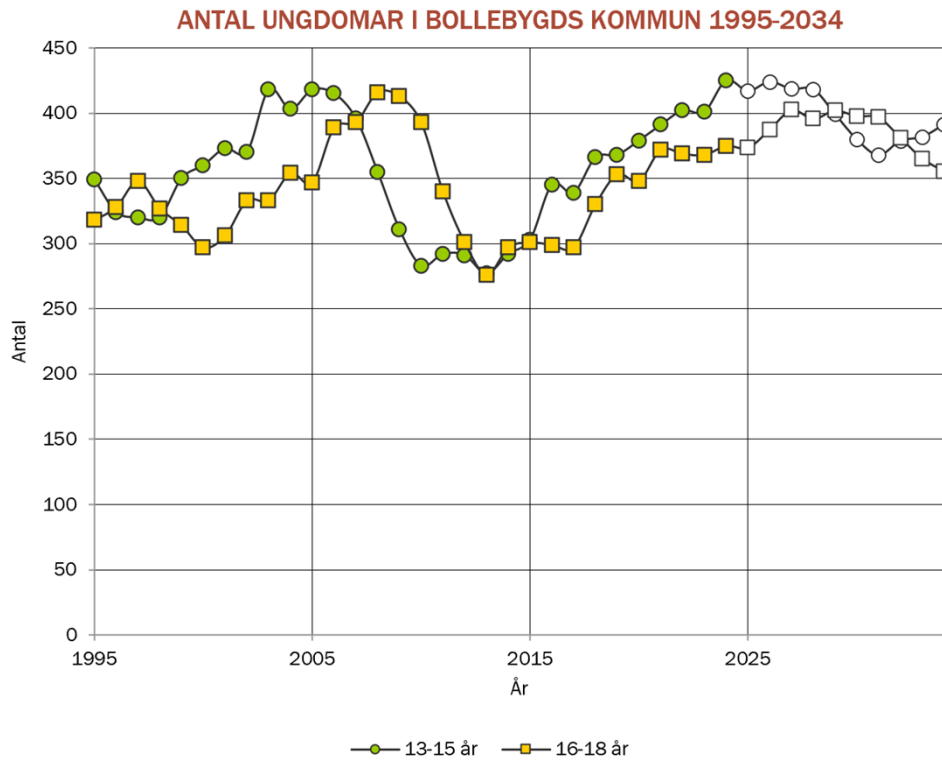
ANTAL IN- OCH UTFLYTTADE I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2034

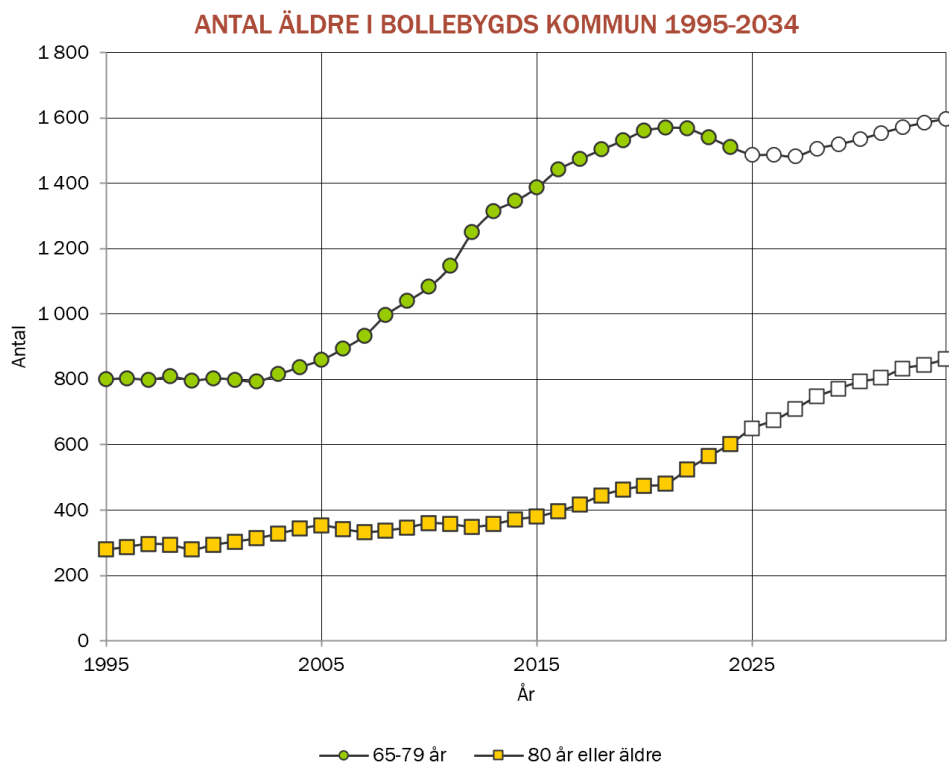

FLYTTNETTO OCH FÖDELSEÖVERSKOTT I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2034

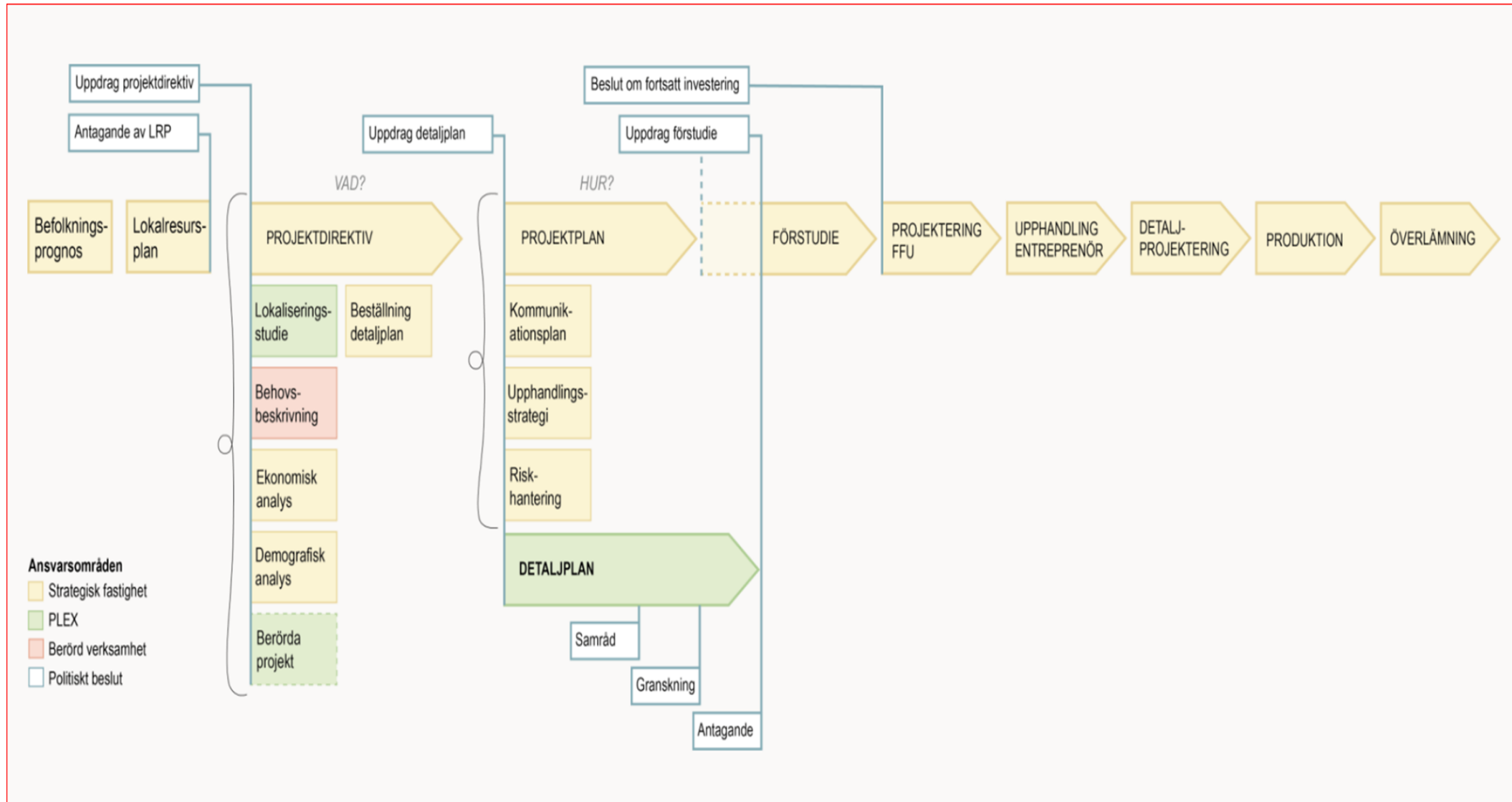

Bilaga 2 – Status för projekt i långsiktig investeringsplan (exkl. VA)

Status för projekt i långsiktig investeringsplan											
Uppdaterad 2025-10-01											
Under behovsframställan	* Redan beslutade investeringar										
Förstudie											
Projektering											
Detaljplan											
Byggnation											
Nämnd	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Inom 10 år	Status	Prel. Beräknad totalkostnad (mnkr.)	
Kommunstyrelsen/övergripande									Kommunstyrelsen	86,5	
Göteborgsvägen 19									Mark inköpt, bygglov för kontor finns och mötesrum kan rymmas inom bygglovet. Kan påbörjas efter att beslut tagits.	6,5	
Nytt Kommunhus									Mark inköpt, behöver behovsframställan och detaljplaneändring.	80	
Socialnämnden									Socialnämnden	161,5	
Gruppbostad LSS Autism*									Entreprenören tar fram bygghandlingar. Byggnation startar under 2024, färdigställs 2025.	40	
Kontor IFO									Kan lösas i samband med ombyggnation av Göteborgsvägen 19, följer därför samma tidslinje men beroende på hur man gör kan lösningen för IFO vara på plats tidigare. Som del av lösningen ingår även skalskydd för kommunhuset, inte minst ny reception.	1,5	
Särskilt boende									Lokaliseringsutredning pågår i samband med behovsframställan, följs av inriktningsbeslut. Behöver gå snabbt, annars kommer vi behöva tillfälliga lösningar. Finns planuppdrag.	120	
Kontor hemsjukvård & hemtjänst, Träffpunkt för äldre									Behöver hitta en inriktning snarast. Eventuellt i kombination med särskilt boende.	X	
Gruppbostad LSS, traditionell									Specificeras ytterligare framöver. Socialnämnden utreder.	X	
Serviceboende satellitlägenheter									Avvaktar möjlighet att hyra t.ex. en trappuppgång i hyreshus av privat bostadsutvecklare.	X	
Utbildningsnämnden									Utbildningsnämnden	550	
Skola/bibliotek/parkering Olsfors									Intern projektering, rivning sker under sommarlovet 2025. Behöver detaljplaneändring. Finns planuppdrag.	40	
Förskola Olsfors									Finns planuppdrag. Behöver behovsframställan.	X	
Ny förskola centralort									Finns planuppdrag. Följer tidplanen för särskilt boende.	70	
Ny skola etapp 1 (ny 7-9 byggnad)*									Preliminär tidplan. Behöver ingen detaljplaneändring. Intern projektering pågår.	220	
Ny skola etapp 2 (ombyggnation bef. 7-9)									(Preliminärt) etappvis ombyggnation	120	
Allaktivitetshall									Kostnader för olika typer av hallar framtaget. Behöver uppdrag inför behovsframställan. Vid placering på skolområdet kan förstudie påbörjas tidigast 2030 och byggnation cirka början 2032.	100	
Uppdrag i budget									Uppdrag i budget	43	
Fullstor idrottshall Töllsjö									Uppdrag från politiken att undersöka möjligheten till utbyggnad av befintlig idrottshall i Töllsjö till fullstor idrottshall	43	
Fullstor idrottshall Olsfors									Uppdrag från politiken att undersöka möjligheten till utbyggnad av befintlig idrottshall i Olsfors till likvärdig storlek som nuvarande idrottshall i Töllsjö. Flera osäkerhetsfaktorer gör att tidplan och kostnad ej kan redovisas ännu.	X	
Total långsiktig investeringsplan										841	
Varav redan beslutade investeringar										260	

Bilaga 3 – Processkarta för kommunal nybyggnation & större ombyggnation

13. Befrielse från uppdrag (KD), samt kompletteringsval, som nämndeman i Borås tingsrätt (för resten av mandatperioden 2024-2027) KS2023/31

Från: [Suzanna Bengtsson](#)
Till: [Tommy Andersson](#)
Ärende: Befrielse uppdrag som nämndeman
Datum: den 16 oktober 2025 16:21:00

Från: Cecilia Carlsson
Skickat: den 16 oktober 2025 14:44
Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>
Ämne: Förtroendeuppdrag tingsrätten

Hej,

Hoppas att allt är bra. Jag behöver avsäga mig mitt uppdrag som nämndeman i tingsrätten. Behöver sålla lite bland mina uppdrag för att hinna med.

Önskar dig en fin vecka!
/Cecilia